

Rynek pracy w województwie opolskim w latach 2015–2023

Labour market in Opolskie Voivodship in the years 2015–2023

Rynek pracy w województwie opolskim w latach 2015–2023

Labour market in Opolskie Voivodship in the years 2015–2023

Urząd Statystyczny w Opolu Statistical Office in Opole

Opole 2024

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Opolu, Opolski Ośrodek Badań Regionalnych
Statistical Office in Opole, Opolski Centre for Regional Surveys

pod kierunkiem
supervised by

Renaty Wasilewskiej

Zespół autorski

Editorial team

Małgorzata Kania, Maria Mołodowicz, Joanna Rakowska, Hanna Sterniuk-Mościcka

Tłumaczenie

Translation

Michał Buczyński

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Izabela Wieszczyk

ISSN 1509–9016

Publikacja dostępna na stronie

Publication available on website

<http://opole.stat.gov.pl>

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data — please indicate the source

Przedmowa

Urząd Statystyczny w Opolu przekazuje Państwu kolejną edycję publikacji prezentującej zagadnienia rynku pracy w województwie opolskim.

Niniejsze opracowanie składa się z syntezy oraz komentarza analitycznego uwzględniającego następujące działy tematyczne: aktywność ekonomiczna ludności, pracujący, bezrobocie rejestrowane, wynagrodzenia i świadczenia społeczne oraz warunki pracy. Zastosowany w publikacji retrospektywny opis zjawisk na przestrzeni ostatnich lat pozwala na określenie tendencji danego zjawiska w kolejnych okresach. Opracowanie uzupełniono wykresami, a także kartogramami obrazującymi rozkład i natężenie wybranych zjawisk w województwie.

Oddając do rąk Państwa publikację obejmującą zagadnienia dotyczące rynku pracy, wyrażam nadzieję, że przedstawione w niej analizy i informacje zainteresują szerokie grono odbiorców oraz zaspokoją potrzeby informacyjne użytkowników.

p. o. Dyrektora
Urzędu Statystycznego w Opolu

Renata Wasilewska

Opole, listopad 2024 r.

Preface

The Statistical Office in Opole provides you with the next edition of the publication presenting the issues of the labour market in Opolskie Voivodship.

This study consists of executive summary and analytical commentary covering the following thematic sections: economic activity of the population, employed persons, registered unemployment, wages and salaries as well as social benefits and working conditions. The retrospective description of phenomena in recent years used in the publication allows for determining the trend of a given phenomenon in subsequent periods. The study has been supplemented with charts as well as cartograms showing the distribution and intensity of selected phenomena in the voivodship.

Presenting this publication covering issues related to the labour market, I hope that analyses and information covered therein will be of interest to a wide range of recipients and will satisfy the users' information needs.

Acting Director
of the Statistical Office in Opole

Renata Wasilewska

Opole, November 2024

Spis treści Contents

	Strona Page
Przedmowa Preface	3
Objaśnienia znaków umownych Symbols	8
Ważniejsze skróty Major abbreviations	8
Synteza Executive summary	9 11
Aktywność ekonomiczna ludności Economic activity of the population	13
Pracujący Employment	23
Bezrobocie rejestrowane Registered unemployment	35
Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne Wages and salaries. Social benefits	56
Warunki pracy Working conditions	65
Uwagi ogólne General notes	71 74
Źródła danych Sources of data	73 76

Spis tablic List of tables

Tablica Table	Strona Page
1. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15–89 lat w 4 kwartale Economic activity of the population aged 15–89 years in the 4th quarter	13
2. Dynamika ludności aktywnej i biernej zawodowo w wieku 15–89 lat w 4 kwartale 2023 r. Dynamics of economically active and inactive population aged 15–89 in the 4th quarter 2023	14
3. Współczynnik aktywności zawodowej ludności w wieku 15–89 lat w 4 kwartale Activity rate of the population aged 15–89 in the 4th quarter	15
4. Wskaźnik zatrudnienia ludności w wieku 15–89 lat w 4 kwartale Employment rate of the population aged 15–89 in the 4th quarter	19
5. Pracujący Employed persons	24
6. Przyjęcia do pracy według źródeł rekrutacji Hires by sources of recruitment	28
7. Pełnozatrudnieni zwolnieni z pracy według przyczyn Full-time employees terminated by reasons	30
8. Bezrobotni zarejestrowani według płci Registered unemployed persons by sex	35
9. Bezrobotni zarejestrowani według grup wieku Registered unemployed persons by age groups	41

Tablica Tables	Strona Page
10. Bezrobotni zarejestrowani według poziomu wykształcenia	43
Registered unemployed persons by educational level	
11. Bezrobotni zarejestrowani według stażu pracy	46
Registered unemployed persons by work seniority	
12. Bezrobotni zarejestrowani według czasu pozostawania bez pracy	48
Registered unemployed persons by duration of unemployment	
13. Bezrobotni zarejestrowani będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy	50
Registered unemployed persons with a specific situation on the labour market	
14. Wybrane kategorie bezrobotnych zarejestrowanych bez prawa do zasiłku	52
Selected categories of registered unemployed persons not possessing benefit rights	
15. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według sektorów własności	56
Average monthly gross wages and salaries by sectors	
16. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według sekcji	58
Average monthly gross wages and salaries by sections	
17. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według form finansowania	59
Average monthly gross wages and salaries by financing form	
18. Najniższe i najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według sekcji i powiatów w 2023 r.	61
The lowest and highest average monthly gross wages and salaries by sections and powiats in 2023	
19. Emeryci i renciści	62
Retirees and pensioners	
20. Świadczenia emerytalne i rentowe brutto	63
Gross retirement and other pension benefits	
21. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia	65
Exposure to risk factors at work	
22. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według skutków wypadków	68
Persons injured in accidents at work by consequences of accidents	

Spis wykresów List of charts

Wykres Chart	Strona Page
1. Liczba osób niepracujących przypadająca na 1000 osób pracujących w 4 kwartale ...	15
The number of not working persons per 1000 employed persons in the 4th quarter	
2. Współczynnik aktywności zawodowej ludności w wieku 15–89 lat	16
Activity rate of the population aged 15–89	
3. Pracujący w wieku 15–89 lat według grup wieku w 4 kwartale	17
Employed persons aged 15–89 by age groups in the 4th quarter	
4. Pracujący w wieku 15–89 lat według poziomu wykształcenia w 4 kwartale	18
Employed persons aged 15–89 by level of education in the 4th quarter	
5. Pracujący w wieku 15–89 lat według wybranych grup zawodów w 4 kwartale 2023 r.	19
Employed persons aged 15–89 by selected occupational groups in the 4th quarter of 2023	
6. Wskaźnik zatrudnienia ludności w wieku 15–89 lat	20
Employment rate of the population aged 15–89	
7. Bierni zawodowo w wieku 15–74 lata według płci i przyczyn bierności w 4 kwartale ..	21
Economically inactive persons aged 15–74 by sex and reasons for inactivity in the 4th quarter	

Wykres Chart	Strona Page
8. Pracujący według sektorów ekonomicznych	23
Employed persons by the economic sectors	
9. Pracujący według sektorów ekonomicznych i powiatów w 2023 r.	27
Employed persons by the economic sectors and powiats in 2023	
10. Absolwenci podejmujący pracę po raz pierwszy według rodzaju ukończonej szkoły ..	29
Graduates taking up work for the first time by type of graduated school	
11. Współczynnik przyjęć i zwolnień	29
Hire and termination rate	
12. Wolne miejsca pracy	31
Job vacancies	
13. Nowo utworzone i zlikwidowane miejsca pracy	32
Newly created and liquidated jobs	
14. Bezrobotni zarejestrowani	35
Registered unemployed persons	
15. Bezrobotni zarejestrowani według powiatów	36
Registered unemployed persons by powiats	
16. Stopa bezrobocia rejestrowanego	37
Registered unemployment rate	
17. Napływ i odpływ bezrobotnych	38
Inflow and outflow of the unemployed	
18. Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani według płci	39
Newly registered unemployed persons and persons removed from unemployment rolls by sex	
19. Napływ oraz odpływ zarejestrowanych bezrobotnych według płci i powiatów w 2023 r.	40
Inflow and outflow of registered unemployed persons by sex and powiats in 2023	
20. Bezrobotni zarejestrowani według grup wieku i powiatów w 2023 r.	42
Registered unemployed persons by age groups and powiats in 2023	
21. Bezrobotni zarejestrowani według płci i grup wieku	42
Registered unemployed persons by sex and age groups	
22. Bezrobotni zarejestrowani według poziomu wykształcenia i powiatów w 2023 r.	44
Registered unemployed persons by educational level and powiats in 2023	
23. Bezrobotni zarejestrowani według płci i poziomu wykształcenia	45
Registered unemployed persons by sex and educational level	
24. Bezrobotni zarejestrowani według płci i stażu pracy	46
Registered unemployed persons by sex and work seniority	
25. Bezrobotni zarejestrowani według stażu pracy i powiatów w 2023 r.	47
Registered unemployed persons by work seniority and powiats in 2023	
26. Bezrobotni zarejestrowani według płci i czasu pozostawania bez pracy	48
Registered unemployed persons by sex and duration of unemployment	
27. Bezrobotni zarejestrowani według czasu pozostawania bez pracy i powiatów w 2023 r.	49
Registered unemployed persons by duration of unemployment and powiats in 2023	
28. Udział bezrobotnych zarejestrowanych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w % ogółu bezrobotnych	51
Share of the registered unemployed persons with specific situation on the labour market in % of total unemployed persons	
29. Bezrobotni zarejestrowani przypadający na 1 ofertę pracy	54
Registered unemployed persons per one job offer	
30. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto	56
Average monthly gross wages and salaries	

Wykres Chart		Strona Page
31.	Odchylenia względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto od średniej w województwie według wybranych sekcji w 2023 r.	57
	Relative deviations of average monthly gross wages and salaries from the average in the voivodship by selected sections in 2023	
32.	Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto oraz przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto	64
	Indices of average monthly gross wages and salaries as well as retirement and other pension	
33.	Zatrudnieni w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem	66
	Exposure to risk factors at work per 1000 employees in units covered by the survey	
34.	Zatrudnieni w warunkach zagrożenia według grup zagrożeń w 2023 r.	67
	Exposure to risk factors at work by groups of threats in 2023	
35.	Poszkodowani w wypadkach przy pracy według płci i powiatów w 2023 r.	69
	Persons injured in accidents at work by sex and powiats in 2023	
36.	Przyczyny wypadków przy pracy	70
	Causes of accidents at work	

Spis map List of maps

Mapa Map		Strona Page
1.	Pracujący na 1000 ludności w 2023 r.	26
	Employed persons per 1000 population in 2023	
2.	Przeciętne zatrudnienie na 1000 ludności w 2023 r.	33
	Average paid employment per 1000 population in 2023	
3.	Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2023 r.	38
	Registered unemployment rate in 2023	
4.	Udział bezrobotnych zarejestrowanych zamieszkałych na wsi w ogółem zarejestrowanych bezrobotnych w 2023 r.	53
	Share of registered unemployed persons living in rural areas in total of the registered unemployed in 2023	
5.	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w 2023 r.	60
	Average monthly gross wages and salaries in 2023	

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol		Opis Description
Kreska	(-)	zjawisko nie wystąpiło. magnitude zero.
Kropka	(.)	oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe. data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless.
Znak	Δ	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji. categories of applied classification are presented in abbreviated form.
"W tym" "Of which"		oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. indicates that not all elements of the sum are given.
Comma	(,)	used in figures represents the decimal point.

Ważniejsze skróty

Major abbreviations

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc
mln	milion
zł PLN	złoty zloty
r.	rok
dok. cont.	dokończenie continued
Nr No.	numer number
poz.	pozycja
p. proc.	punkt procentowy percentage point
Dz. U.	Dziennik Ustaw
Dz. Urz.	Dziennik Urzędowy
itp. etc.	i tym podobne and the like

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
m.in. i.a.	między innymi among others
np. e.g.	na przykład for example
tj. i.e.	to jest that is
tzn i.e.	to znaczy that is
tzw.	tak zwany
PKD	Polska Klasyfikacja Działalności Polish Classification of Activity
KRUS ASIF	Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Agricultural Social Insurance Fund
ZUS SII	Zakład Ubezpieczeń Społecznych Social Insurance Institution
UE EU	Unia Europejska European Union

Synteza

Rynek pracy jest jednym z rynków funkcjonujących w gospodarce. Pracownicy oferują na nim własną pracę, niezbędną do wytwarzania dóbr i usług (strona podażowa), a pracodawcy zgłaszają na nią zapotrzebowanie (strona popytowa). Na rynku pracy o popycie i podaży decyduje wiele powiązanych ze sobą czynników m. in. o charakterze demograficznym, społecznym i gospodarczym. W istotny sposób rynek pracy zależy od ogólnej koniunktury gospodarczej, prowadzonej polityki, której wynikiem są m.in. poziom płacy minimalnej i poziom wynagrodzeń, zasiłku dla bezrobotnych, a także uwarunkowań społeczno-kulturowych i mikroekonomicznych.

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) zrealizowanego w 4 kwartale 2023 r. wskazują na poprawę sytuacji na rynku pracy w województwie opolskim w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku, natomiast na pogorszenie w relacji do 4 kwartału 2021 r. Wśród pozytywnych zmian w odniesieniu do 4 kwartału 2022 r. należy wymienić wzrost pracujących i ich odsetka w ogólnej liczbie ludności w wieku 15–89 lat, a także zmniejszenie liczby i udziału osób biernych zawodowo. Korzystną zmianą był również wzrost poziomu współczynnika aktywności zawodowej i wskaźnika zatrudnienia oraz zmniejszenie obciążenia osób pracujących osobami niepracującymi. W porównaniu natomiast z 4 kwartałem 2021 r. zaobserwowano spadek zarówno współczynnika aktywności zawodowej, jak i wskaźnika zatrudnienia. Zmniejszyła się zbiorowość osób pracujących, przy jednoczesnym wzroście liczby osób biernych zawodowo.

Stronę podażową rynku pracy stanowią osoby pracujące, a płynność kadr, która oznacza liczbę przyjęć i zwolnień w danym okresie nieustannie kształtuje sytuację na rynku pracy. W województwie opolskim na koniec grudnia 2023 r. odnotowano mniejszą liczbę pracujących w gospodarce narodowej niż przed rokiem. Z analizy liczby pracujących według sektorów ekonomicznych, wynika, że ponad połowa osób pracowała w usługach. Najwięcej pracujących mieszkało w m. Opolu oraz w powiatach: opolskim, nyskim i brzeskim. Powiaty te skupiały ponad połowę pracujących mieszkańców województwa. W ramach ruchu pracowników pełnozatrudnionych (w podmiotach o liczbie pracujących 10 i więcej osób) odnotowano wzrost liczby przyjęć, jak i zwolnień zarówno w relacji do 2020 r., jak i 2015 r. W 2023 r., podobnie jak w 2020 r. i 2015 r. liczba przyjęć do pracy przewyższała liczbę zwolnień. Sytuację na rynku pracy wznacznym stopniu kształtuje popyt na pracę, który jest wyrażany liczbą miejsc pracy oferowanych w gospodarce w określonych warunkach społeczno-ekonomicznych. Wielkość i struktura popytu na pracę jest zależna m.in. od zapotrzebowania na produkty i usługi, kondycji ekonomicznej przedsiębiorstwa i kosztów pracy. Liczba wolnych miejsc pracy na koniec 2023 r. była wyższa niż przed trzema laty, jak i w odniesieniu do 2015 r. Liczba nowo utworzonych miejsc pracy zmalała zarówno w stosunku do 2020 r., jak i w porównaniu z 2015 r. Podobnie sytuacja przedstawiała się w przypadku zlikwidowanych miejsc pracy.

Bezrobocie oznacza sytuację, w której podaż siły roboczej przewyższa popyt na nią powodując stan nierównowagi na rynku pracy. Na koniec 2023 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych w powiatowych urzędach pracy województwa opolskiego była niższa zarówno w odniesieniu do 2020 r., jak i 2015 r. Stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec 2023 r. ukształtowała się na poziomie grudnia ub. roku, ale była niższa w porównaniu z końcem grudnia 2020 r. Obserwowano duże zróżnicowanie poziomu bezrobocia w poszczególnych powiatach. Niższa stopa bezrobocia od średniej dla województwa wystąpiła w pięciu powiatach, a najniższą odnotowano w m. Opolu. Do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia należały: głubczycki, prudnicki oraz namysłowski. W 2023 r. w województwie opolskim bilans bezrobotnych kształtował się korzystnie, tzn. w ciągu roku zarejestrowano mniej osób niż wyłączono z ewidencji. Liczba ofert pracy zgłoszonych w 2023 r. do powiatowych urzędów pracy była mniejsza zarówno niż przed trzema laty, jak i w porównaniu z 2015 r.

Wynagrodzenia są ważnym elementem analizy rynku pracy z uwagi na pełnione funkcje (motywacyjna, dochodowa, kosztowa i społeczna). W latach 2015–2023 przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w województwie systematycznie zwiększało się, lecz pozostawało na poziomie poniżej średniej krajowej. W 2023 r. najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto odnotowano w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, a najniższe w zakwaterowaniu i gastronomii. W omawianych latach wyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto notowano w sektorze publicznym.

Przeciętna liczba emerytów oraz rencistów w województwie opolskim w 2023 r. była niższa od notowanej w 2020 r., natomiast wyższa w porównaniu z 2015 r. Wyższa zarówno w relacji do 2020 r., jak i 2015 r. była przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto otrzymywana przez emerytów i rencistów. Wysokość świadczeń w województwie opolskim w 2023 r. wypłacanych przez ZUS kształtowała się poniżej średniej krajowej, natomiast realizowanych przez KRUS osiągała poziom wyższy niż średnio w kraju.

Warunki pracy są ważnym zagadnieniem zarówno z punktu widzenia pracodawcy, jak i pracownika. Stanowią zespół czynników występujących w środowisku pracy mających wpływ na jej jakość oraz wydajność. W województwie opolskim w 2023 r. liczba osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia zmniejszyła się w relacji do roku poprzedniego, jak również wobec 2021 r. Ponad połowę wszystkich zatrudnionych w warunkach zagrożenia stanowiły osoby zatrudnione w warunkach zagrożenia czynnikami związanymi ze środowiskiem pracy.

Zagadnieniem ściśle związanym z rynkiem pracy są wypadki przy pracy. Dane gromadzone z tego zakresu służą do podejmowania strategicznych decyzji w zakresie bezpieczeństwa pracy. Wszelkie działania prowadzone przez pracodawcę dla zapewnienia bezpieczeństwa i higieny warunków pracy wiążą się z prewencją wypadkową. Liczba osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy w województwie opolskim w 2023 r. była większa w stosunku do 2020 r., natomiast mniejsza w porównaniu z 2015 r.

Executive summary

Labour market is one of the markets functioning in the economy. Employees offer their own work on it, necessary to produce goods and services (supply side), while employers report demand for it (demand side). In the labour market, demand and supply are determined by many of connected factors, i.a. of a demographic, social and economic nature. The labour market is significantly dependent on the general economic situation, pursued politics, which result in i.a. level of the minimum pay, as well as level of wages and salaries, unemployment benefit, as well as socio-cultural and microeconomic conditions.

The results of Labour Force Survey (LFS) carried out in the 4th quarter of 2023 indicate an improvement of the situation on the labour market in Opolskie Voivodship compared to corresponding period of the previous year, however a decline in relation to the 4th quarter of 2021. Among positive changes, in relation to the 4th quarter of 2022, an increase in the number of the employed and their share in the total number of population aged 15–89 years should be mentioned, as well as decrease in the number and share of economically inactive persons. Another positive change was also an increase in the level of activity rate and employment rate as well as decrease in burden of the employed persons with those unemployed. On the other hand, compared to the 4th quarter of 2021, a decrease of both activity rate and employment rate was observed. A decrease in the number of the employed occurred, with a simultaneous increase in the number of economically inactive persons.

The supply side of the labour market is made up of employed persons and the personnel fluidity, which means the number of hires and dismissals in the given period, constantly shapes the situation on the labour market. In Opolskie Voivodship at the end of December 2023, a lower number than in the year prior of the employed in the national economy was recorded. Analysis of the number of the employed by economic sectors shows that over a half of them worked in services. The largest number of the employed lived in the city of Opole as well as in powiats: Opolski, Nyski and Brzeski. These powiats concentrated over a half employed persons in the voivodship. As part of the movement of full-time employees (in entities employing 10 and more persons), an increase occurred in the number of hires and dismissals, both in relation to 2020, as well as to 2015. In 2023, similarly to 2020 and 2015, the number of hires exceeded the number of dismissals. Situation on the labour market is largely shaped by the labour demand, which is expressed with the number of jobs offered in the economy under specific socio-economic conditions. The size and structure of job demand depends on i.a. demand for goods and services, economic condition of the enterprise and labour costs. The number of vacant workplaces at the end of 2023 was higher than in three years prior, as well as in comparison to 2015. The number of newly created workplaces decreased both in relation to 2020, as well as to 2015. In case of the liquidated jobs, the situation was similar.

Unemployment is a situation, when the labour supply exceeds demand for it, causing a state of imbalance on the labour market. At the end of 2023, the number of the registered unemployed in powiat labour offices' of Opolskie Voivodship was lower both in relation to 2020 and 2015. The registered unemployment rate at the end of 2023 was at the level of December from the previous year, however was lower compared to the end of December 2020. There was a large variation in the level of unemployment in individual powiats. Lower than the voivodship's average unemployment rate was recorded in five powiats, and the lowest was recorded in the city of Opole. Powiats with the highest unemployment rate were: Głubczycki, Prudnicki and Namysłowski. In 2023 in Opolskie Voivodship a balance of the unemployed was positive, i.e. during the year there were less registered persons than those removed from the register. The number of job offers reported to powiat labour offices in 2023 was lower both than three years ago, as well as in comparison with 2015.

Wages and salaries are an important element of the labour market analysis due to performed functions (motivational, income, cost and social). In the years 2015–2023 an average monthly gross wages and salaries in the voivodship systematically increased, however remained at the level below national average. In 2023 the highest average monthly gross wages and salaries were recorded in electricity, gas, steam, and air conditioning supply, while the lowest in accommodation and catering. In discussed years, a higher average monthly gross wages and salaries were recorded in the public sector.

The average number of retirees and pensioners in Opolskie Voivodship in 2023 was lower than that recorded in 2020, however higher compared to 2015. The average monthly gross retirement or other pension received by retirees and pensioners was higher both in relation to 2020 and 2015. The amount of benefits in Opolskie Voivodship in 2023 paid by SII was below the national average, while these implemented by ASIF was higher than on average in the country.

Working conditions are an important issue from the perspective of both the employer and the employee. They constitute a set of factors occurring in the work environment that affect its quality and efficiency. In Opolskie Voivodship in 2023, the number of persons employed in the hazardous conditions decreased in relation to the previous year, as well as versus 2021. Over a half of the total number of employed persons in hazardous conditions were those employed in the hazardous conditions related to the work environment.

An issue closely related to the labour market are accidents at work. Data collected in this area is used to make strategic decisions in the field of occupational safety. All actions taken by the employer to ensure safety and health of working conditions are related to accident prevention. The number of persons injured in accidents at work in Opolskie Voivodship in 2023 was higher in relation to 2020, however lower compared to 2015.

Aktywność ekonomiczna ludności

Economic activity of the population

Na podstawie wyników Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności możliwa jest analiza wykorzystania zasobów pracy, jak również charakterystyka grup ludności ze względu na ich status na rynku pracy.

Według średniorocznych danych Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności w 2023 r., w relacji zarówno do 2022 r., jak i 2021 r., zmniejszyła się liczba osób aktywnych zawodowo w wieku 15–89 lat. Zbiorowość osób biernych zawodowo uległa zmniejszeniu w skali roku, natomiast wzrosła w zestawieniu z 2021 r. Względem porównywanych lat, uległ pogorszeniu poziom wskaźników obrazujących sytuację na rynku pracy. Wystąpił spadek poziomu współczynnika aktywności zawodowej i wskaźnika zatrudnienia. Wartość stopy bezrobocia w 2023 r. ukształtowała się na poziomie roku poprzedniego, natomiast wzrosła w stosunku do 2021 r. W analizowanych latach zwiększyło się obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi.

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności zrealizowanego w 4 kwartale 2023 r., w porównaniu z analogicznym okresem 2022 r. wskazują na poprawę sytuacji na rynku pracy w województwie opolskim. Wzrosła populacja osób pracujących. Zmniejszyła się liczba osób biernych zawodowo. Na rynku pracy wystąpiły korzystne zmiany m.in. wzrost poziomu współczynnika aktywności zawodowej i wskaźnika zatrudnienia, a także zmniejszenie obciążenia osób pracujących osobami niepracującymi. W porównaniu natomiast z 4 kwartałem 2021 r. zaobserwowano spadek zarówno współczynnika aktywności zawodowej, jak i wskaźnika zatrudnienia. Zmniejszyła się zbiorowość osób pracujących, przy jednoczesnym wzroście liczby osób biernych zawodowo.

Tablica 1. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15–89 lat w 4 kwartale
Table 1. Economic activity of the population aged 15–89 years in the 4th quarter

Wyszczególnienie Specification	2021	2022	2023
	w tys. in thousands		
Aktywni zawodowo Economically active persons	445	429	429
Pracujący Employed persons	436	415	421
Bezrobotni ^a Unemployed persons ^a	.	14	.
Bierni zawodowo Economically inactive persons	314	324	320

a Osoby w wieku 15–74 lata.
a Persons aged 15–74.

W 4 kwartale 2023 r. w województwie opolskim liczba ludności w wieku 15–89 lat wynosiła 749 tys. osób i zmniejszyła się w porównaniu z analogicznymi okresami 2022 r. i 2021 r. odpowiednio: o 0,5% i o 1,3%. Populacja aktywnych zawodowo liczyła 429 tys. osób (w tym 421 tys. pracujących), a ich udział kształtował się na poziomie 57,3% ogólnej liczby ludności w wieku 15–89 lat. Zbiorowość biernych zawodowo w tej grupie wieku wynosiła 320 tys. osób.

Tablica 2. Dynamika ludności aktywnej i biernej zawodowo w wieku 15–89 lat w 4 kwartale 2023 r.
 Table 2. Dynamics of economically active and inactive population aged 15–89 in the 4th quarter 2023

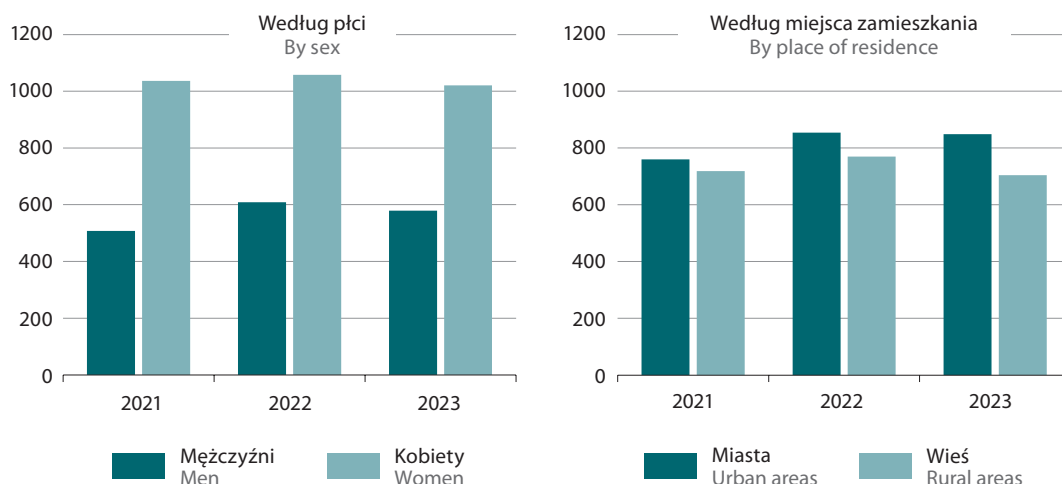
Wyszczególnienie Specification	Aktywni zawodowo Economically active persons			Bierni zawodowo Economically inactive persons
	ogółem total	pracujący employed persons	bezrobotni ^a unemployed persons ^a	
2021=100				
Ogółem Total	96,4	96,6	.	101,9
mężczyźni men	94,7	94,2	.	106,7
kobiety women	99,0	99,5	.	98,5
Miasta Urban areas	94,1	93,6	.	104,0
Wieś Rural areas	99,0	100,0	.	99,3
2022=100				
Ogółem Total	100,0	101,4	.	98,8
mężczyźni men	100,9	101,3	.	96,9
kobiety women	99,5	101,6	.	100,0
Miasta Urban areas	97,8	99,5	.	101,1
Wieś Rural areas	102,5	103,6	.	95,9

a Osoby w wieku 15–74 lata.
 a Persons aged 15–74.

Liczba osób aktywnych zawodowo w 4 kwartale 2023 r., w zestawieniu z 4 kwartałem 2022 r. nie uległa zmianie, natomiast zmniejszyła się o 3,6% w porównaniu z analogicznym okresem 2021 r. W ujęciu rocznym liczba aktywnych zawodowo mężczyzn wzrosła o 0,9%, podczas gdy w grupie kobiet nastąpił spadek o 0,5%. Ze względu na miejsce zamieszkania, wzrost liczby omawianej populacji odnotowano wśród mieszkańców wsi – o 2,5%, a wśród mieszkańców miast zaobserwowano jej spadek – o 2,2%. W stosunku do stanu notowanego przed dwoma laty, liczba aktywnych zawodowo osób zmniejszyła się we wszystkich analizowanych grupach: wśród mężczyzn o 5,3% i kobiet o 1,0%, wśród mieszkańców miast o 5,9% i mieszkańców wsi o 1,0%.

Zbiorowość pracujących w 4 kwartale 2023 r. stanowiła ponad połowę (56,2%) ogólnej liczby ludności w wieku 15–89 lat (w 4 kwartale 2022 r. – 55,1%, a w 4 kwartale 2021 r. – 57,4%).

Wykres 1. Liczba osób niepracujących przypadająca na 1000 osób pracujących w 4 kwartale
Chart 1. The number of not working persons per 1000 employed persons in the 4th quarter

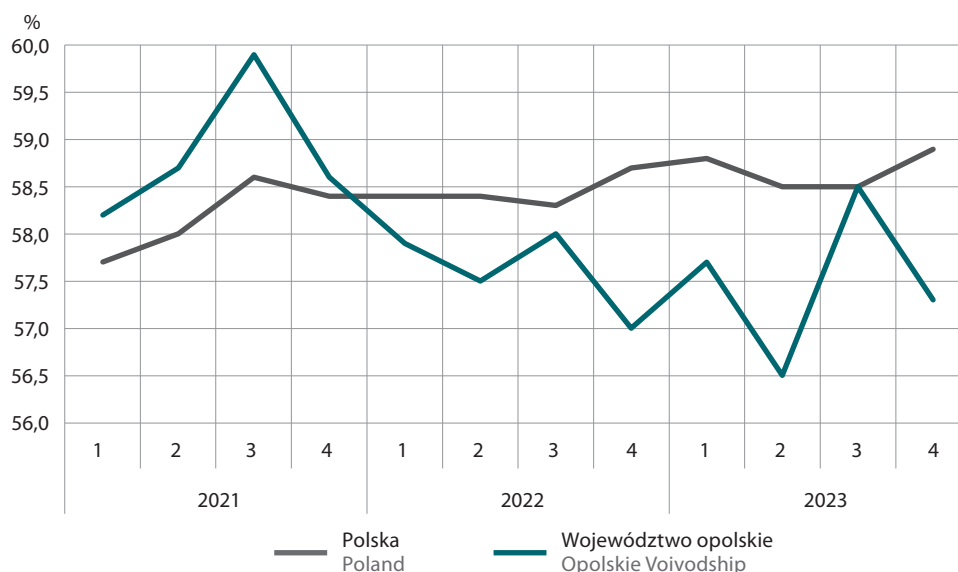
Zmiany w aktywności ekonomicznej ludności przełożyły się na poziom obciążenia osób pracujących (w grupie wieku 15–89 lat) osobami niepracującymi (tj. osobami bezrobotnymi w grupie wieku 15–74 lata i biernymi zawodowo w grupie wieku 15–89 lat), który zmniejszył się w porównaniu z 4 kwartałem 2022 r., ale zwiększył się w stosunku do analogicznego kwartału 2021 r. W 4 kwartale 2023 r. w województwie opolskim na 1000 osób pracujących przypadają 781 osób niepracujących wobec 814 w 4 kwartale 2022 r. i 741 w analogicznym okresie 2021 r. (w kraju odpowiednio: 753 wobec 755 i 763).

Tablica 3. Współczynnik aktywności zawodowej ludności w wieku 15–89 lat w 4 kwartale
Table 3. Activity rate of the population aged 15–89 in the 4th quarter

Wyszczególnienie Specification	2021	2022	2023		
	w % in %		zmiana w porównaniu z change in relation to		
	2021	2022	2021	2022	
Ogółem Total	58,6	57,0	57,3	-1,3	0,3
mężczyźni men	67,4	64,0	64,9	-2,5	0,9
kobiety women	50,5	50,6	50,6	0,1	-
Miasta Urban areas	57,8	56,3	55,5	-2,3	-0,8
Wieś Rural areas	59,6	57,9	59,5	-0,1	1,6

Współczynnik aktywności zawodowej w 4 kwartale 2023 r. kształtował się na poziomie 57,3% i zwiększył się o 0,3 p. proc. w odniesieniu do 4 kwartału 2022 r., natomiast zmniejszył się o 1,3 p. proc. wobec analogicznego okresu 2021 r. (w kraju – 58,9% i wzrost odpowiednio: o 0,2 p. proc. i o 0,5 p. proc.). Pod względem wartości tego współczynnika województwo opolskie uplasowało się na 8 miejscu w kraju (wobec odpowiednio: 11 i 3 lokaty w analogicznych okresach 2022 r. i 2021 r.).

Wykres 2. Współczynnik aktywności zawodowej ludności w wieku 15–89 lat
Chart 2. Activity rate of the population aged 15–89

Podobnie jak w poprzednich okresach wyższy poziom aktywności zawodowej w 4 kwartale 2023 r. odnotowano w przypadku mężczyzn niż kobiet (64,9% wobec 50,6%). W ujęciu rocznym współczynnik aktywności zawodowej mężczyzn wzrósł (o 0,9 p. proc.), a w przypadku kobiet kształtował się na tym samym poziomie. Z kolei w porównaniu z analogicznym kwartałem 2021 r. wartość analizowanego miernika zmniejszyła się (o 2,5 p. proc.) w grupie mężczyzn, a wzrosła nieznacznie (o 0,1 p. proc.) wśród kobiet. Różnica współczynnika aktywności zawodowej dla płci zwiększyła się w 4 kwartale 2023 r. w ujęciu rocznym o 0,9 p. proc., natomiast zmniejszyła się o 2,6 p. proc. w stosunku do 4 kwartału 2021 r.

W odniesieniu do miejsca zamieszkania, podobnie jak w analogicznych kwartałach 2022 r. i 2021 r., wyższą wartość współczynnika aktywności zawodowej w 4 kwartale 2023 r. obserwowano na wsi (59,5% wobec 55,5% w miastach). W porównaniu z 4 kwartałem 2022 r. aktywność zawodowa mieszkańców wsi wzrosła (o 1,6 p. proc.), a mieszkańców miast zmalała (o 0,8 p. proc.). W zestawieniu natomiast z 4 kwartałem 2021 r. niższe wartości analizowanego współczynnika zanotowano zarówno dla mieszkańców miast, jak i wsi (odpowiednio: o 2,3 p. proc. i o 0,1 p. proc.).

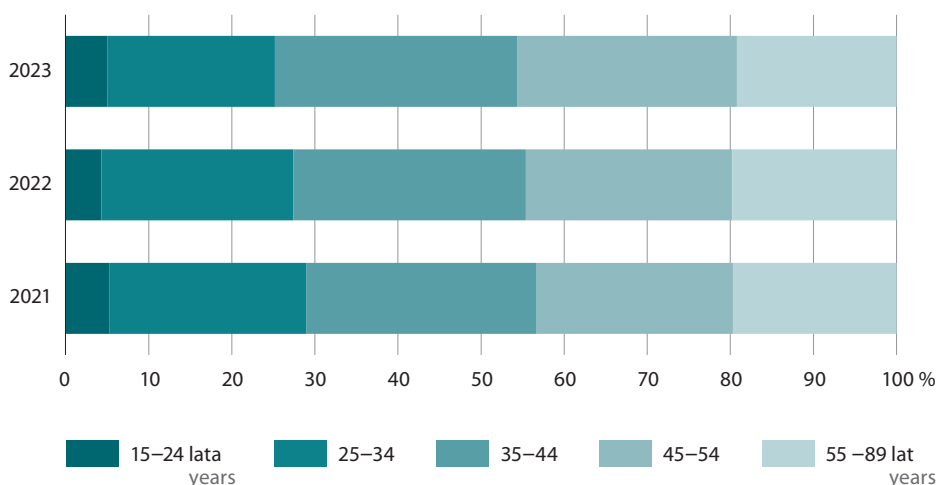
Rozpatrując poziom wykształcenia i wiek ludności odnotowano zróżnicowany stopień aktywności ekonomicznej. Najwyższy współczynnik aktywności zawodowej w 4 kwartale 2023 r. wystąpił w przypadku osób z wykształceniem wyższym (78,4% wobec 77,8% w analogicznym okresie 2022 r. i 80,0% w 4 kwartale 2021 r.), a najniższy dla osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego (13,9% wobec odpowiednio: 17,4% i 17,1%). Współczynnik aktywności zawodowej osób w wieku produkcyjnym w 4 kwartale 2023 r. wyniósł 82,0% i jego wartość wzrosła o 1,1 p. proc. w stosunku do 4 kwartału 2022 r., natomiast zmniejszyła się o 0,3 p. proc. w zestawieniu z 4 kwartałem 2021 r. (w kraju – 81,8% i wzrost odpowiednio: o 1,0 p. proc. oraz o 2,0 p. proc.). Z analizy współczynnika według grup wieku wynika, że najwyższą wartość przyjmował on dla osób w grupie wieku 25–34 lata (90,6% wobec 90,1% w 4 kwartale 2022 r. i również 90,6% w 4 kwartale 2021 r.), a najniższą dla osób w wieku 55–89 lat (27,4% wobec 27,6% i 28,5%).

Udział pracujących wśród aktywnych zawodowo był wyższy w odniesieniu zarówno do 4 kwartału 2022 r., jak i 2021 r. (odpowiednio: o 1,4 p. proc. i o 0,1 p. proc.) i w 4 kwartale 2023 r. kształtował się na poziomie 98,1%. Liczba pracujących w 4 kwartale 2023 r. w województwie opolskim wynosiła

421 tys. osób i wzrosła o 1,4% w porównaniu z analogicznym okresem 2022 r., natomiast zmniejszyła się o 3,4% w stosunku do 4 kwartału 2021 r. Na zwiększenie liczby pracujących w relacji do 4 kwartału 2022 r. większy wpływ miał wzrost liczby pracujących kobiet niż mężczyzn, tj. odpowiednio: o 1,6% wobec o 1,3%. Z kolei zmniejszenie zbiorowości pracujących w porównaniu z analogicznym okresem 2021 r. w większym stopniu odnosiło się do mężczyzn niż kobiet (o 5,8% wobec o 0,5%). Wśród pracujących w 4 kwartale 2023 r. ponad połowę (54,2%) stanowili mężczyźni, a ich udział kształtował się na poziomie 4 kwartału 2022 r., natomiast zmniejszył się (o 1,3 p. proc.) w stosunku do 4 kwartału 2021 r.

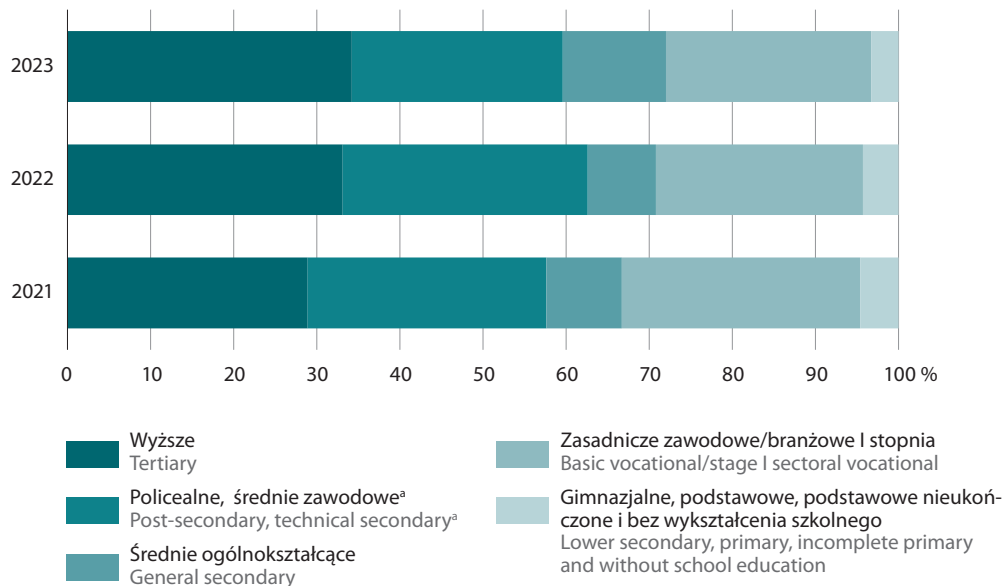
Osoby w wieku produkcyjnym w 4 kwartale 2023 r. stanowiły 95,5% ogółu pracujących (w 4 kwartale 2022 r. – 95,7%, a w 4 kwartale 2021 r. – 96,1%). Największy udział w strukturze pracujących według wieku, podobnie jak w analogicznym okresie 2022 r. i 2021 r., zarejestrowano dla osób w grupie wieku 35–44 lata (29,2%, tj. więcej o 1,2 p. proc. niż przed rokiem i o 1,6 p. proc. w stosunku do 4 kwartału 2021 r.). Najmniejsze udziały zanotowano dla pracujących ze skrajnych grup wieku, tzn. 15–24 lata (5,0%) oraz 55–89 lat (19,2%). Odsetek najmłodszej grupy pracujących zwiększył się (o 0,7 p. proc.) w skali roku, natomiast zmniejszył się (o 0,3 p. proc.) względem 4 kwartału 2021 r., a najstarszej grupy zmniejszył się wobec porównywanych okresów (odpowiednio: o 0,6 p. proc. i o 0,5 p. proc.). Udziały pracujących w pozostałych grupach wyodrębnionych ze względu na wiek kształtowały się na poziomie: 26,4% dla osób z grupy 45–54 lata oraz 20,2% dla grupy 25–34 lata. Największe spadki udziału w populacji pracujących, w ujęciu rocznym, jak również w zestawieniu z 4 kwartałem 2021 r., zarejestrowano dla osób w grupie wieku 25–34 lata (odpowiednio: o 2,9 p. proc. i o 3,5 p. proc.), a wzrosty dla grupy 45–54 lata (o 1,6 p. proc. i o 2,7 p. proc.).

Wykres 3. Pracujący w wieku 15–89 lat według grup wieku w 4 kwartale
Chart 3. Employed persons aged 15–89 by age groups in the 4th quarter

Wśród pracujących według poziomu wykształcenia, w 4 kwartale 2023 r., podobnie jak w porównywanych okresach, dominowały osoby z wyższym wykształceniem (144 tys.), a ich udział wynosił 34,2%. Kolejną grupą pod względem liczebności wśród pracujących (107 tys.) były osoby z wykształceniem policealnym lub średnim zawodowym/branżowym i stanowiły one 25,4% ogólnej liczby pracujących. Na zbliżonym poziomie kształtował się udział osób legitymujących się wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym – 24,7% (104 tys.). Osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym stanowiły 12,4% (52 tys.), a najmniej liczną grupę na rynku pracy (14 tys., tj. 3,3%) tworzyły osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego.

Wykres 4. Pracujący w wieku 15–89 lat według poziomu wykształcenia w 4 kwartale
Chart 4. Employed persons aged 15–89 by level of education in the 4th quarter

a Od 2022 r. łącznie z wykształceniem branżowym II stopnia.
 a From 2022 including stage II sectoral vocational education.

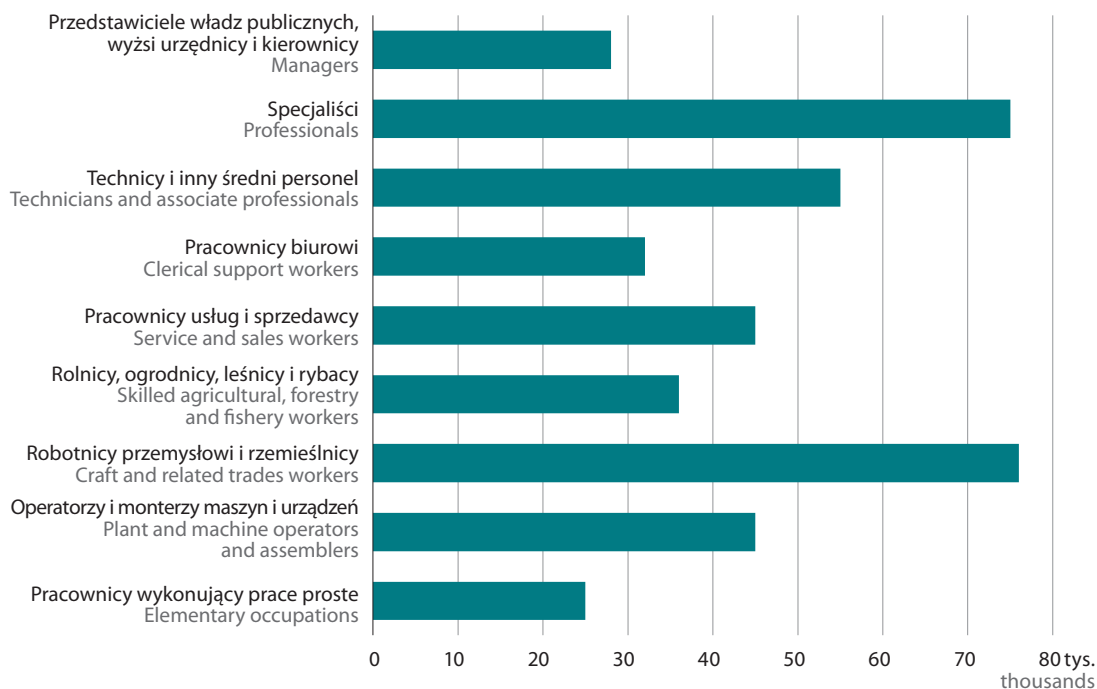
W skali roku, jak również w porównaniu z 4 kwartałem 2021 r. w zbiorowości pracujących wzrosły udziały osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (odpowiednio: o 4,2 p. proc. i o 3,3 p. proc.) oraz z wykształceniem wyższym (o 1,1 p. proc. oraz o 5,3 p. proc.). Wśród pracujących legitymujących się innym poziomem wykształcenia zanotowano ubytki odsetka, tj.: dla osób z wykształceniem policealnym lub średnim zawodowym/branżowym (o 4,1 p. proc. i o 3,3 p. proc.), dla osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego (o 1,0 p. proc. i o 1,3 p. proc.) oraz dla osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym (o 0,2 p. proc. i o 4,0 p. proc.).

Większość wśród pracujących stanowiły osoby pracujące w sektorze prywatnym (329 tys.), a ich udział w 4 kwartale 2023 r. wynosił 78,1%. Udział pracujących w rolnictwie indywidualnym kształtował się na poziomie 7,8% (tj. 33 tys.).

W strukturze pracujących według statusu zatrudnienia największy udział dotyczył osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, czyli pracowników najemnych. W 4 kwartale 2023 r. stanowili oni 80,5% wszystkich pracujących i liczyli 339 tys. osób. Większość z nich (72,9%) zatrudniona była w sektorze prywatnym. Liczba osób pracujących, posiadających umowę o pracę na czas nieokreślony wynosiła 284 tys. (83,8% ogólnej liczby pracowników najemnych). Udział pracodawców i pracujących na własny rachunek w ogólnej liczbie pracujących w 4 kwartale 2023 r. kształtował się na poziomie 18,8%, a ich liczba wynosiła 79 tys. osób.

W strukturze pracujących według zawodów, w 4 kwartale 2023 r. najwięcej osób pracowało w zawodzie z grupy robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (76 tys.) i stanowiły one 18,1% wszystkich pracujących. Wśród mężczyzn odsetek dla tej grupy zawodowej wynosił 29,8%. Znaczący udział w populacji mężczyzn posiadała również grupa operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń – 15,8%. Wśród kobiet przeważały dwie grupy zawodów: specjaliści – 25,4%, a także pracownicy usług i sprzedawcy – 18,1%.

Wykres 5. Pracujący w wieku 15–89 lat według wybranych grup zawodów w 4 kwartale 2023 r.
 Chart 5. Employed persons aged 15–89 by selected occupational groups in the 4th quarter of 2023

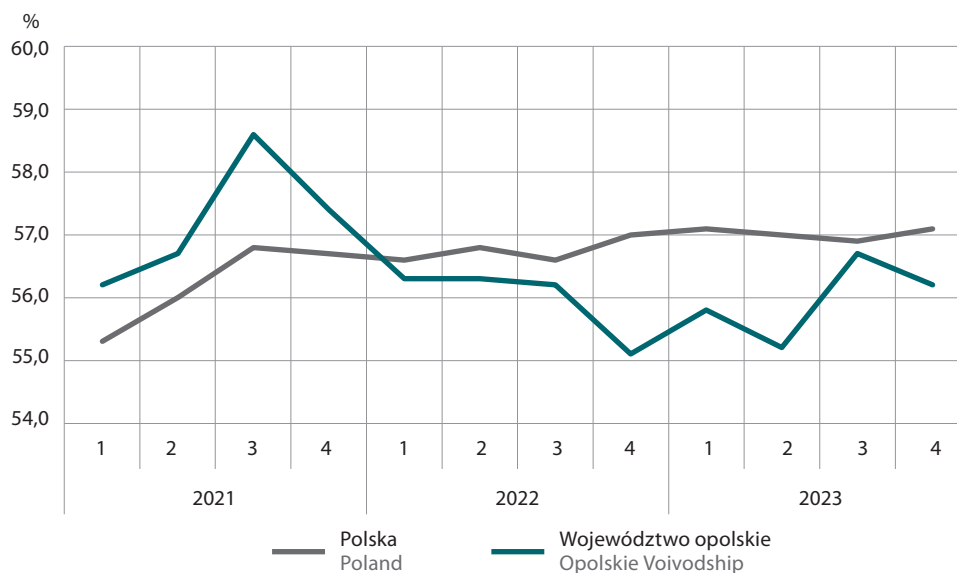
Osoby, które w 4 kwartale 2023 r., w badanym tygodniu przepracowały w głównym miejscu pracy 40 i więcej godzin stanowiły największy odsetek pracujących (67,9%). Wśród nich przeważali mężczyźni (58,9%) oraz mieszkańcy wsi (50,2%). Udział pracujących w niepełnym wymiarze czasu pracy kształtował się m. in. na poziomie 10,5% dla grupy osób, które przepracowały 30–39 godzin w tygodniu oraz 9,0% dla grupy, która przepracowała od 20 do 29 godzin. Mniej niż 20 godzin tygodniowo przepracowało 3,6% badanych osób.

Tablica 4. Wskaźnik zatrudnienia ludności w wieku 15–89 lat w 4 kwartale
 Table 4. Employment rate of the population aged 15–89 in the 4th quarter

Wyszczególnienie Specification	2021	2022	2023		
	w % in %		zmiana w porównaniu z change in relation to		
			2021	2022	
Ogółem Total	57,4	55,1	56,2	-1,2	1,1
mężczyźni men	66,3	62,3	63,5	-2,8	1,2
kobiety women	49,2	48,6	49,6	0,4	1,0
Miasta Urban areas	56,8	54,1	54,2	-2,6	0,1
Wieś Rural areas	58,2	56,5	58,7	0,5	2,2

Wskaźnik zatrudnienia wyrażający skalę zaangażowania ludności w procesie pracy w 4 kwartale 2023 r. wyniósł 56,2%, tj. o 1,1 p. proc. więcej niż przed rokiem, natomiast mniej o 1,2 p. proc. w relacji do 4 kwartału 2021 r. W kraju omawiany wskaźnik w rozpatrywanym okresie kształtował się na poziomie 57,1% i wzrósł w stosunku do porównywanych okresów 2022 r. i 2021 r. odpowiednio: o 0,1 p. proc. i o 0,4 p. proc. Pod względem wysokości analizowanego wskaźnika w 4 kwartale 2023 r. województwo opolskie wraz z lubuskim i zachodniopomorskim uplasowało się na 7 miejscu w kraju (wobec odpowiednio: 12 i 5 pozycji w 4 kwartale 2022 r. oraz 2021 r.).

Wykres 6. Wskaźnik zatrudnienia ludności w wieku 15–89 lat
Chart 6. Employment rate of the population aged 15–89

Biorąc pod uwagę płeć, wskaźnik zatrudnienia nadal był wyraźnie wyższy wśród mężczyzn i w 4 kwartale 2023 r. wyniósł 63,5% (wobec 49,6% dla kobiet). Ze względu na miejsce zamieszkania wyższy jego poziom notowano dla mieszkańców wsi, tj. 58,7% (wobec 54,2% dla mieszkańców miast). W porównaniu z 4 kwartałem 2022 r. wartość wskaźnika zatrudnienia wzrosła bez względu na płeć, czy miejsce zamieszkania, odpowiednio: dla mężczyzn o 1,2 p. proc. i kobiet o 1,0 p. proc. oraz dla mieszkańców wsi o 2,2 p. proc. i mieszkańców miast o 0,1 p. proc. W stosunku natomiast do 4 kwartału 2021 r. notowano spadek jego wartości wśród mężczyzn (o 2,8 p. proc.), przy jednoczesnym wzroście w grupie kobiet (o 0,4 p. proc.). Z kolei biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania, wartość analizowanego wskaźnika zmniejszyła się wśród mieszkańców miast (o 2,6 p. proc.), a wzrosła dla mieszkańców wsi (o 0,5 p. proc.).

Wśród osób w wieku produkcyjnym wskaźnik zatrudnienia w 4 kwartale 2023 r. wyniósł 80,4% (w kraju – 79,2%). Najwyższy poziom osiągnął w grupie wieku 25–34 lata (88,5%) i wzrósł w stosunku do 4 kwartału 2022 r. i 2021 r. (odpowiednio: o 2,0 p. proc. i o 0,5 p. proc.). Najniższy poziom wskaźnika zatrudnienia wystąpił wśród osób w wieku 15–24 lata (25,9%, tj. o 3,7 p. proc. wyższy niż w 4 kwartale 2022 r., natomiast niższy o 2,1 p. proc. niż w 4 kwartale 2021 r.).

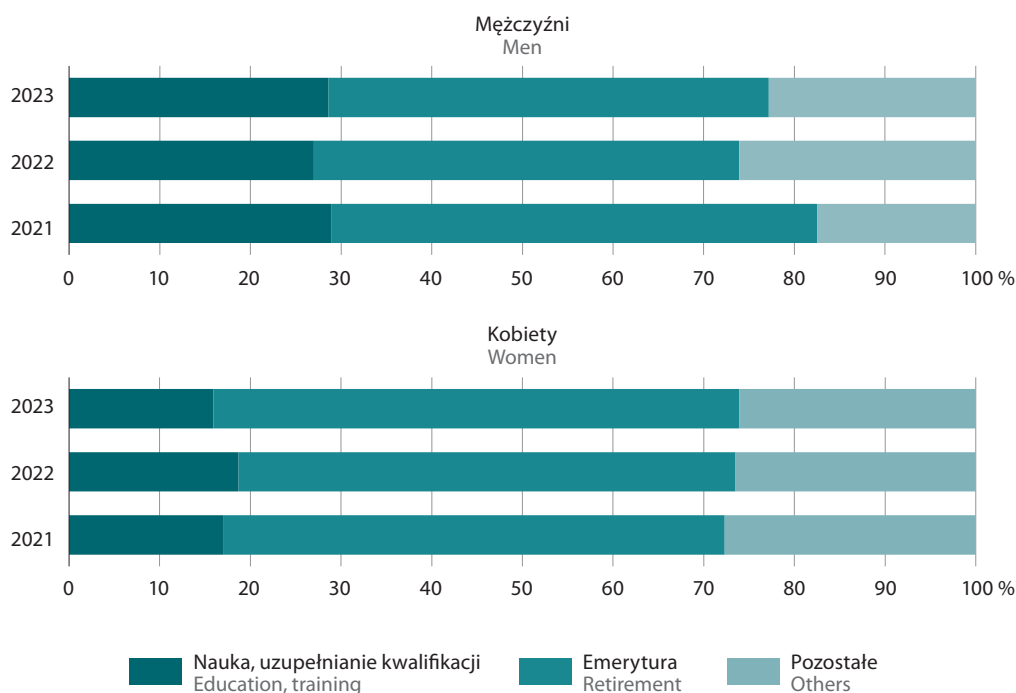
Rozpatrując poziom wykształcenia, najwyższą wartość wskaźnika zatrudnienia odnotowano wśród osób legitymujących się wykształceniem wyższym (77,8% – wzrost o 1,7 p. proc. wobec 4 kwartału 2022 r., natomiast spadek o 1,0 p. proc. w stosunku do 4 kwartału 2021 r.), a najniższą dla osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego (13,9%, tj. spadek o 1,8 p. proc. w skali roku oraz o 3,2 p. proc. wobec 4 kwartału 2021 r.).

Populacja biernych zawodowo w wieku 15–89 lat, w 4 kwartale 2023 r. stanowiła 42,7% (w kraju – 41,1%) ogólnej liczby ludności województwa opolskiego w omawianej grupie wieku. Jej udział zmniejszył się o 0,3 p. proc. w ujęciu rocznym, natomiast wzrósł o 1,3 p. proc. w odniesieniu do analogicznego okresu 2021 r. (w kraju spadek odpowiednio: o 0,2 p. proc. i o 0,5 p. proc.). Liczebność biernych zawodowo w 4 kwartale 2023 r. (320 tys. osób) w relacji do 4 kwartału 2022 r. zmniejszyła się o 1,2%, natomiast zwiększyła się o 1,9% w stosunku do analogicznego okresu 2021 r. (w kraju – spadek odpowiednio: o 0,5% i o 1,5%). W strukturze osób biernych zawodowo przeważały kobiety (60,3%, tj. 193 tys. osób) oraz mieszkańcy miast (56,3%, tj. 180 tys. osób).

W porównaniu z 4 kwartałem 2022 r. liczba biernych zawodowo kobiet nie uległa zmianie, natomiast zmniejszyła się o 1,5% w relacji do 4 kwartału 2021 r. Dla biernych zawodowo mężczyzn wobec porównywanych okresów zanotowano odpowiednio: spadek o 3,1% i wzrost o 6,7%. Pod względem miejsca zamieszkania, zarówno w skali roku, jak i w relacji do 4 kwartału 2021 r. liczba biernych zawodowo mieszkańców miast wzrosła (odpowiednio: o 1,1% i o 4,0%), a na wsi zmalała (o 4,1% i o 0,7%).

Z ogółu osób biernych zawodowo w województwie, 89 tys. osób, tj. 27,8% było w wieku produkcyjnym. W większości osoby biernie zawodowo legitymowały się wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym, bądź nie posiadały wykształcenia szkolnego (27,2% – mniej o 2,1 p. proc. niż przed rokiem i o 3,7 p. proc. w zestawieniu z 4 kwartałem 2021 r.) oraz wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym (26,6% – o 1,0 p. proc. więcej w skali roku, natomiast mniej o 1,1 p. proc. w stosunku do 4 kwartału 2021 r.).

Wykres 7. Bierni zawodowo w wieku 15–74 lata według płci i przyczyn bierności w 4 kwartale
Chart 7. Economically inactive persons aged 15–74 by sex and reasons for inactivity in the 4th quarter

Najliczniejszą grupę osób wśród biernych zawodowo w wieku 15–74 lata (dla tej grupy ustalano przyczynę bierności) w 4 kwartale 2023 r., podobnie jak w poprzednich okresach, stanowiły osoby pozostające na emeryturze – 142 tys. osób, tj. 54,2% badanej zbiorowości (o 2,9 p. proc. więcej niż w 4 kwartale 2022 r., natomiast mniej o 0,5 p. proc. niż w 4 kwartale 2021 r.). Odsetek biernych zawodowo z tego powodu wśród kobiet wynosił 58,0% wobec 48,6% w grupie mężczyzn (efekt wcześniejszego wieku przechodzenia na emeryturę kobiet niż mężczyzn i dłuższego trwania życia kobiet). W porównaniu z 4 kwartałem 2022 r. i 2021 r. zwiększył się udział biernych zawodowo z powodu emerytury wśród kobiet (odpowiednio: o 3,2 p. proc. i o 2,7 p. proc.), natomiast w grupie mężczyzn odnotowano w skali roku wzrost (o 1,7 p. proc.), a spadek (o 5,0 p. proc.) w stosunku do 4 kwartału 2021 r. W analizowanej grupie wieku drugą w kolejności przyczyną, z powodu której 55 tys. osób, tj. 21,0% ogółu biernych zawodowo nie poszukiwało pracy była nauka i uzupełnianie kwalifikacji. Udział biernych zawodowo z tej przyczyny osób był mniejszy niż w analogicznych okresach 2022 r. i 2021 r. (odpowiednio: o 1,3 p. proc. i o 0,5 p. proc.). Z powodu nauki i uzupełniania kwalifikacji mężczyźni częściej byli nieaktywni na rynku pracy – 28,6% w grupie biernych zawodowo mężczyzn wobec 15,9% wśród kobiet (odsetek biernych zawodowo z tej przyczyny dla mężczyzn wzrósł o 1,6 p. proc. w skali roku, ale zmniejszył się o 0,3 p. proc. w stosunku do 4 kwartału 2021 r., a w grupie kobiet zanotowano spadek odpowiednio: o 2,8 p. proc. i o 1,1 p. proc.). Kolejną z przyczyn bierności zawodowej, którą także częściej wskazywano w grupie mężczyzn była choroba lub niesprawność. Ten powód bierności zadeklarowało łącznie 19 tys. osób, tj. 7,3% ogółu biernych zawodowo w analizowanej grupie wieku, w tym 12 tys. mężczyzn (tj. 11,4% ogółu biernych zawodowo mężczyzn). Kobiety natomiast częściej niż mężczyźni były bierne z powodu obowiązków rodzinnych i związanych z prowadzeniem domu. Z tej przyczyny nieaktywnych zawodowo było ogółem 18 tys. osób badanej zbiorowości (6,9%), w tym 15 tys. kobiet (tj. 9,6% ogółu biernych zawodowo kobiet).

Pracujący Employment

Jednym z decydujących czynników wpływających na sytuację na lokalnym rynku pracy są zasoby pracy.

Według stanu w dniu 31 grudnia 2023 r. w województwie opolskim odnotowano 342,9 tys. osób pracujących (183,4 tys. mężczyzn i 159,5 tys. kobiet). Pod względem liczby pracujących województwo opolskie, podobnie jak w 2022 r., zajmowało 16 miejsce w rankingu województw. Udział pracujących mieszkańców województwa opolskiego w ogólnej liczbie pracujących w gospodarce narodowej w kraju ukształtował się na poziomie 2,3%, tak jak przed rokiem. W porównaniu z końcem 2022 r., liczba pracujących mieszkańców województwa opolskiego zmniejszyła się o 1,1% (w kraju – o 0,2%). Większy ubytek zanotowano wśród pracujących mężczyzn o 1,3%, wobec o 0,8% w grupie kobiet.

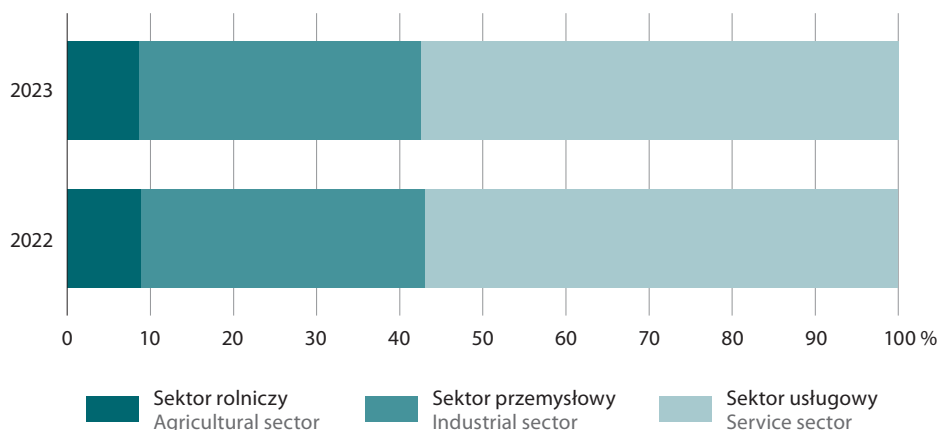
Średnia wieku pracujących mieszkańców województwa opolskiego wyniosła 43,0 lata (w kraju – 42,6). Średnia wieku pracujących kobiet i mężczyzn była zbliżona i wyniosła odpowiednio: 42,8 lat i 43,2 lata (w kraju: 42,5 i 42,7). W układzie powiatów województwa opolskiego średnia wieku pracujących ukształtowała się w przedziale od 42,3 lata w powiecie strzeleckim do 43,6 lat w powiecie nyskim.

Uwzględniając wielkość podmiotów pod względem liczby pracujących, podobnie jak przed rokiem, najwięcej pracujących w województwie opolskim odnotowano w podmiotach o liczbie pracujących 5 i mniej osób – 85,5 tys. (24,9% ogółu pracujących), tj. mniej o 1,6% względem 2022 r. (w kraju odpowiednio: 26,9% i spadek o 0,3%). W podmiotach tych był największy odsetek pracujących wśród ogółu pracujących mężczyzn (28,4%), z kolei w grupie kobiet najwięcej (23,3%) pracowało w podmiotach o liczbie pracujących od 10 do 49 osób.

Zdecydowaną większość pracujących skupiał sektor prywatny. Udział pracujących w tym sektorze ukształtował się na poziomie 76,4%. Wśród ogólnej liczby pracujących oraz w sektorze prywatnym przeważali mężczyźni, a ich odsetek kształtował się na poziomie odpowiednio: 53,5% i 59,4%. Kobiety dominowały (65,8%) w sektorze publicznym. W porównaniu z rokiem poprzednim w sektorze prywatnym odnotowano spadek populacji pracujących o 1,4%, natomiast w sektorze publicznym liczba pracujących pozostała na poziomie roku poprzedniego.

Wykres 8. Pracujący^a według sektorów ekonomicznych Stan w dniu 31 grudnia

Chart 8. Employed persons^a by the economic sectors
As of 31 December

a Według miejsca zamieszkania, bez zagranicy – dane prezentowane są na podstawie administracyjnych źródeł danych.
a By place of residence without data from abroad – data are presented on the basis of administrative data sources.

W strukturze pracujących według sektorów ekonomicznych, najwięcej osób pracowało w usługach, tj. 57,4% (197,0 tys. osób). W sektorze przemysłowym odsetek pracujących ukształtował się na poziomie 33,9% (116,2 tys. osób), a w sektorze rolniczym na poziomie 8,7% (29,8 tys. osób). W porównaniu z 2022 r. największy spadek liczby pracujących w województwie opolskim zanotowano w sektorze rolniczym o 3,5%. W sektorze przemysłowym liczba pracujących zmniejszyła się o 2,0%, a w usługowym o 0,2%.

Tablica 5. Pracujący^a
Stan w dniu 31 grudnia
Table 5. Employed persons^a
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2022		2023			
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				2022=100	
Ogółem Total	346727	160895	342911	159536	98,9	99,2
sektor publiczny public sector	80798	52900	80780	53146	100,0	100,5
sektor prywatny private sector	265929	107995	262131	106390	98,6	98,5
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	30857	12896	29766	12250	96,5	95,0
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	983	134	946	129	96,2	96,3
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	82874	26933	81026	26080	97,8	96,8
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a Electricity, gas, steam and air conditioning supply	3329	526	3308	535	99,4	101,7
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	4289	1035	4342	1040	101,2	100,5
Budownictwo Construction	27091	2319	26571	2427	98,1	104,7
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a Trade; repair of motor vehicles ^a	47212	25860	46872	25737	99,3	99,5
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	18890	4386	18447	4273	97,7	97,4
Zakwaterowanie i gastronomia ^a Accommodation and catering ^a	6618	4473	6571	4423	99,3	98,9
Informacja i komunikacja Information and communication	6139	2077	6275	2121	102,2	102,1
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	4525	3183	4374	3053	96,7	95,9
Obsługa rynku nieruchomości ^a Real estate activities	2978	1607	2895	1528	97,2	95,1

^a Według miejsca zamieszkania, bez zagranicy – dane prezentowane są na podstawie administracyjnych źródeł danych.
^a By place of residence without data from abroad – data are presented on the basis of administrative data sources.

Tablica 5. Pracujący^a (dok.)
Stan w dniu 31 grudnia
 Table 5. Employed persons^a (cont.)
 As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2022		2023			
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				2022=100	
Ogółem (dok.) Total (cont.)						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	12032	6521	12085	6521	100,4	100,0
Administrowanie i działalność wspierająca ^a Administrative and support service activities	11133	5281	11067	5255	99,4	99,5
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	24730	13242	25065	13453	101,4	101,6
Edukacja Education	27273	22177	27385	22314	100,4	100,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	23441	19592	23753	19807	101,3	101,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	3520	2211	3557	2243	101,1	101,4
Pozostała działalność usługowa Other service activities	8813	6442	8606	6347	97,7	98,5

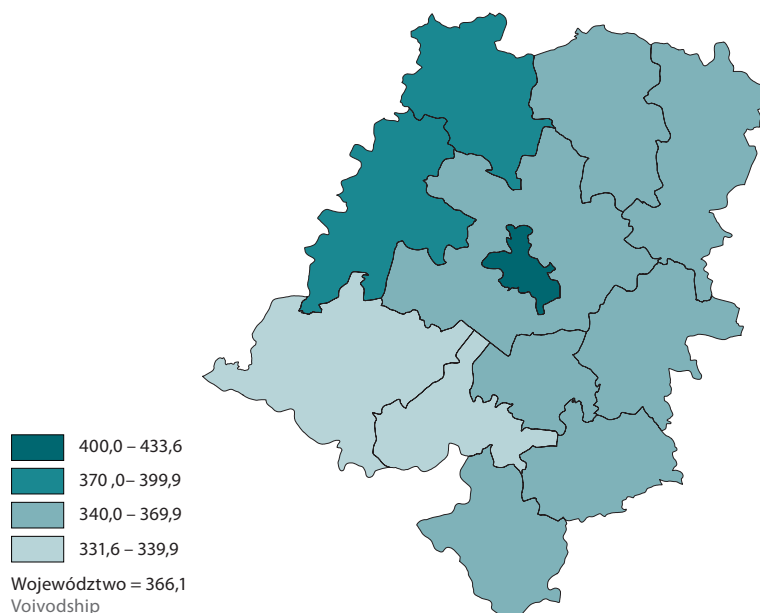
a Według miejsca zamieszkania, bez zagranicy – dane prezentowane są na podstawie administracyjnych źródeł danych.
 a By place of residence without data from abroad – data are presented on the basis of administrative data sources.

Z analizy liczby pracujących według sekcji wynika, że w ujęciu rocznym liczba pracujących zmniejszyła się w dwunastu sekcjach, a najbardziej w górnictwie i wydobywaniu (o 3,8%), w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie (o 3,5%) oraz w działalności finansowej i ubezpieczeniowej (o 3,3%). W pozostałych siedmiu sekcjach odnotowano wzrost liczby pracujących, w ujęciu procentowym największy w informacji i komunikacji (o 2,2%), administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (o 1,4%) oraz w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (o 1,3%). Wśród pracujących kobiet największy ubytek zanotowano dla pracujących w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie (o 5,0%), a największy wzrost w budownictwie (o 4,7%). W grupie mężczyzn największy spadek wystąpił wśród pracujących w pozostałej działalności usługowej (o 4,7%), a wzrost w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (o 2,5%). W strukturze pracujących według sekcji, w końcu grudnia 2023 r. w województwie opolskim najwięcej osób pracowało w przetwórstwie przemysłowym – 23,6% (81,0 tys. osób), handlu; naprawie pojazdów samochodowych – 13,7% (46,9 tys.) oraz w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie – 8,7% (29,8 tys.). Zdecydowanie więcej mężczyzn niż kobiet pracowało w budownictwie (90,9% ogółu pracujących w tej sekcji), górnictwie i wydobywaniu (86,4%) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (83,8%). Kobiety natomiast przeważały udziałami wśród pracujących w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (83,4%), edukacji (81,5%) oraz w pozostałej działalności usługowej (73,8%).

W województwie opolskim w końcu grudnia 2023 r., w przeliczeniu na 1000 ludności przypadało średnio 366,1 osób pracujących (w kraju – 402,3). Pod względem wartości tego wskaźnika województwo opolskie uplasowało się na 14 miejscu w kraju. W układzie przestrzennym województwa opolskiego najwięcej pracujących na 1000 ludności odnotowano w m. Opolu (433,6), a najmniej (331,6) w powiecie nyskim.

**Mapa 1. Pracujący^a na 1000 ludności w 2023 r.
Stan w dniu 31 grudnia**

Map 1. Employed persons^a per 1000 population in 2023
As of 31 December

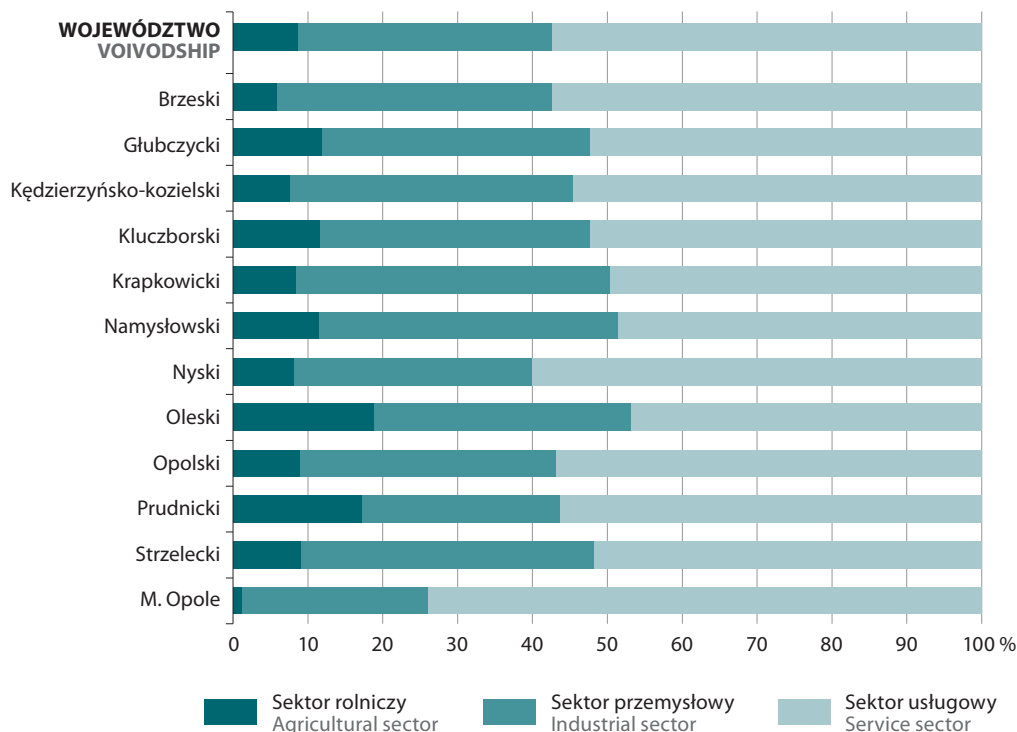

a Według miejsca zamieszkania, bez zagranicy – dane prezentowane są na podstawie administracyjnych źródeł danych.
a By place of residence without data from abroad – data are presented on the basis of administrative data sources.

W końcu grudnia 2023 r., podobnie jak w latach poprzednich, więcej osób pracujących odnotowano w podregionie opolskim (64,2% wobec 35,8% w nyskim). Udział pracujących z tego podregionu zwiększył się (o 0,4 p. proc.) w porównaniu z rokiem poprzednim. Najwięcej pracujących mieszkało w m. Opolu (54,7 tys.) oraz w powiatach: opolskim (44,2 tys.), nyskim (42,4 tys.) i brzeskim (32,4 tys.). Powiaty te skupiały ponad połowę (50,6%) pracujących mieszkańców województwa. Zróżnicowanie terytorialne zaznacza się również w ujęciu pracujących według sektorów ekonomicznych. Najwyższym odsetkiem pracujących w usługach w końcu grudnia 2023 r. odznaczało się m. Opole (73,9%) oraz powiaty: nyski (60,0%) i brzeski (57,4%). Najwięcej pracujących w sektorze przemysłowym odnotowano natomiast w powiecie krapkowickim (41,9%), namysłowskim (40,0%) i strzeleckim (39,0%), a w sektorze rolniczym w powiecie oleskim (18,8%), prudnickim (17,3%) i głubczyckim (11,9%).

**Wykres 9. Pracujący^a według sektorów ekonomicznych i powiatów w 2023 r.
Stan w dniu 31 grudnia**

Chart 9. Employed persons^a by the economic sectors and powiats in 2023
As of 31 December

^a Według miejsca zamieszkania, bez zagranicy – dane prezentowane są na podstawie administracyjnych źródeł danych.
a By place of residence without data from abroad – data are presented on the basis of administrative data sources.

W końcu 2023 r. w województwie opolskim pracowało 16,5 tys. emerytów i rencistów (w tym 51,6% kobiet), tj. o 2,8% więcej niż przed rokiem. Udział tej grupy w ogólnej liczbie pracujących mieszkańców województwa ukształtował się w końcu grudnia 2023 r. na poziomie 4,8% (w kraju – 5,2%). W skali roku udział analizowanej grupy pracujących zwiększył się w województwie opolskim o 0,2 p. proc. Wśród pracujących w końcu 2023 r. odnotowano 10,5 tys. cudzoziemców, tj. 3,1% ogółu pracujących mieszkańców województwa. W ujęciu rocznym liczebność tej grupy pracujących wzrosła o 7,6%, a udział w populacji pracujących o 0,3 p. proc. Na koniec 2023 r., tak jak przed rokiem, liczba pracujących osób z niepełnosprawnościami ukształtowała się na poziomie 8,8 tys.

Największym udziałem (80,4%) wśród pracujących charakteryzowały się osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy, czyli pracownicy najemni. Liczba osób o tym statusie zatrudnienia ukształtowała się w końcu 2023 r. na poziomie 275,7 tys. osób, tj. niższym o 1,0% niż w 2022 r. Wśród zatrudnionych na podstawie stosunku pracy kobiety stanowiły 48,8% (wobec 48,6% w 2022 r.).

Na koniec grudnia 2023 r. w województwie opolskim 65,8 tys. osób pracowało na własny rachunek łącznie z pomagającymi członkami rodzin, tj. 19,2% ogólnej liczby pracujących. W odniesieniu do 2022 r. ich liczba zmniejszyła się (o 1,6%). Większość wśród omawianej zbiorowości pracujących stanowili mężczyźni (62,5%) i ich udział zwiększył się o 0,3 p. proc. w porównaniu z 2022 r. Największy odsetek (38,0%) w analizowanej grupie pracujących wystąpił w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie.

Ruch zatrudnionych, czyli płynność kadr oznacza liczbę przyjęć i zwolnień w danym okresie. Proces ten nieustannie kształtuje sytuację na rynku pracy.

Tablica 6. Przyjęcia do pracy^a według źródeł rekrutacji
Table 6. Hires^a by sources of recruitment

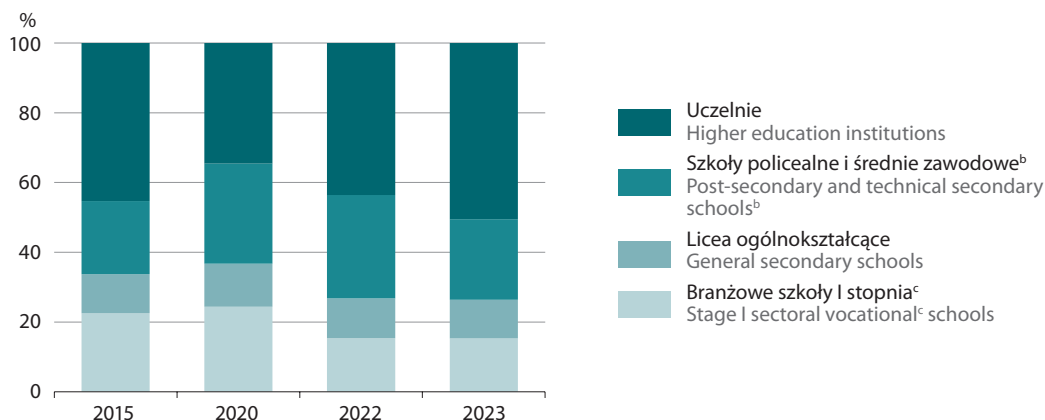
Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2022	2023		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				2015=100	2020=100
Ogółem Total	30316	33870	38401	37144	122,5	109,7
w tym kobiety of which women	11166	12938	16035	15597	139,7	120,6
Z ogółem: Of total:						
podjmujący pracę po raz pierwszy persons starting work for the first time	3501	3839	5818	5317	151,9	138,5
poprzednio pracujący persons previously employed	19632	22477	26077	25575	130,3	113,8
powracający z urlopów wychowawczych persons returning from child-care leaves	280	288	292	305	108,9	105,9

^a Dane dotyczą podmiotów o liczbie pracujących 10 i więcej osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących.
^a Data concern entities employing 10 and more persons as well as budgetary sphere units regardless of the number of employed persons.

W 2023 r. w województwie opolskim w podmiotach o liczbie pracujących 10 i więcej osób przyjęto do pracy 37,1 tys. pracowników pełnozatrudnionych, tj. więcej o 9,7% niż w 2020 r., a o 22,5% w porównaniu z 2015 r. Podobnie jak w analizowanych latach, wśród osób przyjętych do pracy dominowali mężczyźni, a ich udział relatywnie ulegał zmniejszeniu: o 3,8 p. proc. w stosunku do 2020 r. i o 5,2 p. proc. względem 2015 r. do poziomu 58,0% w 2023 r. W liczbie przyjęć do pracy udział sektora prywatnego nadal był przeważający i kształtował się na poziomie 83,3%. W odniesieniu do 2020 r. liczba przyjęć do pracy wzrosła w czternastu sekcjach, z czego najbardziej (ponad 2-krotnie) w informacji i komunikacji. W relacji do 2015 r. spośród dziesięciu sekcji, w których odnotowano wzrost, największy (4,5-krotny) dotyczył sekcji administrowanie i działalność wspierająca. Z kolei spadek liczby przyjęć wystąpił w pięciu sekcjach wobec 2020 r., a w dziewięciu względem 2015 r. W porównaniu z 2020 r. największy spadek o 20,8% liczby przyjęć odnotowano w pozostałej działalności usługowej, a o 56,2% w działalności finansowej i ubezpieczeniowej w relacji do 2015 r.

W ogólnej liczbie przyjętych pracowników w 2023 r. ponad 2/3 stanowiły osoby, które poprzednio pracowały. Odsetek osób podejmujących pracę po raz pierwszy wynosił 14,3% wszystkich przyjętych pracowników, w tym 5,0% to absolwenci. W 2023 r., podobnie jak w 2020 r. i 2015 r. wśród wkraczających po raz pierwszy na drogę zawodową absolwentów, ponad połowę, tj. 50,5% stanowili absolwenci uczelni (więcej o 15,9 p. proc. niż w 2020 r. i o 5,2 p. proc. względem 2015 r.), natomiast najniższy udział dotyczył absolwentów liceów ogólnokształcących, tj. 11,1% (spadek odpowiednio: o 1,2 p. proc. i o 0,1 p. proc.).

Wykres 10. Absolwenci podejmujący pracę po raz pierwszy według rodzaju ukończonej szkoły^a
Chart 10. Graduates taking up work for the first time by type of graduated school^a

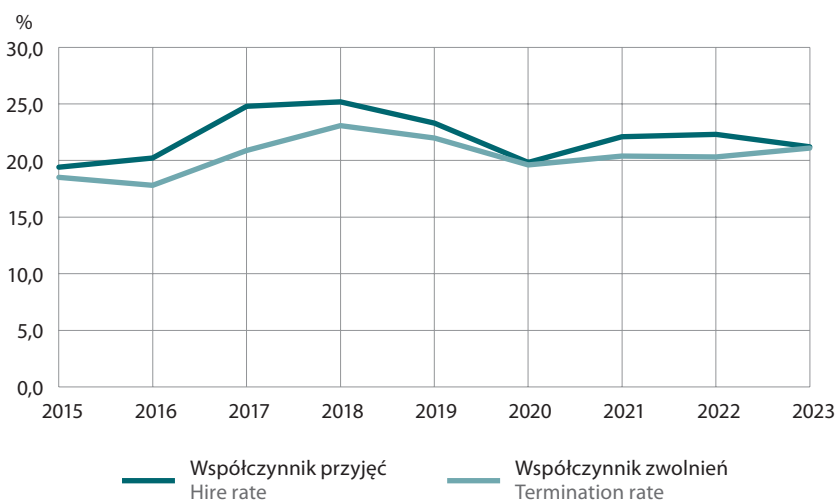

a Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy; dane obejmują pełnozatrudnionych w podmiotach o liczbie pracujących 10 i więcej osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących. b Od 2022 r. łącznie z absolwentami branżowych szkół II stopnia. c W 2015 r. – absolwenci zasadniczych szkół zawodowych.

a Employed on the basis of an employment contract; data cover full-time employees in entities employing 10 and more persons as well as in budgetary sphere units regardless of the number of employed persons. b Since 2022 including graduates of stage II sectoral vocational schools. c In 2015 – graduates of basic vocational schools.

Współczynnik przyjęć w 2023 r. kształtował się na poziomie 21,2% wobec 19,8% w 2020 r. i 19,4% w 2015 r. (w kraju odpowiednio: 20,3%, 20,1% i 22,3%). Podobnie jak w analizowanych latach, w sektorze prywatnym współczynnik przyjęć był ponad 2-krotnie wyższy niż w sektorze publicznym. Najwyższy współczynnik odnotowano w sekcji administrowanie i działalność wspierająca (118,7%), a następnie w budownictwie (30,7%). Najniższy natomiast wystąpił w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (8,3%) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (8,7%). Współczynnik przyjęć dla mężczyzn w 2023 r. wynosił 23,7% i zwiększył się o 0,7 p. proc. w relacji do 2020 r. oraz o 0,3 p. proc. w odniesieniu do 2015 r. Dla kobiet analogiczny współczynnik kształtował się na poziomie 18,6%, tj. wyższym względem 2020 r. i 2015 r. odpowiednio: o 2,6 p. proc. i o 3,7 p. proc.

Wykres 11. Współczynnik przyjęć i zwolnień^a
Chart 11. Hire and termination rate^a

a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz sezonowych i zatrudnionych dorywczo w podmiotach o liczbie pracujących 10 i więcej osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących.

a Data cover full-time employees as well as seasonal and temporary employees in entities employing 10 and more persons as well as in budgetary sphere units regardless of the number of employed persons.

W 2023 r. zwolniono 36,9 tys. pracowników pełnozatrudnionych, tj. więcej zarówno w stosunku do 2020 r., jak i 2015 r. (odpowiednio: o 9,4% i o 26,9%). Zdecydowana większość osób (83,6% ogólnej liczby zwolnień) straciła pracę w sektorze prywatnym. Nadal zwolnienia w województwie opolskim w większym stopniu dotyczyły mężczyzn niż kobiet. W 2023 r. pracę straciło 21,9 tys. mężczyzn, co stanowiło 59,4% wszystkich zwolnień. W relacji do 2020 r. ogólna liczba zwolnień wzrosła w dziesięciu sekcjach, a w dwunastu w stosunku do 2015 r. W zależności od porównywanych lat, największy wzrost zwolnień w 2023 r. notowano w sekcji informacja i komunikacja o 70,9% wobec 2020 r., natomiast względem 2015 r. niemal 5-krotny w sekcji administrowanie i działalność wspierająca. Spadek zwolnień wystąpił w dziewięciu sekcjach w porównaniu z 2020 r., a największy (o 43,5%) w pozostałej działalności usługowej. W stosunku do 2015 r. zmniejszenie liczby zwolnień odnotowano w siedmiu sekcjach, w tym największe (o 59,5%) w działalności finansowej i ubezpieczeniowej.

Zwolnienia w drodze wypowiedzenia przez pracodawcę w 2023 r. stanowiły 7,1% wszystkich zwolnień i udział ten zmniejszył się (o 2,6 p. proc.) w relacji do 2020 r. oraz (o 7,8 p. proc.) w zestawieniu z 2015 r. Odsetek zwolnień w drodze wypowiedzenia przez pracownika wynosił 12,4% i wzrósł (o 1,3 p. proc.) w porównaniu z 2020 r., a w stosunku do 2015 r. odnotowano jego spadek (o 0,2 p. proc.). Udział zwolnień w związku z przejściem pracowników na emeryturę kształtował się w 2023 r. na poziomie 7,4% (w 2020 r. – 9,5%, w 2015 r. – 5,8%). Osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze stanowiły 0,9% (w 2020 r. – 1,1%, w 2015 r. – 1,3%).

Tablica 7. Pełnozatrudnieni zwolnieni z pracy^a według przyczyn

Table 7. Full-time employees terminated^a by reasons

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2022	2023		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			2015=100	2020=100	
Ogółem Total	29055	33693	34965	36861	126,9	109,4
w tym kobiety of which women	10193	12480	13584	14975	146,9	120,0
Z ogółem: Of total:						
zwolnieni w drodze wypowiedzenia przez: terminated due to dissolution of an employment contract by:						
pracodawcę employer	4339	3273	2475	2615	60,3	79,9
pracownika employee	3666	3728	4582	4573	124,7	122,7
w związku z przejściem na emeryturę because of retirement	1690	3213	2381	2731	161,6	85,0
z powodu niezdolności do pracy i rehabilitacji due to inability to work or due to rehabilitation	291	262	213	242	83,2	92,4

^a Dane dotyczą podmiotów o liczbie pracujących 10 i więcej osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących.
a Data concern entities employing 10 and more persons as well as budgetary sphere units regardless of the number of employed persons.

W 2023 r. notowano współczynnik zwolnień na poziomie 21,1%, tj. wyższym o 1,5 p. proc. niż w 2020 r. i o 2,6 p. proc. w porównaniu z 2015 r. (w kraju – 19,7%, natomiast spadek odpowiednio: o 0,2 p. proc. i o 0,9 p. proc.). W podziale na płeć, współczynnik zwolnień w 2023 r. był wyższy dla mężczyzn i wynosił 24,0% (wobec 17,8% dla kobiet). Względem porównywanych lat współczynnik ten wzrósł zarówno w przypadku mężczyzn (odpowiednio: o 0,7 p. proc. i o 0,9 p. proc.), jak i kobiet (o 2,5 p. proc.

i o 4,3 p. proc.). Analizując współczynnik zwolnień według sekcji, najniższy odnotowano w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (8,5%) oraz w edukacji (8,6%), natomiast najwyższy w administrowaniu i działalności wspierającej (113,7%), a następnie w budownictwie (32,1%).

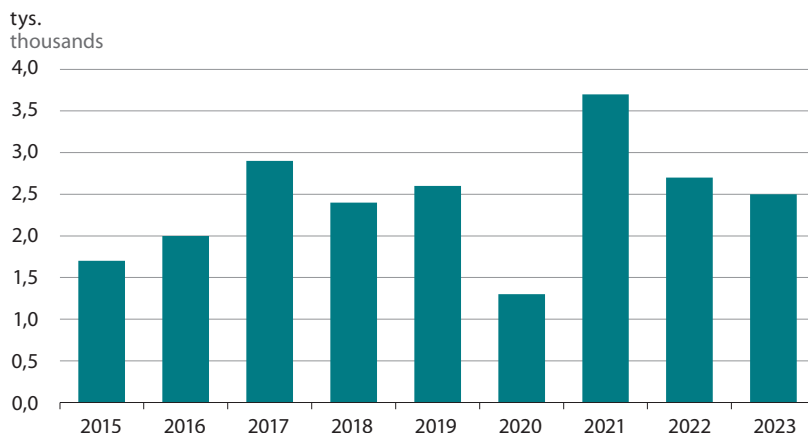
W ciągu 2023 r., podobnie jak w 2020 r. i 2015 r. liczba przyjęć do pracy przewyższała liczbę zwolnień i było to o 0,3 tys. przyjęć więcej (w 2020 r. – o 0,2 tys., w 2015 r. – o 1,3 tys.). Największą przewagę liczby przyjęć nad liczbą zwolnień zaobserwowano w sekcji: administrowanie i działalność wspierająca (o 0,4 tys.), natomiast odwrotną relację, tj. przewagę zwolnień nad przyjęciami najczęściej notowano w przetwórstwie przemysłowym (o 0,4 tys.). Suma wartości współczynników przyjęć i zwolnień wskazuje na rozmiar rotacji zatrudnienia. W 2023 r. najniższą rotację, a tym samym stabilność w zatrudnieniu odnotowano w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych 16,8% (w 2020 r. – 18,0%, w 2015 r. – 30,8%), w edukacji 17,6% (w 2020 r. – 17,7%, w 2015 r. – 16,5%) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę 18,7% (w 2020 r. – 12,3%, w 2015 r. – 11,4%). Największą natomiast rotację zatrudnienia w 2023 r., podobnie jak w 2020 r. i 2015 r., odnotowano w administrowaniu i działalności wspierającej (232,4% wobec odpowiednio: 217,1% i 110,1%). Kolejną sekcją, w której zaobserwowano wysoki stopień rotacji zatrudnienia w 2023 r. było budownictwo (62,8% wobec: 52,0%, i 70,2%), a następnie zakwaterowanie i gastronomia (52,6% wobec: 47,4% i 61,4%).

Sytuację na rynku pracy w znacznym stopniu kształtuje popyt na pracę, który jest wyrażany liczbą miejsc pracy oferowanych w gospodarce w określonych warunkach społeczno-ekonomicznych. Wielkość i struktura popytu na pracę jest zależna m.in. od zapotrzebowania na produkty i usługi, kondycji ekonomicznej przedsiębiorstwa i kosztów pracy.

W 2023 r. średnia liczba wolnych miejsc pracy wynosiła 2,5 tys. i zwiększyła się w relacji do 2020 r., jak i 2015 r. odpowiednio: o 98,7% i o 46,3%.

Wykres 12. Wolne miejsca pracy Średnia ze stanów na koniec kwartałów

Chart 12. Job vacancies
Average of end-of-quarter values

Na koniec 2023 r. w województwie opolskim odnotowano 2,7 tys. wolnych miejsc pracy (tj. niemal 2-krotnie więcej niż w 2020 r. i 2,4-krotnie w odniesieniu do 2015 r.) i przeważnie oferowane były w sektorze prywatnym – 85,9% ogólnej ich liczby (w 2020 r. – 77,9%, a w 2015 r. – 87,3%). Wolnymi miejscami pracy dysponowały m. in. podmioty o liczbie pracujących 50 osób i więcej (37,4%). Według sekcji, na koniec 2023 r. wakaty występowały m.in. w podmiotach działających w przemyśle (28,5%) oraz administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (4,1%).

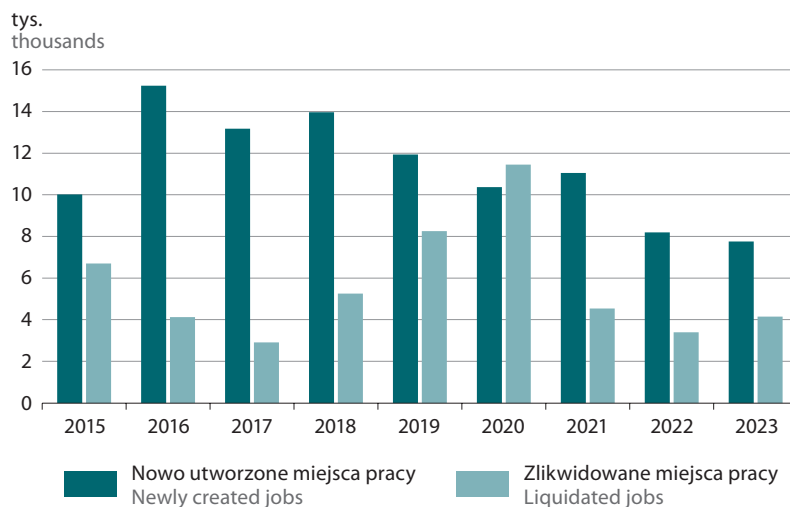
Jednostki dysponujące wolnymi stanowiskami pracy w końcu 2023 r. poszukiwały m.in. operatorów i monterów maszyn i urządzeń (17,5%) oraz techników i inny średni personel (5,4%).

Jedną z miar oceny sytuacji na rynku pracy jest wskaźnik wolnych miejsc pracy określający udział wolnych (nieobsadzonych) miejsc pracy w łącznej liczbie zagospodarowanych (obsadzonych) i niezagospodarowanych (wolnych) miejsc pracy. Wskaźnik ten na dzień 31 grudnia 2023 r. wyniósł 1,09% (wobec 0,59% w 2020 r. i 0,48% w 2015 r.).

W 2023 r. utworzono 7,8 tys. nowych miejsc pracy, z czego większość (82,9%) w podmiotach sektora prywatnego. W porównaniu z 2020 r., jak i 2015 r. liczba nowo utworzonych miejsc pracy zmalała odpowiednio: o 25,1% i o 22,5%. Najwięcej nowych miejsc pracy (45,3%) utworzono w jednostkach o liczbie pracujących od 10 do 49 oraz w jednostkach do 9 osób pracujących (33,1%). Nowe miejsca pracy powstały w podmiotach prowadzących działalność m.in.: w zakresie przemysłu – 28,0% ogółu nowo utworzonych miejsc pracy i najczęściej były to jednostki sektora prywatnego (32,1% nowych miejsc pracy w sektorze prywatnym) oraz edukacji – 12,5%, gdzie najwięcej nowych miejsc pracy powstało w sektorze publicznym (53,7% nowych miejsc pracy w omawianym sektorze).

W województwie opolskim w 2023 r. zostało zlikwidowanych 4,1 tys. miejsc pracy (tj. mniej niż w 2020 r. i 2015 r. odpowiednio: o 63,8% i o 38,1%). Stanowiska pracy likwidowano przede wszystkim w sektorze prywatnym (86,4%), a biorąc pod uwagę wielkość podmiotu, w jednostkach o liczbie pracujących do 9 osób (50,1%). Najwięcej miejsc pracy (28,0%) zlikwidowano w podmiotach prowadzących działalność w zakresie przemysłu.

Wykres 13. Nowo utworzone i zlikwidowane miejsca pracy
Chart 13. Newly created and liquidated jobs

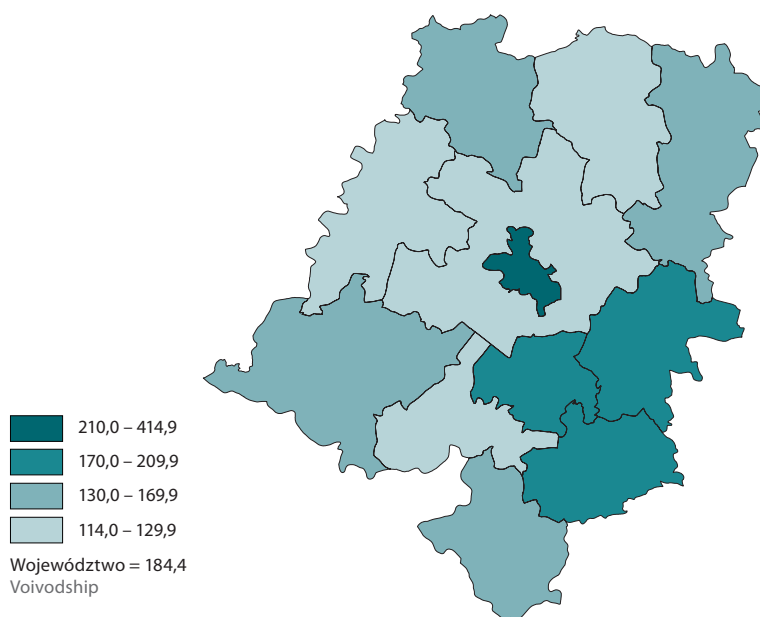

Rozpatrując nowo utworzone i zlikwidowane miejsca pracy, można zauważyć, że w podmiotach gospodarki narodowej objętych badaniem powstało więcej nowych miejsc pracy niż było zlikwidowanych. W 2023 r. na 1 miejsce zlikwidowane powstało 1,9 nowych miejsc pracy (w 2020 r. – 0,9, a w 2015 r. – 1,5). W podmiotach gospodarki narodowej należących do sektora publicznego analizowana relacja była wyższa (na 1 zlikwidowane miejsce pracy utworzono 2,3 nowe miejsca pracy wobec 1,8 miejsca w podmiotach z sektora prywatnego). Uwzględniając wielkość podmiotów, mierzoną liczbą osób pracujących, najczęściej (2,6) nowo utworzonych miejsc pracy na 1 miejsce zlikwidowane przypadało w podmiotach liczących od 10 do 49 osób.

W 2023 r. przeciętne zatrudnienie w województwie opolskim wynosiło 203,8 tys. osób i było wyższe o 2,6% niż w 2020 r., a o 9,5% w relacji do 2015 r. (w kraju odpowiednio: o 3,2% i o 12,3%). W porównaniu z 2020 r. przeciętne zatrudnienie zwiększyło się najbardziej (o 30,4%) w sekcji administrowanie i działalność wspierająca. W odniesieniu do 2015 r. wzrost przeciętnego zatrudnienia w omawianej sekcji był ponad 2-krotny. Przeważający udział (68,1%) zatrudnionych odnotowano w sektorze prywatnym. Największy odsetek przeciętnego zatrudnienia wystąpił, podobnie jak w 2020 r. i 2015 r. w przetwórstwie przemysłowym (28,3% wobec 28,7% i również 28,3%), edukacji (12,9% wobec również 12,9% i 13,4%) oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (11,6% wobec 11,9% i 12,2%).

Przeciętne zatrudnienie w podmiotach o liczbie pracujących 10 i więcej osób w 2023 r. wynosiło 173,2 tys. osób i zwiększyło się o 3,9% w porównaniu z 2020 r., a o 10,5% w relacji do 2015 r. (w kraju odpowiednio: o 3,9% i o 11,9%). Przeciętne zatrudnienie w sektorze prywatnym było niemal 2-krotnie wyższe niż w publicznym i kształtowało się na poziomie 108,2 tys. osób. W odniesieniu do 2020 r., jak i 2015 r. w obu sektorach odnotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia, przy czym w większym stopniu w sektorze prywatnym (odpowiednio: o 4,6% i o 15,8%) niż w publicznym (o 2,9% i o 2,7%).

Mapa 2. Przeciętne zatrudnienie^a na 1000 ludności w 2023 r.
Map 2. Average paid employment^a per 1000 population in 2023

^a Dane dotyczą podmiotów o liczbie pracujących 10 i więcej osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących.
^a Data concern entities employing 10 and more persons as well as budgetary sphere units regardless of the number of employed persons.

W przekroju terytorialnym województwa przeciętne zatrudnienie w podregionie opolskim było prawie 3-krotnie wyższe niż w podregionie nyskim. W porównaniu zarówno z 2020 r., jak i 2015 r., w obu podregionach obserwowano wzrost przeciętnego zatrudnienia, przy czym większy wystąpił w podregionie opolskim (odpowiednio: o 5,1% i o 12,6%) niż w nyskim (o 1,0% i o 5,2%). Największe przeciętne zatrudnienie w 2023 r. odnotowano w m. Opolu (52,4 tys.) oraz w powiatach: nyskim (16,9 tys.), kędzierzyńsko-kozielskim (16,6 tys.) i strzeleckim (13,8 tys.). Łącznie stanowiło ono 57,5% przeciętnego zatrudnienia w województwie.

Właściwe wykorzystanie czasu pracy, czyli czasu, w którym pracownik pozostaje do dyspozycji pracodawcy w zakładzie pracy lub innym miejscu wyznaczonym do wykonywania pracy jest ważnym czynnikiem mającym wpływ na wzrost wydajności pracy.

W województwie opolskim pracownicy w 2023 r. przepracowali w sumie 289,5 mln godzin. Nominalny czas pracy w przeliczeniu na 1 zatrudnionego wynosił 1915 godzin, tj. mniej o 27 godzin niż w 2020 r. oraz o 18 godzin porównaniu z 2015 r.

W 2023 r. na 1 zatrudnionego czas przepracowany wynosił 1671 godzin, z czego 97,6% to czas przepracowany w godzinach normalnych, a 2,4% w godzinach nadliczbowych. Czas przepracowany w godzinach normalnych stanowił 85,2% nominalnego czasu pracy i jego udział zwiększył się o 1,3 p. proc. w porównaniu z 2020 r., a w stosunku do 2015 r. osiągnął taki sam poziom. Czas nieprzepracowany kształtował się na poziomie 284 godzin i zmniejszył się w porównaniu z 2020 r. oraz 2015 r. odpowiednio: o 29 godzin oraz o 3 godziny.

W 2023 r. najwięcej czasu w godzinach nadliczbowych w przeliczeniu na 1 zatrudnionego przepracowały osoby zatrudnione w sekcjach: edukacja, rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, opieka zdrowotna i pomoc społeczna, administrowanie i działalność wspierająca oraz górnictwo i wydobywanie. Najmniej natomiast odnotowano w informacji i komunikacji, w działalności finansowej i ubezpieczeniowej, w działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją oraz w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej.

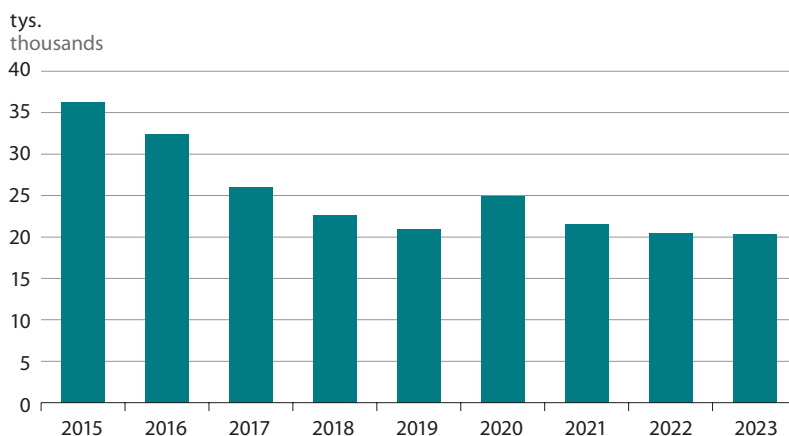
Bezrobocie rejestrowane Registered unemployment

Bezrobocie oznacza stan nierównowagi pomiędzy popytem na pracę, a podażą pracy. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych na koniec 2023 r. ukształtowała się na niższym poziomie zarówno w odniesieniu do 2020 r., jak i 2015 r. Liczba ofert pracy zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy była mniejsza niż w porównywanych latach.

W końcu grudnia 2023 r. w powiatowych urzędach pracy województwa opolskiego zarejestrowanych było 20,3 tys. bezrobotnych, co stanowiło 2,6% wszystkich bezrobotnych w kraju. W porównaniu z grudniem 2020 r. liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 18,7%, a o 43,9% w stosunku do analogicznego okresu 2015 r. (w kraju odpowiednio: o 24,7% i o 49,6%).

Wykres 14. Bezrobotni zarejestrowani Stan w dniu 31 grudnia

Chart 14. Registered unemployed persons
As of 31 December

Spadek liczby bezrobotnych w stosunku do 2020 r., jak i 2015 r. odnotowano zarówno wśród mężczyzn, jak i kobiet. Liczba mężczyzn zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy w porównaniu z 2020 r. zmniejszyła się o 2,0 tys. osób (tj. o 17,6%), a kobiet o 2,7 tys. (tj. o 19,6%). W odniesieniu do 2015 r. spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych mężczyzn wyniósł 7,2 tys. (tj. 44,0%), podczas gdy dla kobiet – 8,7 tys. (tj. 43,8%).

Tablica 8. Bezrobotni zarejestrowani według płci Stan w dniu 31 grudnia

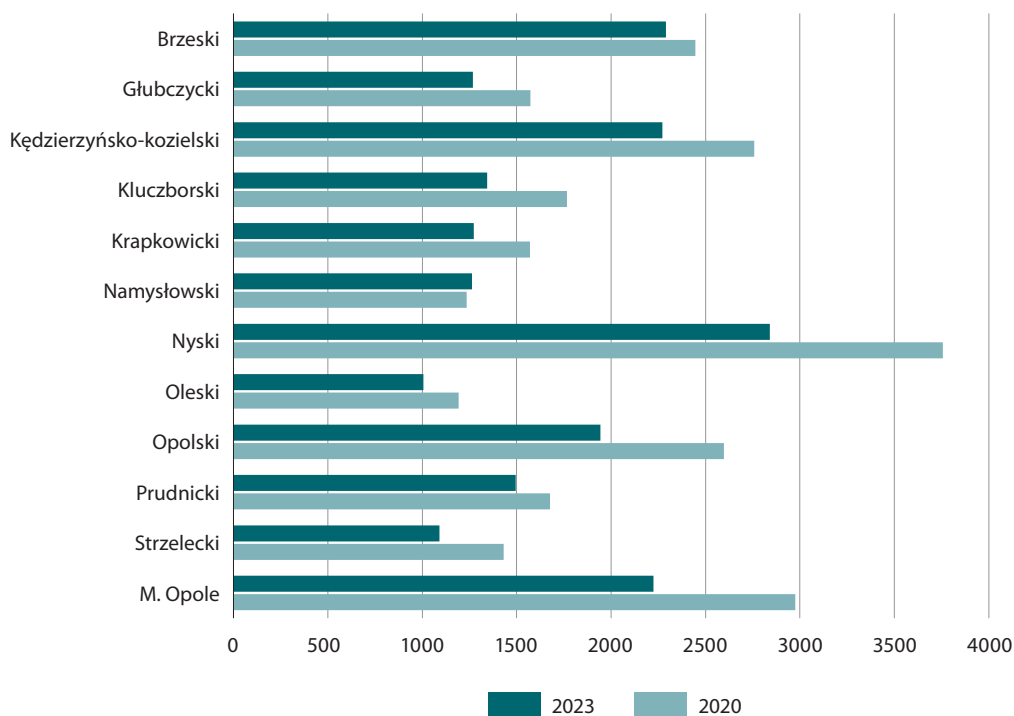
Table 8. Registered unemployed persons by sex
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2022	2023		
				w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	2015=100	2020=100
Ogółem Total	36203	24976	20524	20309	56,1	81,3
Mężczyźni Men	16437	11161	8934	9199	56,0	82,4
Kobiety Women	19766	13815	11590	11110	56,2	80,4

Podobnie jak w latach poprzednich większą liczbę zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano w podregionie opolskim. Udział zarejestrowanych bezrobotnych w tym podregionie w końcu grudnia 2023 r. wyniósł 54,9% (wobec 45,1% w nyskim). Najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych na koniec 2023 r. było w powiecie nyskim (2,8 tys.), brzeskim i kędzierzyńsko-kozielskim (po 2,3 tys.) oraz m. Opolu (2,2 tys.). Powiaty te skupiały prawie połowę (47,4%) zarejestrowanych bezrobotnych w województwie. W relacji do 2020 r. w większości powiatów odnotowano spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych, od 25,2% w m. Opolu i powiecie opolskim do 6,4% w brzeskim. Wzrost liczby zarejestrowanych bezrobotnych wystąpił jedynie w powiecie namysłowskim, tj. o 2,3%.

Wykres 15. Bezrobotni zarejestrowani według powiatów Stan w dniu 31 grudnia

Chart 15. Registered unemployed persons by powiat
As of 31 December

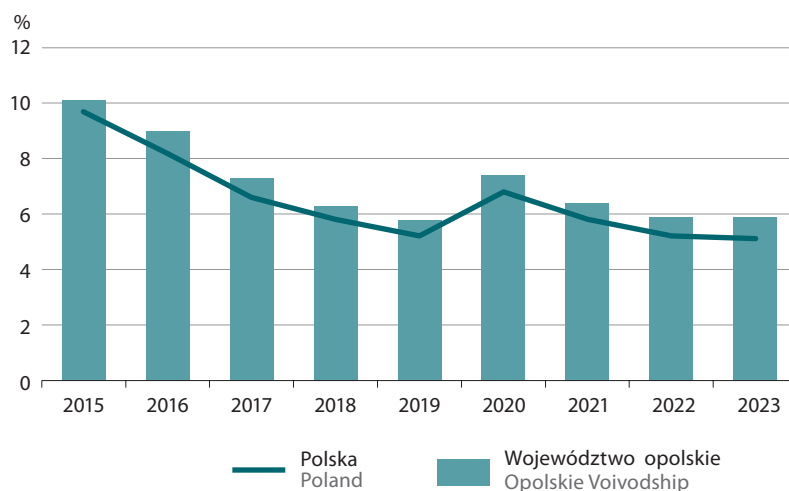

Sytuację na lokalnych rynkach pracy charakteryzuje m.in. wskaźnik mierzony liczbą zarejestrowanych bezrobotnych na 100 osób w wieku produkcyjnym. Na koniec 2023 r. na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 4 zarejestrowanych bezrobotnych (w 2020 r. – również 4). Korzystniejszą sytuację obserwowano w podregionie opolskim, w którym omawiany wskaźnik na koniec 2023 r. wyniósł 3 (w 2020 r. – 4). W podregionie nyskim wskaźnik ten ukształtował się na poziomie wojewódzkim, czyli wyniósł 4 (w 2020 r. – 5). W siedmiu powiatach województwa opolskiego liczba zarejestrowanych bezrobotnych na 100 osób w wieku produkcyjnym utrzymała się na poziomie z 2020 r., natomiast w pozostałych pięciu uległa spadkowi. Najmniej korzystnie przedstawiała się sytuacja w powiatach: brzeskim, głubczyckim, namysłowskim oraz prudnickim, w których na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 5 bezrobotnych. Najkorzystniejszą sytuację odnotowano w m. Opolu oraz w powiatach: oleskim, opolskim i strzeleckim, w których omawiany wskaźnik wyniósł 3.

O skali bezrobocia i tempie jego zmian świadczy stopa bezrobocia, mierzona udziałem liczby bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo.

**Wykres 16. Stopa bezrobocia rejestrowanego^a
Stan w dniu 31 grudnia**

Chart 16. Registered unemployment rate^a
As of 31 December

a Do wyliczenia przyjęto liczbę pracujących uwzględniającą pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: do 2019 – Powszechnego Spisu Rolnego 2010, dla 2020 r. i 2021 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2020, od 2022 r. – na podstawie administracyjnych źródeł danych.

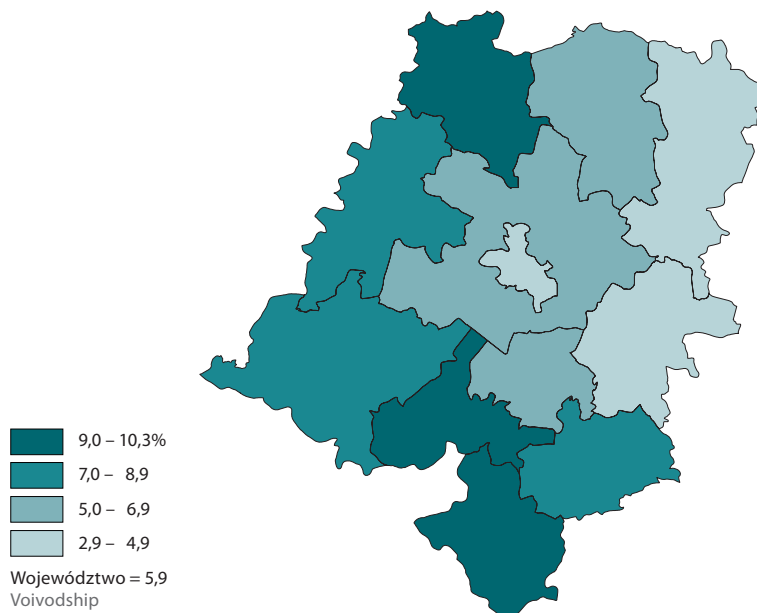
a The number of employed persons, including estimated data on persons employed on private farms in agriculture was used for calculations, using the results: until 2019 – on the Agricultural Census 2010, for 2020 and 2021 – of the Agricultural Census 2020, since 2022 – data are presented on the basis of administrative data sources by place of residence.

W województwie opolskim stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec 2023 r. ukształtowała się na poziomie grudnia 2022 r., tj. 5,9% i była o 1,5 p. proc. niższa w porównaniu z końcem grudnia 2020 r. W kraju stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 5,1% i była niższa o 0,1 p. proc. niż przed rokiem oraz o 1,7 p. proc. w stosunku do końca grudnia 2020 r. Pod względem wysokości stopy bezrobocia województwo opolskie na koniec 2023 r. uplasowało się na 9 miejscu w kraju. Najwyższą pozycję zajmowało województwo wielkopolskie ze stopą bezrobocia równą 3,0%, a najniższą podkarpackie ze stopą bezrobocia 8,7%.

W 2023 r. nadal obserwowano duże zróżnicowanie poziomu stopy bezrobocia w poszczególnych powiatach. Rozpiętość pomiędzy najniższym a najwyższym poziomem stopy bezrobocia wyniosła 7,4 p. proc. (przed rokiem – 6,9 p. proc.). Niższa stopa bezrobocia od średniej dla województwa obserwowana była w pięciu powiatach i najniższą odnotowano w m. Opolu (2,9%). Do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia należały: głubczycki (10,3%), prudnicki (9,2%) oraz namysłowski (9,1%). W skali roku spadek stopy bezrobocia odnotowano w m. Opolu (o 0,2 p. proc.) oraz w powiecie kluczborskim (o 0,1 p. proc.). Wzrost wystąpił w pięciu powiatach i największy odnotowano w powiecie brzeskim (o 0,5 p. proc.), a następnie w głubczyckim (o 0,3 p. proc.). W powiatach: kędzierzyńsko-kozielskim, krapkowickim, nyskim, opolskim i strzeleckim stopa bezrobocia rejestrowanego utrzymała się na poziomie grudnia 2022 r.

**Mapa 3. Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2023 r.
Stan w dniu 31 grudnia**

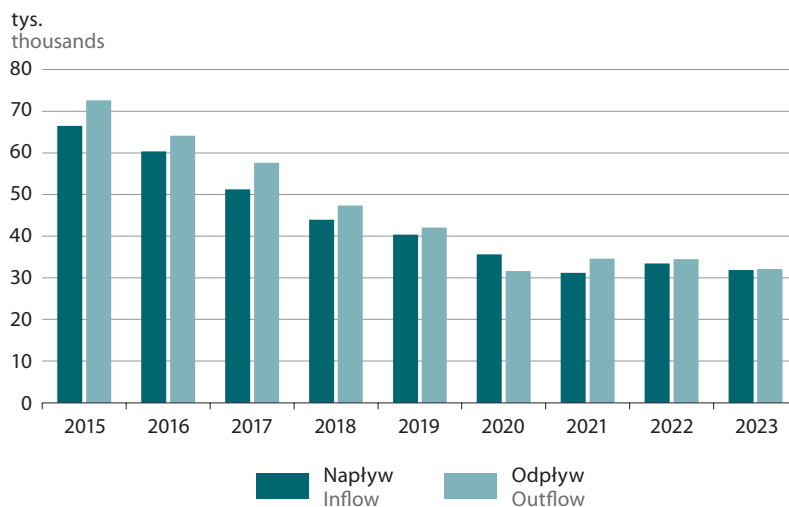
Map 3. Registered unemployment rate in 2023
As of 31 December

O płynności rynku pracy oraz poziomie bezrobocia decyduje m.in. rotacja bezrobotnych, czyli napływ i odpływ osób rejestrujących się w powiatowych urządzeniach pracy.

W 2023 r. w województwie opolskim bilans bezrobotnych kształtował się korzystnie, tzn. w ciągu roku zarejestrowano mniej osób niż wyłączono z ewidencji. Relacja napływu do odpływu z bezrobocia kształtowała się na poziomie 99,3% wobec 112,8% w 2020 r. oraz 91,5% w 2015 r. (w kraju wskaźnik ten wyniósł odpowiednio: 98,1%, 115,5% i 90,0%).

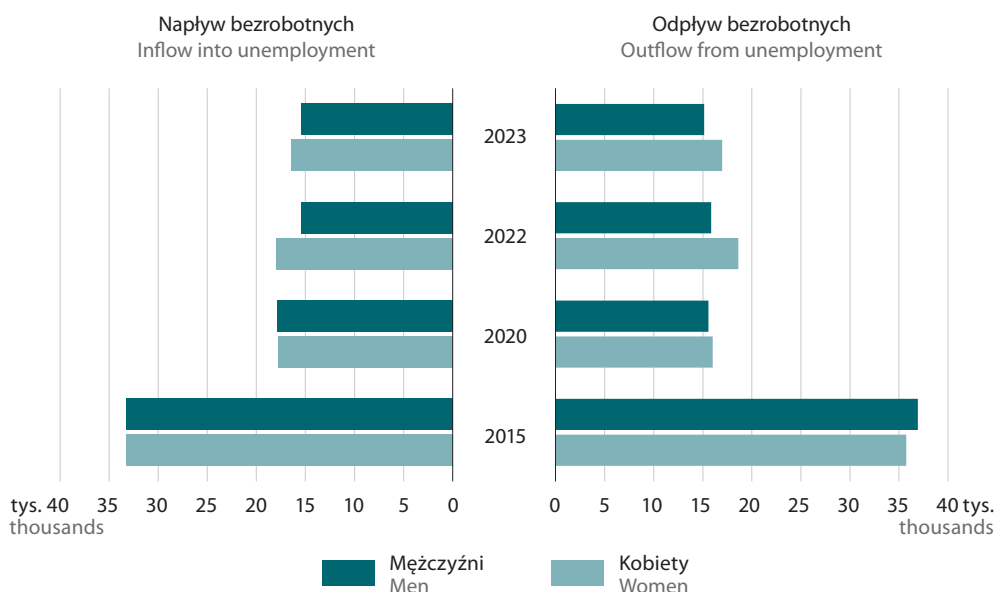
Wykres 17. Napływ i odpływ bezrobotnych
Chart 17. Inflow and outflow of the unemployed

W powiatowych urzędach pracy województwa opolskiego w 2023 r. zarejestrowano 31,9 tys. osób i jednocześnie wykreślono z ewidencji 32,1 tys. bezrobotnych. Liczba osób, które uzyskały status bezrobotnego zmalała o 10,5% w porównaniu z 2020 r., a o 52,0% w stosunku do 2015 r. Liczba bezrobotnych wyrejestrowanych uległa zwiększeniu o 1,6% w odniesieniu do 2020 r., a zmniejszyła się o 55,8% w porównaniu z 2015 r.

Ponad połowę (51,7%) nowo zarejestrowanych bezrobotnych w 2023 r. stanowiły kobiety i ich udział zwiększył się zarówno w odniesieniu do 2020 r., jak i 2015 r. (odpowiednio: o 1,9 p. proc. i o 1,7 p. proc.). Większość, tj. 78,6% bezrobotnych nowo zarejestrowanych nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny. Ich liczba w porównaniu z 2020 r. zmniejszyła się o 11,8%, a o 55,1% w stosunku do 2015 r. Znaczącą grupę wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych stanowiły osoby poprzednio pracujące, tj. 90,4% (w 2020 r. – 91,0%, w 2015 r. – 87,2%).

Wykres 18. Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani według płci
Chart 18. Newly registered unemployed persons and persons removed from unemployment rolls by sex

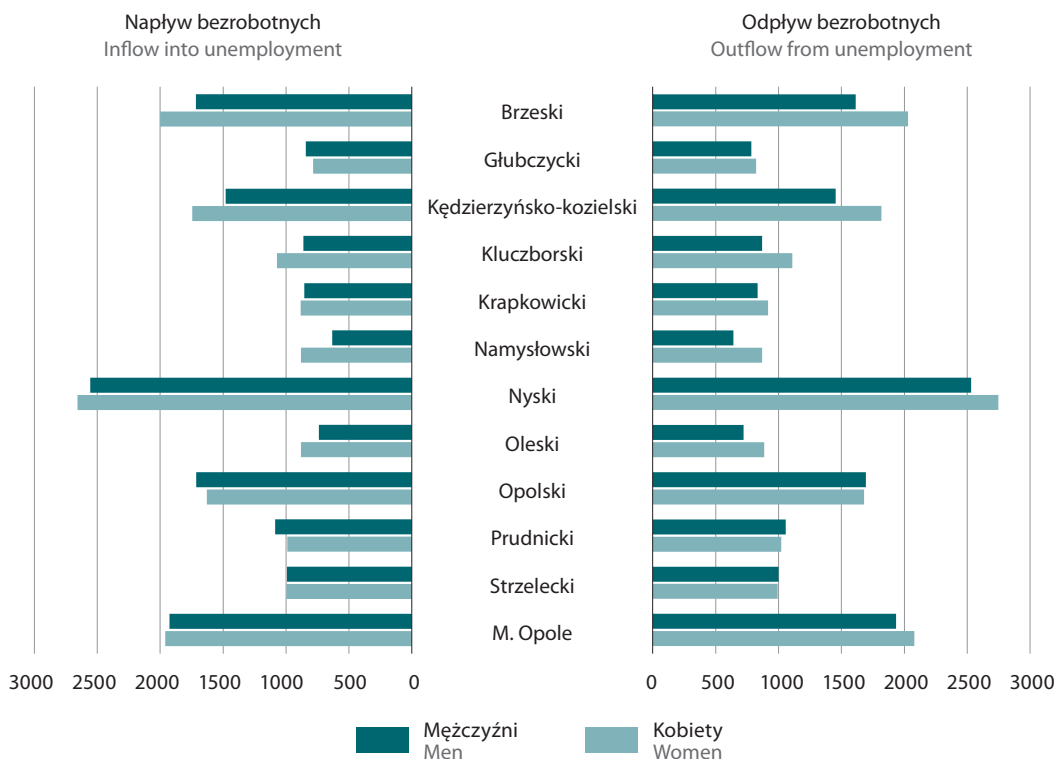

Oprócz napływu, czynnikiem powodującym zmiany w poziomie bezrobocia jest odpływ bezrobotnych z ewidencji powiatowych urzędów pracy. W 2023 r. kobiety stanowiły ponad połowę (52,9%) wyrejestrowanych bezrobotnych (w 2020 r. – 50,7%, a w 2015 r. – 49,2%). Podobnie jak w poprzednich latach nadal główną przyczyną utraty statusu bezrobotnego było podjęcie pracy, które dotyczyło 59,4% (w 2020 r. – 62,9%, w 2015 r. – 51,2%) ogólnej liczby wyrejestrowanych bezrobotnych. Zatrudnienie w 2023 r. znalazło 19,1 tys. osób, tj. mniej o 4,0% niż w 2020 r., a o 48,7% w porównaniu z 2015 r. Drugą przyczyną pod względem częstotliwości występowania było skreślenie z ewidencji spowodowane niepotwierdzeniem gotowości do pracy. Z tego powodu wykreślono 4,6 tys. osób, co stanowiło 14,3% (w 2020 r. – 8,8%, w 2015 r. – 19,5%) wszystkich wyrejestrowanych. Ich liczba w stosunku do 2020 r. zwiększyła się o 64,9%, a zmniejszyła się o 67,6% w porównaniu z 2015 r. Dobrowolnie ze statusu bezrobotnego zrezygnowało 1,7 tys. osób, tj. o 45,0% więcej w odniesieniu do 2020 r., a o 56,8% mniej niż w 2015 r.

Liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych oraz wyrejestrowanych z ewidencji powiatowych urzędów pracy była zróżnicowana w poszczególnych miesiącach. Najwięcej nowych rejestracji bezrobotnych w 2023 r. miało miejsce w styczniu (3,5 tys. osób), a najmniej w kwietniu (2,1 tys. osób). Największą skalę odpływu bezrobotnych odnotowano we wrześniu (3,5 tys.), a najmniejszą w styczniu (2,2 tys.).

Napływ oraz odpływ bezrobotnych był istotnie zróżnicowany w przekroju terytorialnym. Największa rotacja bezrobotnych miała miejsce w powiecie nyskim (16,3% nowo zarejestrowanych i 16,4% wyrejestrowanych bezrobotnych w województwie). Najmniejszy odsetek (po 4,7%) wśród nowo zarejestrowanych oraz wyrejestrowanych bezrobotnych w województwie stanowili bezrobotni w powiecie namysłowskim.

Wykres 19. Napływ oraz odpływ zarejestrowanych bezrobotnych według płci i powiatów w 2023 r.
Chart 19. Inflow and outflow of registered unemployed persons by sex and powiats in 2023

O zmianach na rynku pracy świadczy również wskaźnik płynności rynku pracy, wyrażający w procentach stosunek liczby bezrobotnych, którzy podjęli pracę w danym okresie sprawozdawczym do liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych. W 2023 r. kształtował się on na poziomie 59,8% wobec 55,8% w 2020 r. oraz 55,9% w 2015 r. Analizując omawiany wskaźnik można stwierdzić, że nieco korzystniejsza sytuacja wystąpiła w podregionie opolskim, w którym wskaźnik płynności rynku pracy wynosił 60,3% (w 2020 r. – 55,6%, w 2015 r. – 54,7%) wobec 59,1% w podregionie nyskim (w 2020 r. – 56,0%, w 2015 r. – 57,2%). Najwyższy poziom wskaźnik osiągnął w powiecie krapkowickim (66,4%), a najniższy w głubczyckim (52,7%).

Sytuację na rynku pracy charakteryzuje nie tylko poziom bezrobocia, ale również jego struktura, która jest silnie zróżnicowana pod względem cech demograficznych i społecznych. Zagrożenie bezrobociem i szanse na uzyskanie nowego lub pierwszego zatrudnienia nie są jednakowe dla wszystkich. Zależy to m.in. od płci, wieku, poziomu wykształcenia, stażu pracy, czasu pozostawania bez pracy, a także od miejsca zamieszkania.

Podobnie jak w latach poprzednich, wśród bezrobotnych nadal przeważały kobiety, które w końcu 2023 r. stanowiły 54,7% bezrobotnych (w kraju – 52,6%). Ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszył się o 0,6 p. proc. w porównaniu z 2020 r., a zwiększył się o 0,1 p. proc. w stosunku do 2015 r. Na koniec 2023 r. na 100 bezrobotnych mężczyzn przypadało 121 bezrobotnych kobiet (w 2020 r. – 124, w 2015 r. – 120), przy czym w ogólnej liczbie ludności województwa na 100 mężczyzn przypadało 107 kobiet.

W województwie opolskim w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy były osoby w grupie wieku 35–44 lata, której udział wśród bezrobotnych ogółem był najwyższy i wyniósł 24,7% (w kraju – 25,6%). Udział osób bezrobotnych w tej grupie wieku wzrósł o 0,9 p. proc. w stosunku do 2020 r. i o 5,1 p. proc. w porównaniu z 2015 r. Najmniej liczną grupą bezrobotnych były osoby w wieku 18–24 lata, których udział na koniec 2023 r. ukształtował się na poziomie 11,8%. W porównaniu z 2020 r. wzrósł o 0,4 p. proc., a w stosunku do 2015 r. obniżył się o 2,2 p. proc. Na koniec 2023 r. w każdej z grup wieku odnotowano spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych zarówno w porównaniu z 2020 r., jak i 2015 r. Największą skalę ubytku w odniesieniu do 2020 r. odnotowano w grupie wieku 25–34 lata, w której liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 29,6%, a w relacji do 2015 r. wśród osób w wieku 18–24 lata, tj. o 52,6%.

**Tablica 9. Bezrobotni zarejestrowani według grup wieku
Stan w dniu 31 grudnia**

Table 9. Registered unemployed persons by age groups
As of 31 December

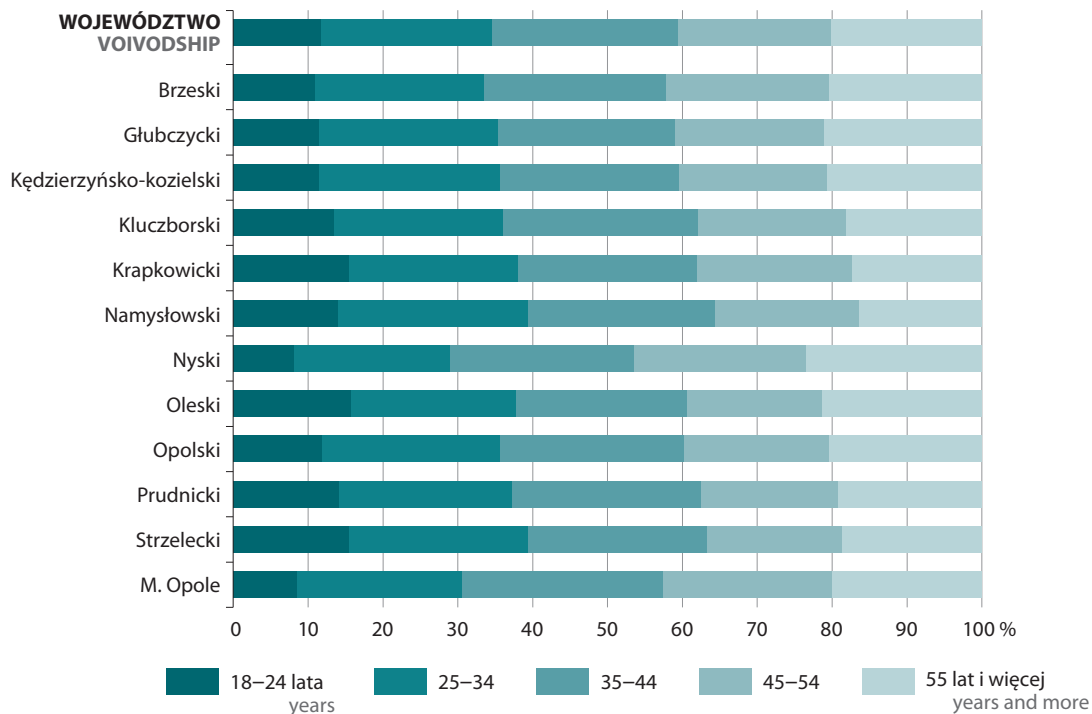
Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2022	2023		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				2015=100	2020=100
Ogółem Total	36203	24976	20524	20309	56,1	81,3
grupy wieku: age groups:						
18–24 lata years	5079	2859	2328	2405	47,4	84,1
25–34	9435	6611	4787	4652	49,3	70,4
35–44	7090	5944	5036	5019	70,8	84,4
45–54	7074	4512	4119	4152	58,7	92,0
55 lat i więcej years and more	7525	5050	4254	4081	54,2	80,8

W przekroju powiatów województwa opolskiego struktura bezrobotnych według grup wieku na koniec 2023 r. ukształtowała się bardzo podobnie jak dla województwa. W ośmiu powiatach najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 35–44 lata. W czterech powiatach udział tej grupy bezrobotnych był wyższy niż dla województwa. Najwyższy odsetek odnotowano w m. Opolu (26,9%).

Najmniej liczną grupą bezrobotnych we wszystkich powiatach były osoby w wieku 18–24 lata. W pięciu powiatach udział analizowanej grupy bezrobotnych był niższy niż w województwie. Najniższy (8,1%) odnotowano w powiecie nyskim. W pozostałych grupach wyodrębnionych ze względu na wiek odsetek bezrobotnych kształtował się w przedziale od 16,3% w powiecie namysłowskim dla osób w wieku 55 lat i więcej do 25,4% również w powiecie namysłowskim wśród osób w grupie wieku 25–34 lata.

**Wykres 20. Bezrobotni zarejestrowani według grup wieku i powiatów w 2023 r.
Stan w dniu 31 grudnia**

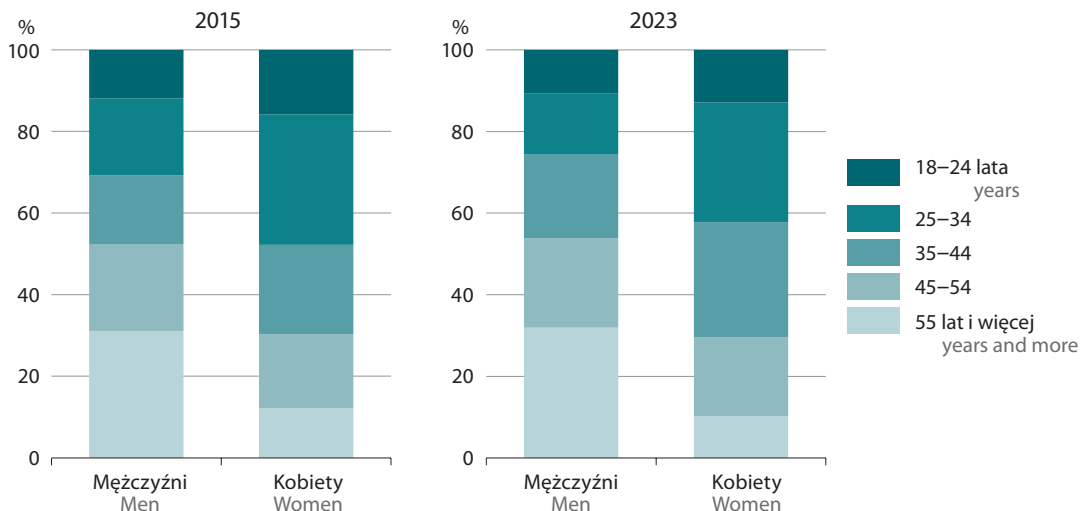
Chart 20. Registered unemployed persons by age groups and powiats in 2023
As of 31 December

Wśród bezrobotnych mężczyzn osoby w wieku 45 lat i więcej stanowiły 53,8%, podczas gdy analogiczny odsetek dla kobiet wyniósł 29,5%. Udział bezrobotnych mężczyzn w analizowanej grupie wieku wzrósł o 1,9 p. proc. w porównaniu z 2020 r. oraz o 1,5 p. proc. w odniesieniu do 2015 r. Wśród bezrobotnych kobiet odnotowano wzrost odsetka w opisywanej grupie wieku o 2,2 p. proc. w relacji do 2020 r., a spadek o 0,9 p. proc. w stosunku do 2015 r.

**Wykres 21. Bezrobotni zarejestrowani według płci i grup wieku
Stan w dniu 31 grudnia**

Chart 21. Registered unemployed persons by sex and age groups
As of 31 December

Ważną cechą decydującą o sytuacji i szansach bezrobotnych na rynku pracy jest poziom wykształcenia, od którego zależy zarówno umiejętność skutecznego poszukiwania pracy, jak i zdolność dostosowywania się do zmian na rynku pracy. Analizując strukturę bezrobotnych na koniec 2023 r. według poziomu wykształcenia, można stwierdzić, że utrzymała się na podobnym poziomie jak w latach poprzednich. Większość bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy stanowiły osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia. Najlichnieszą grupą wśród bezrobotnych były osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym oraz zasadniczym zawodowym/branżowym (56,6% ogólnej liczby bezrobotnych, w 2020 r. – 57,2%, a w 2015 r. – 59,5%). W kraju analogiczny odsetek kształtował się na poziomie z 2020 r., tj. 51,1%, a w 2015 r. wyniósł 54,9%. Najniższy udział odnotowano dla osób legitymujących się wykształceniem średnim ogólnokształcącym i wyniósł on 11,4% (w kraju – 12,2%) bezrobotnych ogółem, tj. więcej o 0,4 p. proc. niż w 2020 r. i o 1,8 p. proc. w porównaniu z 2015 r. Na koniec 2023 r. w każdej z grup z poszczególnym poziomem wykształcenia odnotowano spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych zarówno w porównaniu z 2020 r., jak i 2015 r. Największą skalę ubytku w odniesieniu do 2020 r. odnotowano w grupie osób z wyższym poziomem wykształcenia, w której liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 21,4%, a w relacji do 2015 r. wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym, tj. o 47,0%.

**Tablica 10. Bezrobotni zarejestrowani według poziomu wykształcenia
Stan w dniu 31 grudnia**

Table 10. Registered unemployed persons by educational level
As of 31 December

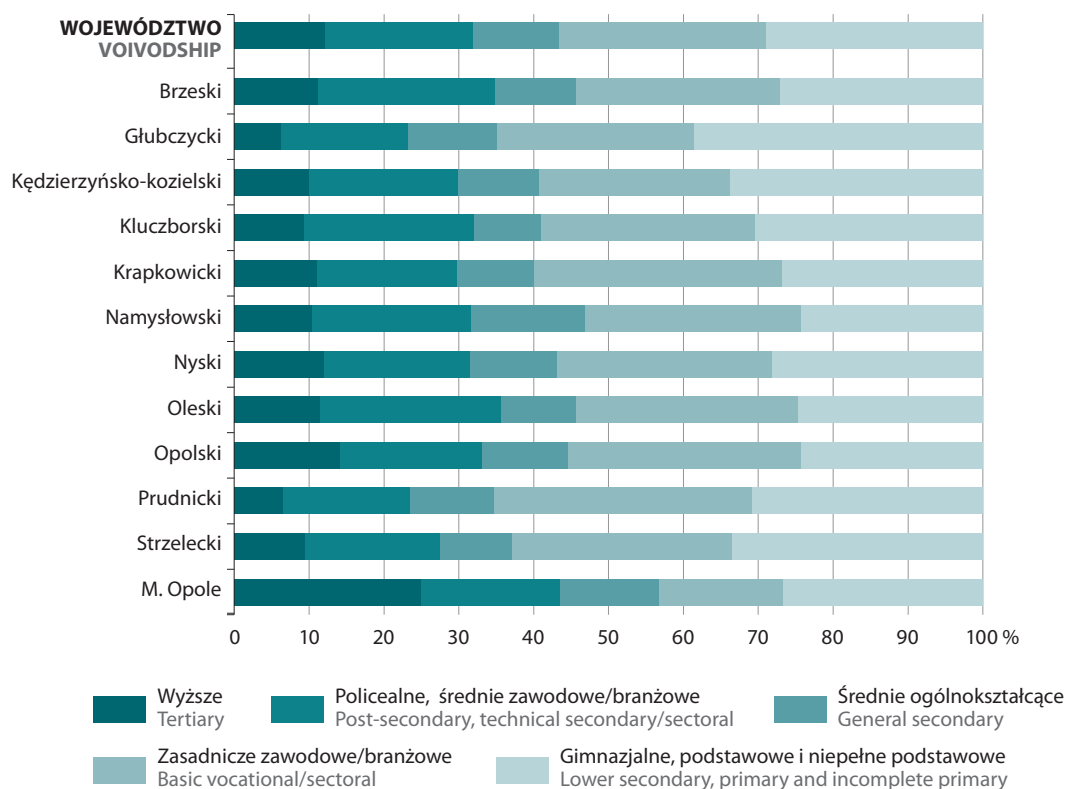
Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2022	2023		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				2015=100	2020=100
Ogółem Total	36203	24976	20524	20309	56,1	81,3
poziom wykształcenia: educational level:						
Wyższe Tertiary	4250	3112	2444	2447	57,6	78,6
Policealne, średnie zawodowe ^a Post-secondary, technical secondary ^a	6951	4843	4083	4046	58,2	83,5
Średnie ogólnokształcące General secondary	3467	2742	2258	2313	66,7	84,4
Zasadnicze zawodowe ^b Basic vocational ^b	10450	6826	5681	5632	53,9	82,5
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe Lower secondary, primary and incomplete primary	11085	7453	6058	5871	53,0	78,8

a Od 2022 r. łącznie z wykształceniem branżowym II stopnia. b Od 2020 r. łącznie z wykształceniem branżowym I stopnia.
a Since 2022 including stage II sectoral vocational education. b Since 2020 including stage I sectoral vocational education.

W przekroju powiatów województwa opolskiego struktura bezrobotnych według poziomu wykształcenia na koniec 2023 r. kształtowała się podobnie jak w województwie. We wszystkich powiatach najlichnieszą grupę bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym oraz zasadniczym zawodowym/branżowym. W siedmiu powiatach odsetek tej grupy bezrobotnych był wyższy niż dla województwa. Najwyższy odsetek odnotowano w powiecie prudnickim (65,4%). Jedyne w m. Opolu udział analizowanej grupy bezrobotnych stanowił mniej niż połowę, tj. 43,2% ogólnej liczby bezrobotnych.

Wykres 22. Bezrobotni zarejestrowani według poziomu wykształcenia i powiatów w 2023 r. Stan w dniu 31 grudnia

Chart 22. Registered unemployed persons by educational level and powiats in 2023 As of 31 December

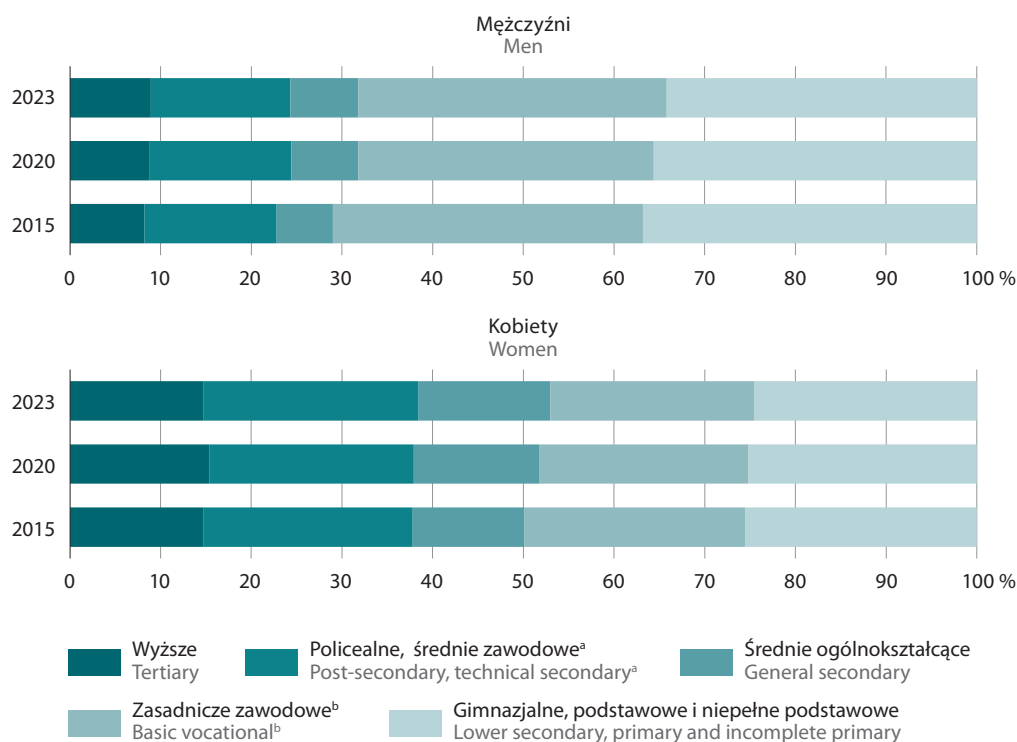

W siedmiu powiatach najmniej liczną grupą bezrobotnych, podobnie jak w województwie, były osoby legitymujące się wykształceniem średnim ogólnokształcącym. Najniższy (8,9%) udział analizowanej grupy bezrobotnych odnotowano w powiecie kluczborskim. W pozostałych pięciu powiatach najmniej liczną grupę bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem wyższym. Najniższy (6,3%) udział tej grupy bezrobotnych wystąpił w powiecie głubczyckim.

Bezrobotne kobiety charakteryzowały się odmienną strukturą wykształcenia niż mężczyźni. Wśród bezrobotnych kobiet osoby legitymujące się wykształceniem wyższym, średnim zawodowym/ /branżowym (łącznie z policealnym) i ogólnokształcącym stanowiły 53,0% (w 2020 r. – 51,7%, w 2015 r. – 50,1%). Analogiczny odsetek dla mężczyzn wyniósł 31,8% (w 2020 r. – również 31,8%, w 2015 r. – 29,0%).

Wykres 23. Bezrobotni zarejestrowani według płci i poziomu wykształcenia
Stan w dniu 31 grudnia

Chart 23. Registered unemployed persons by sex and educational level
 As of 31 December

a W 2023 r. łącznie z wykształceniem branżowym II stopnia. b Od 2020 r. łącznie z wykształceniem branżowym I stopnia.
 a In 2023 including stage II sectoral vocational education. b Since 2020 including stage I sectoral vocational education.

Sytuacja bezrobotnych na rynku pracy zależy m.in. od ich przeszłości zawodowej. Biorąc pod uwagę to kryterium można wyróżnić osoby, które dotychczas nie pracowały i nie posiadały żadnego stażu zawodowego oraz osoby, które poprzednio pracowały i poszukiwały nowej pracy.

W końcu grudnia 2023 r. większość bezrobotnych pozostających w ewidencji powiatowych urzędów pracy województwa opolskiego to osoby, które wcześniej pracowały zawodowo. Ich udział kształtował się na poziomie 90,3% (w kraju – 87,3%). Liczba bezrobotnych poprzednio pracujących wyniosła 18,3 tys. i była o 18,4% mniejsza niż w 2020 r., a o 42,7% w porównaniu z 2015 r.

Największy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych w końcu grudnia 2023 r. dotyczył osób ze stażem pracy od 1 roku do 5 lat – 26,5% (w kraju – 25,6%). Ponad połowę (60,5%) tej grupy osób stanowiły kobiety. Liczba bezrobotnych z omawianym stażem pracy w porównaniu z 2020 r. zmalała o 18,8%, a o 36,8% w stosunku do 2015 r. Najmniej liczną grupę bezrobotnych stanowiły osoby, które przepracowały powyżej 30 lat, a ich udział wyniósł 3,7% (w kraju – 2,6%). Liczba tych osób zmniejszyła się o 30,2% w porównaniu z 2020 r., a o 62,7% w stosunku do 2015 r.

**Tablica 11. Bezrobotni zarejestrowani według stażu pracy^a
Stan w dniu 31 grudnia**

Table 11. Registered unemployed persons by work seniority^a
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2022	2023		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			2015=100	2020=100	
Ogółem Total	36203	24976	20524	20309	56,1	81,3
Ze stażem pracy: With work seniority:						
1 rok i mniej year and less	5880	4740	3963	4060	69,0	85,7
1– 5	8522	6637	5398	5389	63,2	81,2
5–10	5070	3812	3176	3188	62,9	83,6
10–20	5825	3748	3167	3122	53,6	83,3
20–30	4663	2453	1882	1823	39,1	74,3
powyżej 30 lat more than 30 years	2012	1075	828	750	37,3	69,8
Bez stażu pracy No work seniority	4231	2511	2110	1977	46,7	78,7

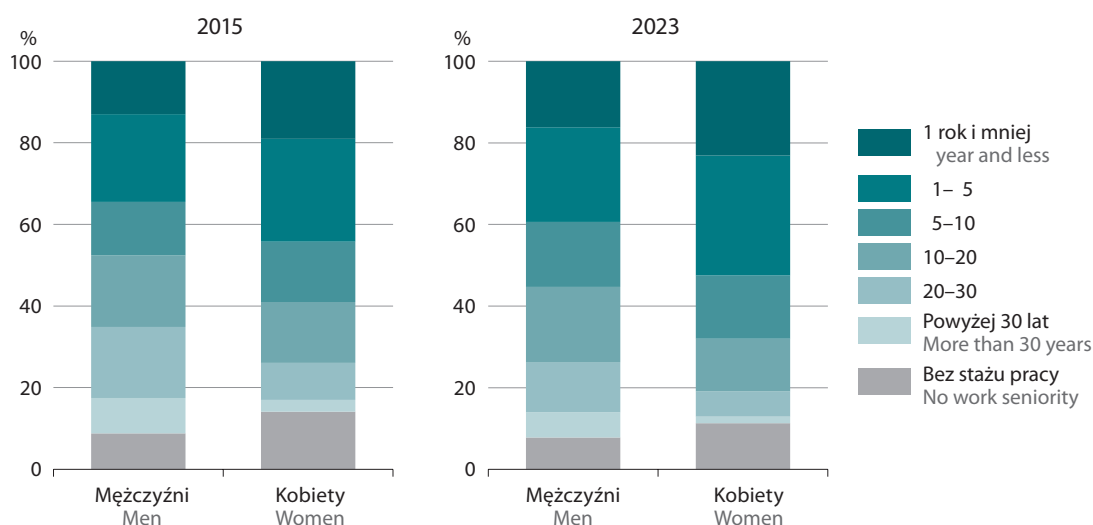
a Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1–5 uwzględniono osoby, które pracowały 1 rok i 1 dzień do pełnych 5 lat włącznie.

a Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 1–5 persons who worked 1 year and 1 day to full 5 years were included.

Osoby bez stażu pracy w województwie opolskim na koniec 2023 r. stanowiły 9,7% (w kraju – 12,7%) ogólnej liczby bezrobotnych. W porównaniu z 2020 r. liczba tych osób zmniejszyła się o 21,3%, a o 53,3% w odniesieniu do 2015 r. W województwie opolskim odnotowano jeden z najniższych udziałów osób dotychczas niepracujących w ogólnej liczbie bezrobotnych (3 lokata w kraju po dolnośląskim i łódzkim).

**Wykres 24. Bezrobotni zarejestrowani według płci i stażu pracy^a
Stan w dniu 31 grudnia**

Chart 24. Registered unemployed persons by sex and work seniority^a
As of 31 December

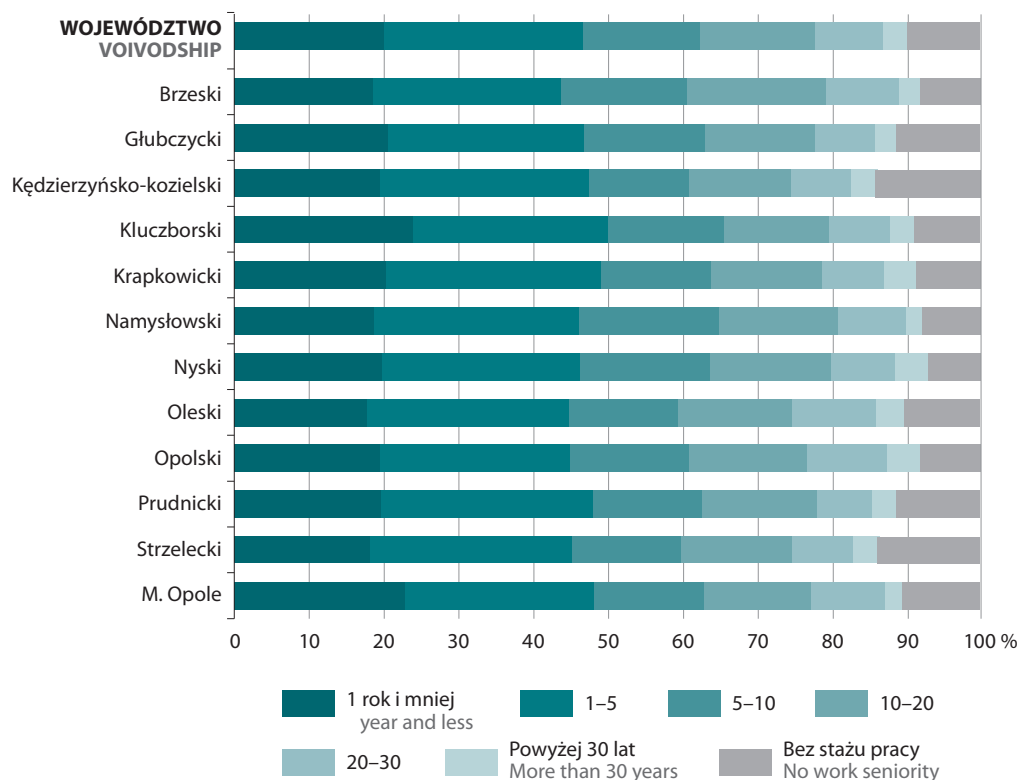
a Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1–5 uwzględniono osoby, które pracowały 1 rok i 1 dzień do pełnych 5 lat włącznie.

a Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 1–5 persons who worked 1 year and 1 day to full 5 years were included.

Zarówno wśród bezrobotnych kobiet, jak i mężczyzn najwięcej osób posiadało staż pracy od 1 do 5 lat, tj. odpowiednio: 29,4% i 23,2%. Udział analizowanej grupy kobiet był niższy o 0,5 p. proc. w porównaniu z 2020 r., a wzrósł o 4,2 p. proc. w stosunku do 2015 r. Wśród mężczyzn odsetek analizowanej grupy zwiększył się o 0,8 p. proc. w stosunku do 2020 r. i o 1,7 p. proc. w odniesieniu do 2015 r.

Wykres 25. Bezrobotni zarejestrowani według stażu pracy^a i powiatów w 2023 r. Stan w dniu 31 grudnia

Chart 25. Registered unemployed persons by work seniority^a and powiats in 2023 As of 31 December

a Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1–5 uwzględniono osoby, które pracowały 1 rok i 1 dzień do pełnych 5 lat włącznie.

a Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 1–5 persons who worked 1 year and 1 day to full 5 years were included.

W przekroju powiatów województwa opolskiego struktura bezrobotnych według stażu pracy na koniec 2023 r. ukształtowała się bardzo podobnie jak dla województwa. We wszystkich powiatach najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowiły osoby ze stażem pracy od 1 roku do 5 lat. W sześciu powiatach odsetek tej grupy bezrobotnych był wyższy niż dla województwa. Najwyższy udział odnotowano w powiecie krapkowickim (28,7%). Najmniej liczną grupą bezrobotnych we wszystkich powiatach były osoby, które przepracowały powyżej 30 lat. W ośmiu powiatach odsetek analizowanej grupy bezrobotnych był niższy niż w województwie. Najniższy (2,5%) ukształtował się w powiecie namysłowskim. Udział bezrobotnych bez stażu pracy wahał się w przedziale od 7,0% w powiecie nyskim do 14,1% w kędzierzyńsko-kozielskim.

Kolejnym kryterium klasyfikacji bezrobotnych jest czas pozostawania bez pracy. Okres poszukiwania pracy jest jednym z czynników określających sytuację na rynku pracy. Długi czas poszukiwania pracy oraz długotrwała przerwa w pracy wyraźnie zmniejszają szanse na znalezienie pracy.

**Tablica 12. Bezrobotni zarejestrowani według czasu pozostawania bez pracy^a
Stan w dniu 31 grudnia**

**Table 12. Registered unemployed persons by duration of unemployment^a
As of 31 December**

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2022	2023		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				2015=100	2020=100
Ogółem Total	36203	24976	20524	20309	56,1	81,3
czas pozostawania bez pracy: duration of unemployment:						
3 miesiące i mniej months and less	12629	6247	6070	6188	49,0	99,1
3–6	5646	3760	3080	2963	52,5	78,8
6–12	5469	5263	2876	3229	59,0	61,4
Powyżej 12 miesięcy More than 12 months	12459	9706	8498	7929	63,6	81,7

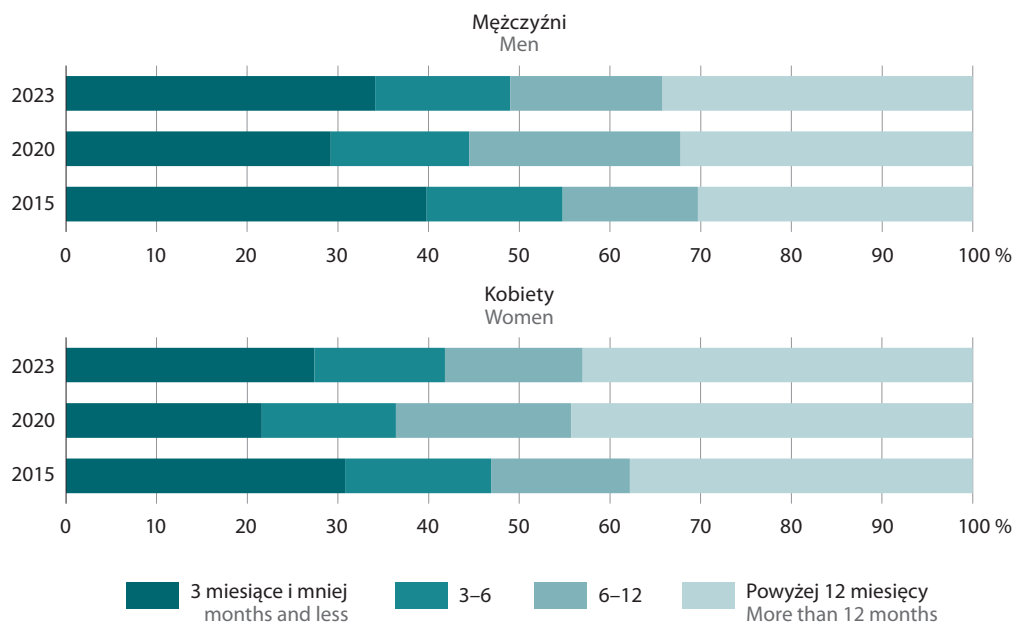
a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy; przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3–6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 pełnych miesięcy włącznie.

a From the date of registering in a labour office; intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3–6 persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to full 6 months were included.

Na koniec 2023 r. liczba osób poszukujących pracy ponad 12 miesięcy wyniosła 7,9 tys. i była o 18,3% niższa niż w 2020 r. oraz o 36,4% w stosunku do 2015 r. Udział analizowanej grupy wśród ogólnej liczby bezrobotnych ukształtował się na poziomie 39,0% (w kraju – 38,0%), tj. wyższym o 0,1 p. proc. niż na koniec 2020 r. i o 4,6 p. proc. w porównaniu z 2015 r. Ponad połowę (60,3%) w tej grupie bezrobotnych stanowiły kobiety.

**Wykres 26. Bezrobotni zarejestrowani według płci i czasu pozostawania bez pracy^a
Stan w dniu 31 grudnia**

**Chart 26. Registered unemployed persons by sex and duration of unemployment^a
As of 31 December**

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy; przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3–6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 pełnych miesięcy włącznie.

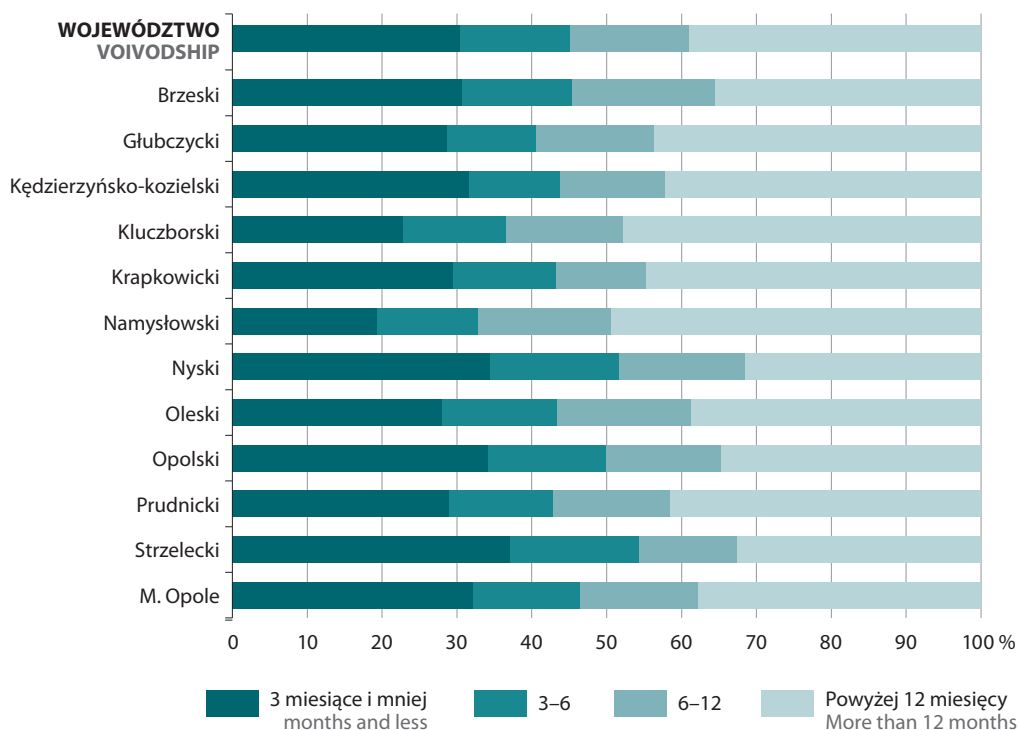
a From the date of registering in a labour office; intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3–6 persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to full 6 months were included.

Udział bezrobotnych kobiet zarejestrowanych na koniec 2023 r. pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy wyniósł 43,0% (w 2020 r. – 44,3%, w 2015 r. – 37,8%) ogólnej liczby zarejestrowanych kobiet. Odsetek bezrobotnych mężczyzn pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy wyniósł 34,2% (w 2020 r. – 32,2%, w 2015 r. – 30,3%) ogółu zarejestrowanych mężczyzn.

W przekroju powiatów województwa opolskiego w większości z nich najwyższy odsetek w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano wśród osób poszukujących pracy ponad 12 miesięcy. Ich udział ukształtował się w przedziale od 31,4% w powiecie nyskim do 49,3% w namysłowskim. W dwóch powiatach: strzeleckim i nyskim najwyższy odsetek wystąpił dla grupy bezrobotnych pozostających bez pracy 3 miesiące i mniej i wyniósł odpowiednio: 37,1% i 34,4%.

Wykres 27. Bezrobotni zarejestrowani według czasu pozostawania bez pracy^a i powiatów w 2023 r. Stan w dniu 31 grudnia

Chart 27. Registered unemployed persons by duration of unemployment^a and powiats in 2023 As of 31 December

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy; przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3–6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 pełnych miesięcy włącznie.

a From the date of registering in a labour office; intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3–6 persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to full 6 months were included.

Na koniec grudnia 2023 r. wśród zarejestrowanych bezrobotnych figurujących w ewidencji urzędów pracy 16,8 tys. osób (83,0% ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych) spełniało kryteria, na podstawie których zostały zaliczone do osób znajdujących się w szczególnie trudnych warunkach na rynku pracy (jednej osoby bezrobotnej może dotyczyć kilka kryteriów). Ich udział był o 0,9 p. proc. wyższy niż na koniec 2020 r., a o 3,5 p. proc. niższy w porównaniu z końcem grudnia 2015 r.

**Tablica 13. Bezrobotni zarejestrowani będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy^a
Stan w dniu 31 grudnia**Table 13. Registered unemployed persons with a specific situation on the labour market^a
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2022	2023		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				2015=100	2020=100
W wieku: By age:						
do 30 roku życia below 30 years of age	10073	6109	4458	4616	45,8	75,6
powyżej 50 roku życia over 50 years of age	11444	7326	6227	6061	53,0	82,7
Długotrwale bezrobotni Long-term unemployed	19268	12235	10688	10210	53,0	83,4
Osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej Unemployed persons benefiting from social assistance	367	602	344	344	93,7	57,1
Osoby posiadające co najmniej jedno dziecko: Unemployed persons with at least one child:						
do 6 roku życia below 6 years of age	5937	4847	3773	3393	57,2	70,0
z niepełnosprawnością do 18 roku życia with disability under 18 years of age	119	83	74	82	68,9	98,8
Z niepełnosprawnościami With disabilities	2432	1592	1875	1816	74,7	114,1

a W podziale na kategorie bezrobotnych jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.
a The division by categories may indicate one person more than once.

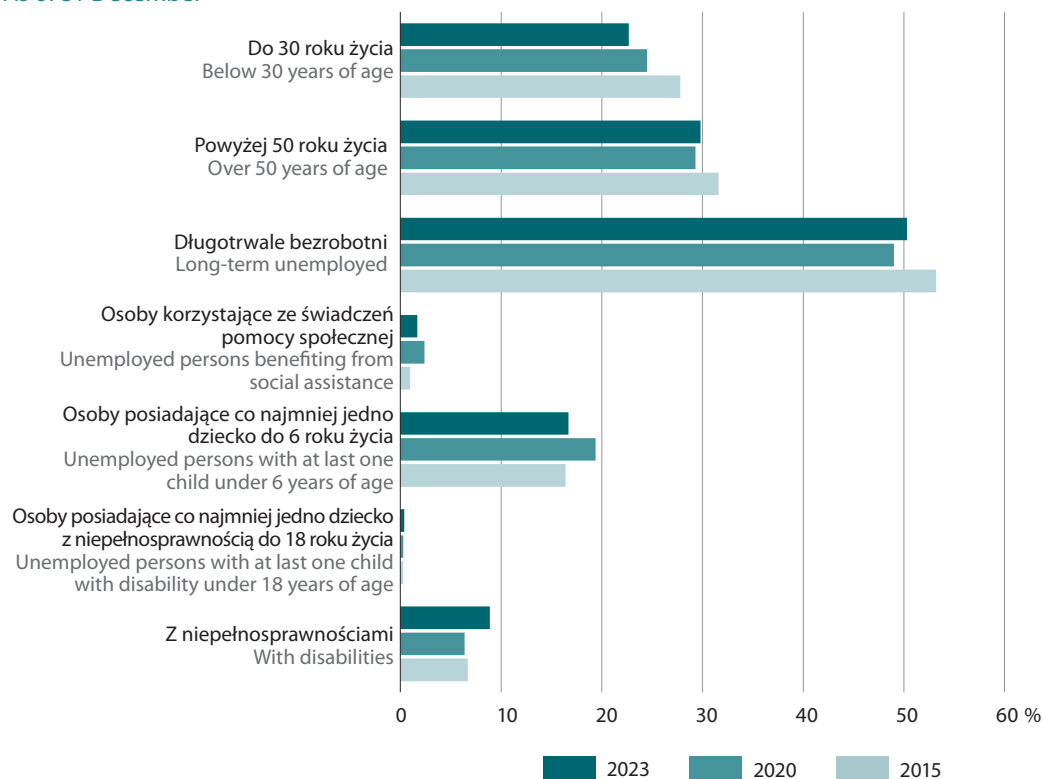
Najliczniejszą grupę bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, liczącą 10,2 tys. osób tworzyli długotrwale bezrobotni. Ich liczba zmniejszyła się o 16,6% w porównaniu z 2020 r., a o 47,0% w stosunku do 2015 r. Udział tej grupy w liczbie zarejestrowanych bezrobotnych ogółem wyniósł 50,3%, tj. o 1,3 p. proc. więcej niż w 2020 r., a o 2,9 p. proc. mniej w porównaniu z 2015 r. Największy udział długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych na koniec 2023 r. odnotowano w powiatach: namysłowskim (58,7%), głubczyckim (57,5%) i krapkowickim (55,6%). Najmniejszy wystąpił w powiatach: nyskim (44,0%), opolskim (45,5%) oraz strzeleckim (45,8%).

Wśród bezrobotnych zarejestrowanych na koniec 2023 r. było 4,6 tys. osób w wieku do 30 roku życia. Ich liczba zmniejszyła się o 24,4% w stosunku do 2020 r., a o 54,2% w odniesieniu do 2015 r. Udział tej grupy bezrobotnych ukształtował się na poziomie 22,7%, tj. niższym o 1,8 p. proc. niż w 2020 r. i o 5,1 p. proc. niż przed ośmioma laty. Na koniec 2023 r. największy udział analizowanej grupy w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych wystąpił w powiecie strzeleckim (26,8%), a następnie w krapkowickim (26,1%) i oleskim (25,9%). Najmniejszy odnotowano w powiecie nyskim (17,6%), m. Opolu (18,5%), a następnie w powiecie brzeskim (22,3%).

Osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 roku życia na koniec 2023 r. było 6,1 tys., co stanowiło 29,8% ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych. W porównaniu z 2020 r. ich liczba zmniejszyła się o 17,3% przy jednoczesnym wzroście udziału o 0,5 p. proc. W odniesieniu do 2015 r. odnotowano zarówno spadek liczby, jak i udziału analizowanej grupy bezrobotnych, tj. odpowiednio: o 47,0% i o 1,8 p. proc. Największy udział osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 roku życia w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych na koniec 2023 r. odnotowano w powiatach: nyskim (34,1%), kędzierzyńsko-kozielskim (30,8%) i brzeskim (30,2%). Najmniejszy wystąpił w powiatach: namysłowskim (26,1%), kluczborskim (27,5%) oraz krapkowickim (27,6%).

Wykres 28. Udział bezrobotnych zarejestrowanych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w % ogółu bezrobotnych Stan w dniu 31 grudnia

Chart 28. Share of the registered unemployed persons with specific situation on the labour market^a in % of total unemployed persons As of 31 December

a W podziale na kategorie bezrobotnych jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.
a The division by categories may indicate one person more than once.

Na koniec 2023 r. liczba osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia wyniosła 3,4 tys., tj. mniej o 30,0% w porównaniu z 2020 r. i o 42,8% w stosunku do 2015 r. Ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych ukształtował się na poziomie 16,7% i był o 2,7 p. proc. niższy niż na koniec 2020 r., a o 0,3 p. proc. wyższy niż w 2015 r. Największy udział analizowanej grupy w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych na koniec 2023 r. wystąpił w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim (21,3%), oleskim (21,2%) i kluczborskim (20,9%). Najmniejszy odnotowano w m. Opolu (11,5%) oraz w powiatach: brzeskim (12,7%) i głubczyckim (13,7%).

Liczba osób bezrobotnych z niepełnosprawnościami na koniec 2023 r. wyniosła 1,8 tys. i była o 14,1% wyższa niż na koniec 2020 r., a o 25,3% niższa niż w 2015 r. Udział tej grupy w liczbie zarejestrowanych bezrobotnych ogółem był wyższy zarówno niż w 2020 r. (o 2,5 p. proc.), jak i w 2015 r. (o 2,2 p. proc.) i na koniec 2023 r. ukształtował się na poziomie 8,9%. Największy udział osób bezrobotnych z niepełnosprawnościami w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych na koniec 2023 r. odnotowano w powiatach: kędzierzyńsko-kozielskim (11,1%) oraz brzeskim i prudnickim (po 10,0%). Najmniejszy wystąpił w powiatach: krapkowickim (7,5%), strzeleckim (7,9%) i kluczborskim (8,0%).

Do osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaliczane są także osoby bezrobotne korzystające ze świadczeń pomocy społecznej oraz osoby bezrobotne posiadające co najmniej jedno dziecko z niepełnosprawnością do 18 roku życia. Na koniec 2023 r. liczba osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej wyniosła 0,3 tys., co stanowiło 1,7% ogólnej liczby zarejestrowanych

bezrobotnych. Ich udział był o 0,7 p. proc. niższy niż na koniec 2020 r., a o 0,7 p. proc. wyższy niż przed ośmioma laty. Liczba osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko z niepełnosprawnością do 18 roku życia na koniec 2023 r. ukształtowała się na poziomie 0,1 tys. Udział analizowanej grupy bezrobotnych wyniósł 0,4% wobec 0,3% zarówno na koniec 2020 r., jak i 2015 r.

W województwie opolskim większość bezrobotnych nie posiadała prawa do zasiłku. W końcu grudnia 2023 r. bez prawa do zasiłku było 17,6 tys. osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 86,5% i był niższy o 0,2 p. proc. niż w 2020 r. oraz o 0,3 p. proc. w stosunku do 2015 r. W kraju osoby bez prawa do zasiłku stanowiły 84,8% wszystkich bezrobotnych. W końcu 2023 r. na każde 100 osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa opolskiego 14 bezrobotnych (w kraju – 15) otrzymywało zasiłek. Ponad połowę (54,4%) bezrobotnych bez prawa do zasiłku stanowiły kobiety. Wśród ogólnej liczby bezrobotnych nie mających prawa do zasiłku 58,0% stanowili długotrwale bezrobotni, 35,1% – bez kwalifikacji zawodowych, 28,7% – bezrobotni powyżej 50 roku życia, a 23,7% – osoby do 30 roku życia.

**Tablica 14. Wybrane kategorie bezrobotnych zarejestrowanych bez prawa do zasiłku
Stan w dniu 31 grudnia**

Table 14. Selected categories of registered unemployed persons not possessing benefit rights
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2022	2023		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				2015=100	2020=100
Ogółem Total	31421	21664	18037	17562	55,9	81,1
w tym kobiety of w ich women	17192	11995	10159	9551	55,6	79,6
z ogółem: of total:						
Osoby poprzednio pracujące Persons previously employed	27192	19158	15931	15588	57,3	81,4
Absolwenci ^a Graduates ^a	1683	745	842	733	43,6	98,4
Zamieszkali na wsi Living in rural areas	14724	9618	8069	7942	53,9	82,6
Do 30 roku życia Aged below 30 years	9175	5481	4031	4168	45,4	76,0
Długotrwale bezrobotni ^b Long-term unemployed ^b	19201	12197	10664	10190	53,1	83,5
Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka Women who did not take up employment after having a child	4825	4035	3472	3128	64,8	77,5
Powyżej 50 roku życia Aged over 50 years	9420	6073	5260	5035	53,5	82,9
Bez: kwalifikacji zawodowych Without: occupational qualifications	10712	7692	6377	6162	57,5	80,1
doświadczenia zawodowego occupational experience	6575	4052	3370	3234	49,2	79,8
Z niepełnosprawnościami With disabilities	2106	1407	1672	1605	76,2	114,1

a Za bezrobotnego absolwenta uważa się osobę w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki potwierdzonej świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem ukończenia szkoły (dotyczy absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym, średnim, policealnym lub wyższym), kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez osoby z niepełnosprawnościami. b Pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego.

a An unemployed graduate is a person who has, within the past 12 months, graduated education confirmed by a certificate, diploma or other proof of graduation (concerns graduates with basic vocational or basic sectoral vocational, secondary, post-secondary or tertiary education), has completed a minimum of 24 months of vocational training courses or is a person with disabilities who has acquired the licence to practise an occupation in this period. b Remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last two years, excluding the time of traineeship and on-the-job training.

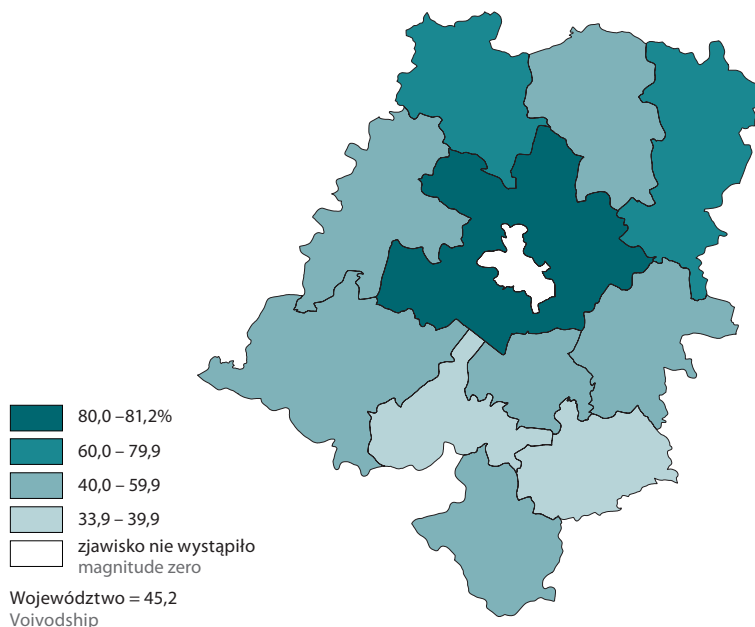
Na koniec 2023 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych bez prawa do zasiłku w podregionie opolskim wyniosła 9,9 tys., a w nyskim – 7,7 tys. Wyższy udział analizowanej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych danego podregionu odnotowano w podregionie opolskim, tj. 88,7% niż w nyskim – 83,7%. Najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych bez prawa do zasiłku było w powiecie nyskim (2,2 tys.) oraz kędzierzyńsko-kozielskim (2,1 tys.), a najmniej w powiecie oleskim (0,9 tys.) i strzeleckim (1,0 tys.).

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych zamieszkałych na wsi na koniec 2023 r. wyniosła 9,2 tys., co stanowiło 45,2% ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych. W okresie styczeń–grudzień 2023 r. zarejestrowało się 13,7 tys. bezrobotnych zamieszkałych na wsi, tj. 42,8% ogólnej liczby zarejestrowanych w ciągu roku. Z ewidencji powiatowych urzędów pracy w tym okresie wyrejestrowanych zostało 13,7 tys. bezrobotnych mieszkańców wsi, co stanowiło 42,6% ogólnej liczby wyrejestrowanych w województwie. Z powodu podjęcia pracy wykreślono 8,2 tys. osób zamieszkałych na wsi, tj. 43,0% wszystkich wyrejestrowanych z tego tytułu w województwie.

W podregionie opolskim liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi na koniec 2023 r. ukształtowała się na wyższym poziomie niż w nyskim (odpowiednio: 4,8 tys. i 4,4 tys.), natomiast w tym ostatnim wystąpił wyższy udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi w ogólnej liczbie bezrobotnych podregionu (47,8% wobec 43,0%).

**Mapa 4. Udział bezrobotnych zarejestrowanych zamieszkałych na wsi w ogółem zarejestrowanych bezrobotnych w 2023 r.
Stan w dniu 31 grudnia**

Map 4. Share of registered unemployed persons living in rural areas in total of the registered unemployed in 2023
As of 31 December

W pięciu powiatach udział bezrobotnych mieszkających na wsi ukształtował się powyżej 50% ogólnej liczby bezrobotnych danego powiatu. Wskaźnik był szczególnie wysoki w powiecie opolskim (81,2%). Najniższy udział analizowanej grupy bezrobotnych wystąpił w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim (33,9%) i prudnickim (35,7%).

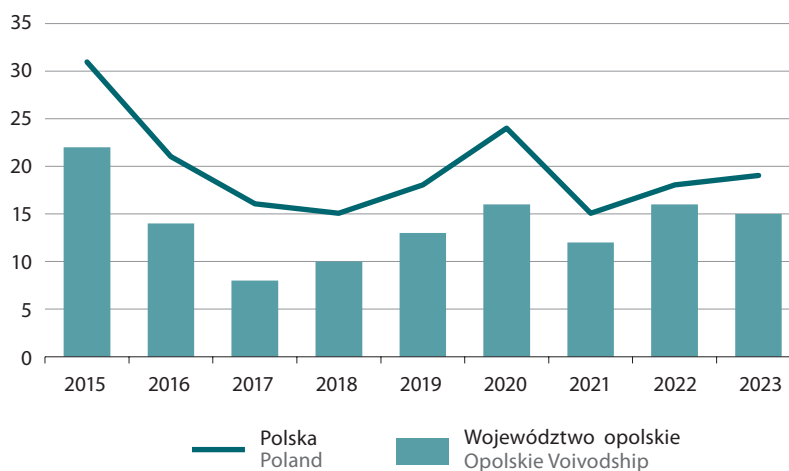
W województwie opolskim, podobnie jak w kraju, w miarę możliwości budżetowych w celu złagodzenia skutków bezrobocia, promowania aktywności zawodowej oraz umożliwiania dostosowania kwalifikacji do wymagań rynku pracy podejmowane były różne formy przeciwdziałania bezrobociu. Miały one na celu poprawę sytuacji na rynku pracy oraz podtrzymanie aktywności zawodowej bezrobotnych. Powiatowe urzędy pracy w ramach form przeciwdziałania bezrobociu gromadzą i opracowują informacje o zawodach, rynku pracy, szkolą osoby bezrobotne, udzielają porad w wyborze zawodu, prowadzą warsztaty przygotowujące do skutecznego poszukiwania pracy.

Jednym z działań prowadzonych przez powiatowe urzędy pracy jest pośrednictwo pracy polegające na rozpoznawaniu rynku, pozyskiwaniu ofert pracy oraz ich zagospodarowaniu.

W okresie styczeń–grudzień 2023 r. do powiatowych urzędów pracy zgłoszono 20,4 tys. ofert zatrudnienia, tj. mniej o 34,8% niż w 2020 r. i o 52,8% w porównaniu z 2015 r. Większość (80,9%) ofert pochodziła od pracodawców z sektora prywatnego. Spośród wszystkich ofert 10,8% (w 2020 r. – 10,6%, w 2015 r. – 17,7%) dotyczyło stażu, a 5,2% (3,9% i 4,5%) pracy społecznie użytecznej. Dla osób z niepełnosprawnościami skierowanych było 2,9% (w 2020 r. – 1,7%, w 2015 r. – 3,1%) ofert pracy.

Wykres 29. Bezrobotni zarejestrowani przypadający na 1 ofertę pracy Stan w dniu 31 grudnia

Chart 29. Registered unemployed persons per one job offer
As of 31 December

W podregionie nyskim zgłoszono 5,4 tys. ofert, a w opolskim – 15,0 tys. Najwięcej ofert zatrudnienia zgłoszono w m. Opolu (5,9 tys.), a następnie w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim (2,4 tys.). W końcu grudnia 2023 r. nierozdysponowanych pozostało 1,4 tys. miejsc pracy, co oznacza, że na 1 niewykorzystaną ofertę przypadało 15 bezrobotnych (w 2020 r. – 16, w 2015 r. – 22).

Obok pośrednictwa pracy metodą służącą ograniczeniu bezrobocia jest subsydiowanie miejsc pracy. W ramach tego działania można wymienić podjęcie działalności gospodarczej, podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego czy skierowanie do prac interwencyjnych i robót publicznych. W 2023 r. działalność gospodarczą podjęło 0,8 tys. bezrobotnych, tj. o 14,8% więcej niż w 2020 r., a o 17,1% mniej w stosunku do 2015 r. W ramach refundacji kosztów zatrudnienia pracą w 2023 r. podjęło 0,6 tys. bezrobotnych. Ich liczba była o 8,4% wyższa w porównaniu z 2020 r., natomiast obniżyła się o 44,1% w odniesieniu do 2015 r. Do robót publicznych w 2023 r. skierowano 0,5 tys. osób, a do prac interwencyjnych 0,4 tys. osób. Liczba bezrobotnych skierowanych do robót publicznych zmniejszyła się o 6,3% w porównaniu z 2020 r., a o 69,7% w stosunku do 2015 r. Do prac interwencyjnych skierowano mniej osób o 22,2% niż w 2020 r. i o 35,2% w relacji do 2015 r.

Istotną formą programów aktywizujących jest poradnictwo zawodowe. Pomaga i ułatwia osobom bezrobotnym oraz poszukującym zatrudnienia w odnalezieniu się na rynku pracy, natomiast pracodawcom umożliwia prawidłowy dobór kandydatów do pracy. Powiatowe urzędy pracy w ramach poradnictwa zawodowego organizowały porady indywidualne i grupowe. W 2023 r. w ramach porad przeprowadzonych w formie indywidualnej odbyło się 5,6 tys. wizyt. Poradami indywidualnymi objęto 3,8 tys. osób, w tym 92,8% stanowili bezrobotni. Z porad w formie grupowej skorzystało 1,0 tys. osób, wśród których bezrobotni stanowili 98,7%. Spośród ogólnej liczby bezrobotnych korzystających z poradnictwa ponad połowę (59,3%) stanowiły kobiety, 47,9% – bezrobotni do 30 roku życia, 69,8% – osoby pozostające bez pracy do 6 miesięcy oraz 44,7% – bezrobotni zamieszkali na wsi. Bezrobotni z niepełnosprawnościami stanowili 6,4% ogólnej liczby bezrobotnych korzystających z porad w formie indywidualnej czy też grupowej.

Szczególną rolę w poradnictwie zawodowym spełnia informacja zawodowa, która obejmuje informacje z zakresu edukacji i zatrudnienia, systemu szkoleń oraz charakterystyki pracy w poszczególnych zawodach. W 2023 r. z informacji zawodowej skorzystało 4,7 tys. klientów indywidualnych, a w spotkaniach grupowych uczestniczyło 3,3 tys. osób.

Kolejną aktywną formą przeciwdziałania bezrobociu są szkolenia zawodowe. Głównym ich celem jest zwiększenie szans na uzyskanie pracy przez bezrobotnych, wzrost ich aktywności na rynku pracy, zdobycie kwalifikacji zawodowych, podwyższenie już posiadanych lub zmiana dotychczasowych w związku z brakiem odpowiedniego zatrudnienia. W 2023 r. szkolenie ukończyło 0,4 tys. osób. Spośród ogólnej liczby osób szkolonych w województwie bezrobotni stanowili 98,3%. Pracę w trakcie lub po ukończeniu szkolenia podjęło 0,3 tys. osób.

Inną aktywną formą przeciwdziałania bezrobociu organizowaną przez powiatowe urzędy pracy jest staż. W 2023 r. staż ukończyło 2,3 tys. bezrobotnych. W trakcie lub po ukończeniu stażu pracę podjęło 1,9 tys. bezrobotnych.

Podstawowym instrumentem ekonomicznego łagodzenia skutków bezrobocia jest Fundusz Pracy, z którego w 2023 r. wydatkowano 153,6 mln zł, tj. mniej o 65,4% niż w 2020 r., a o 14,4% w porównaniu z 2015 r. Ponad połowę (56,8%) środków Funduszu Pracy w województwie wydano na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu. W 2023 r. wydatki na zasiłki dla bezrobotnych stanowiły 34,4% ogólnej kwoty wydatków z Funduszu Pracy. W podziale na formy przeciwdziałania bezrobociu najwięcej wydatkowano na dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej (17,8%) oraz na staże (14,8%).

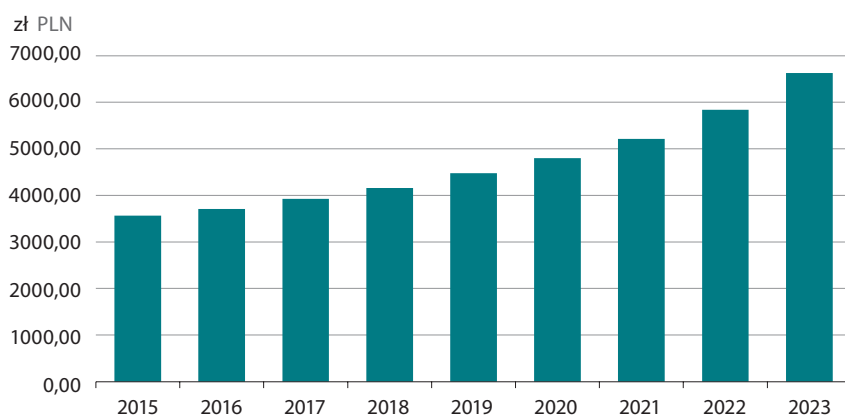
Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne

Wages and salaries. Social benefits

Poziom wynagrodzeń jest determinowany sytuacją gospodarczą kraju i kondycją finansową podmiotów gospodarczych. Na wysokość płac wpływa również stan zasobów pracy oraz kompetencje pracowników, takie jak: doświadczenie, umiejętności i kwalifikacje.

W województwie opolskim w 2023 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto kształtowało się na poziomie 6629,61 zł, tj. o 38,1% wyższym niż w 2020 r. (w kraju – o 37,8%). W odniesieniu do 2015 r. przeciętne wynagrodzenie w województwie było wyższe o 86,0% (w kraju – o 84,2%).

Wykres 30. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto
Chart 30. Average monthly gross wages and salaries

W 2023 r. przeciętne wynagrodzenie w sektorze publicznym wynosiło 7515,59 zł, a w sektorze prywatnym – 6213,92 zł. W stosunku do 2020 r. zwiększyła się (o 19,9%) różnica w poziomie wynagrodzeń między sektorami, przy czym zaobserwowano wolniejszy wzrost wynagrodzeń w sektorze publicznym niż prywatnym (35,7% wobec 39,5%). W porównaniu z 2015 r. płace w sektorze publicznym były wyższe o 79,7%, podczas gdy w sektorze prywatnym – o 91,4%. W latach 2015–2023 średnie roczne tempo wzrostu wynagrodzeń w sektorze publicznym wynosiło 7,6%, a w prywatnym – 8,5%, natomiast ogółem dla województwa 8,1% (dla kraju – 7,9%).

Tablica 15. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według sektorów własności
Table 15. Average monthly gross wages and salaries by sectors

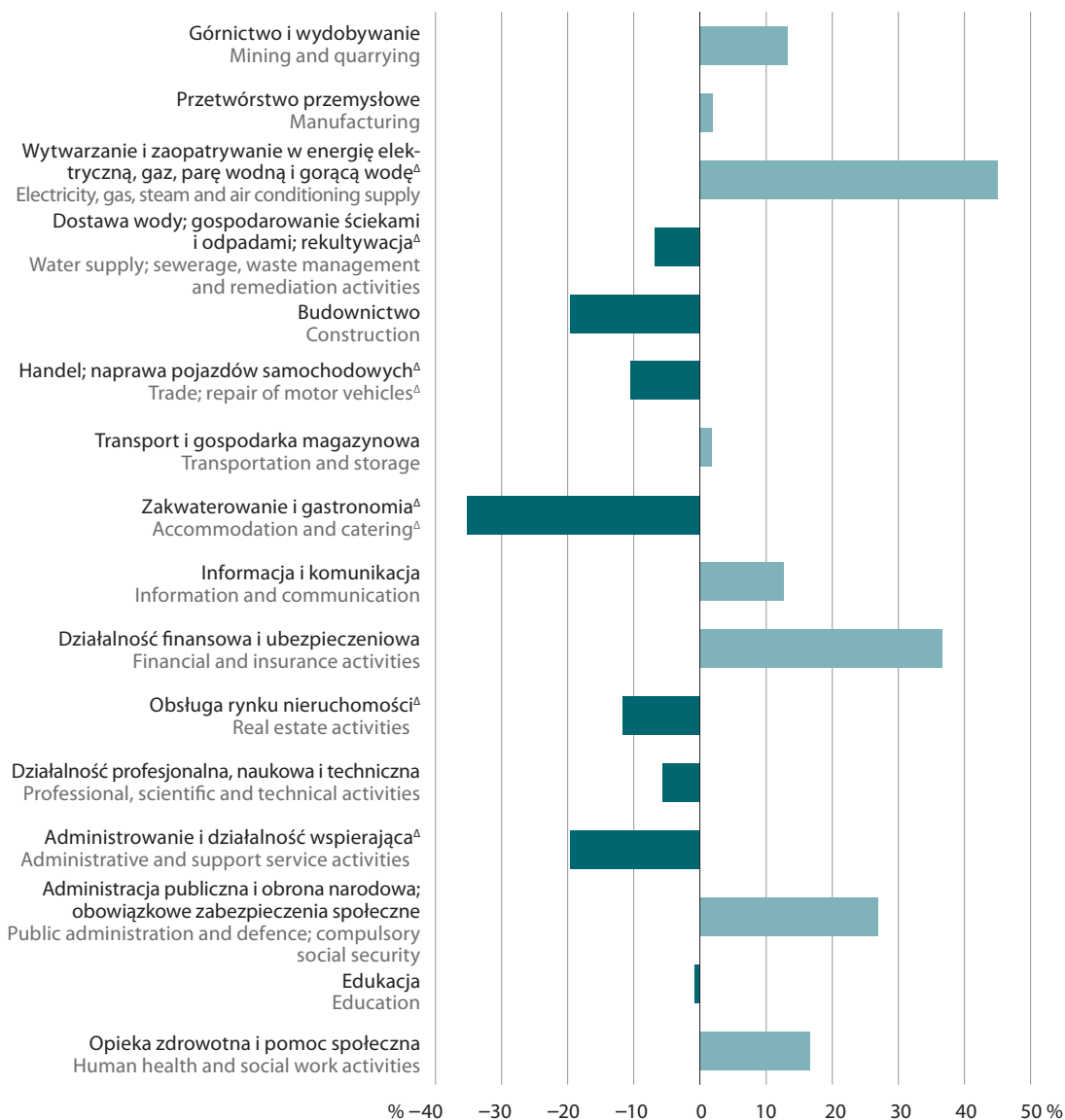
Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2022	2023		
	w zł in PLN				2015=100	2020=100
Ogółem Total	3565,04	4799,76	5835,92	6629,61	186,0	138,1
Sektor publiczny Public sector	4182,48	5540,17	6539,76	7515,59	179,7	135,7
Sektor prywatny Private sector	3246,05	4454,11	5506,35	6213,92	191,4	139,5

Jednym z kryteriów różnicujących wysokość płac jest rodzaj prowadzonej działalności. Odnotowuje się duże zróżnicowanie w poziomie przeciętnego wynagrodzenia w poszczególnych sekcjach gospodarki narodowej. W 2023 r. najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenie odnotowano w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (145,1% średniego wynagrodzenia

w województwie) oraz działalności finansowej i ubezpieczeniowej (136,7%), a najniższe – w zakwaterowaniu i gastronomii (64,8%). Poziom wynagrodzenia najbardziej zbliżony do średniej wojewódzkiej obserwowano w edukacji (99,2%).

Wykres 31. Odchylenia względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto od średniej w województwie według wybranych sekcji w 2023 r.

Chart 31. Relative deviations of average monthly gross wages and salaries from the average in the voivodship by selected sections in 2023

We wszystkich sekcjach odnotowano wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto zarówno w porównaniu z 2020 r., jak i 2015 r. Najbardziej wzrosło w transporcie i gospodarce magazynowej (odpowiednio: o 73,4% i o 138,8%), a najmniej w górnictwie i wydobywaniu (o 17,7% i o 52,1%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w podmiotach o liczbie pracujących 10 i więcej osób w 2023 r. osiągnęło poziom 6975,81 zł (w kraju – 7595,30 zł) i było wyższe o 37,4% niż w 2020 r. oraz o 83,9% w odniesieniu do 2015 r. (w kraju odpowiednio: o 37,5% i o 83,0%). W latach 2015–2023 średnie roczne tempo wzrostu przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w województwie wynosiło 7,9% wobec 7,8% w kraju.

Tablica 16. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto^a według sekcji
Table 16. Average monthly gross wages and salaries^a by sections

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2022	2023		
				w zł in PLN		2015=100
Ogółem Total	3793,28	5078,51	6134,18	6975,81	183,9	137,4
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	4434,09	5752,93	7376,44	8255,97	186,2	143,5
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	5048,90	6493,15	7228,90	7642,95	151,4	117,7
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	3727,59	5127,69	6155,52	6938,48	186,1	135,3
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a Electricity, gas, steam and air conditioning supply	5282,99	6695,86	7714,78	9743,65	184,4	145,5
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	3877,94	4752,74	5531,14	6219,68	160,4	130,9
Budownictwo Construction	3416,19	4554,01	5459,75	6091,14	178,3	133,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a Trade; repair of motor vehicles ^a	3335,30	4701,91	5804,07	6570,18	197,0	139,7
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	2990,62	4077,05	6196,48	7241,59	242,1	177,6
Zakwaterowanie i gastronomia ^a Accommodation and catering ^a	2262,17	3195,15	3948,67	4515,22	199,6	141,3
Informacja i komunikacja Information and communication	4431,65	5466,88	6768,12	7371,86	166,3	134,8
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	4824,31	6211,76	8533,74	10176,13	210,9	163,8
Obsługa rynku nieruchomości ^a Real estate activities	3682,19	4767,60	5482,91	6110,51	165,9	128,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	4035,59	4984,56	6016,27	6860,55	170,0	137,6
Administrowanie i działalność wspierająca ^a Administrative and support service activities	2828,06	3782,60	4779,09	5358,68	189,5	141,7
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	4577,35	6228,33	7189,53	8411,09	183,8	135,0
Edukacja Education	4068,54	5215,90	5866,72	6599,68	162,2	126,5
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	3691,11	5348,02	6725,65	7938,89	215,1	148,4
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	3383,49	4335,46	5163,56	5910,15	174,7	136,3
Pozostała działalność usługowa Other service activities	2784,15	4015,63	4747,06	4716,37	169,4	117,5

^a Dane dotyczą podmiotów o liczbie pracujących 10 i więcej osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących.
^a Data concern entities employing 10 and more persons as well as budgetary sphere units regardless of the number of employed persons.

W analizowanej zbiorowości podmiotów w 2023 r. rozpiętość wynagrodzeń wahała się od 4515,22 zł w zakwaterowaniu i gastronomii do 10176,13 zł w działalności finansowej i ubezpieczeniowej. Wynagrodzenia te stanowiły odpowiednio: 64,7% i 145,9% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w województwie. Poprawę warunków płacowych względem 2020 r., jak i 2015 r. odnotowano we wszystkich sekcjach. Zarówno w stosunku do 2020 r., jak i 2015 r. największy procentowy wzrost wystąpił w transporcie i gospodarce magazynowej, gdzie przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wzrosło odpowiednio: o 77,6% i o 142,1%. Najwolniej w zestawieniu z 2020 r. rosły wynagrodzenia pracowników zatrudnionych w podmiotach prowadzących pozostałą działalność usługową (o 17,5%), a w odniesieniu do 2015 r. w górnictwie i wydobywaniu (o 51,4%).

W 2023 r., podobnie jak w latach poprzednich, wyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto otrzymywali zatrudnieni w jednostkach sfery budżetowej niż w jednostkach samofinansujących się. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w jednostkach sfery budżetowej wynosiło 7112,93 zł i było wyższe o 30,4% niż w 2020 r. oraz o 73,3% względem 2015 r. W tej grupie jednostek najlepiej opłacani byli pracownicy w sekcji administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (8332,14 zł), a najslabiej w działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (5943,59 zł). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w jednostkach samofinansujących się osiągnęło poziom 6931,71 zł, tj. wyższy o 39,9% w porównaniu z 2020 r., a o 88,2% w odniesieniu do 2015 r. Wśród tych jednostek rozpiętość wynagrodzenia była większa, tj. od 10176,13 zł w działalności finansowej i ubezpieczeniowej do 4391,96 zł w zakwaterowaniu i gastronomii.

Tablica 17. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto^a według form finansowania
Table 17. Average monthly gross wages and salaries^a by financing form

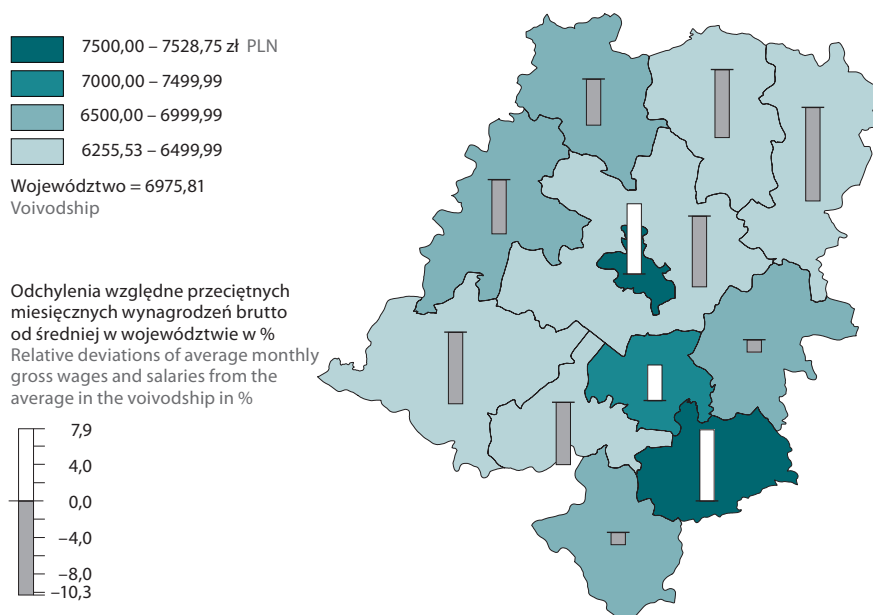
Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2022	2023		
	w zł in PLN				2015=100	2020=100
Ogółem Total	3793,28	5078,51	6134,18	6975,81	183,9	137,4
forma finansowania: financing form:						
Rozrachunek Self-financing	3682,64	4954,49	6083,53	6931,71	188,2	139,9
Sfera budżetowa Of budgetary sphere	4104,80	5454,13	6291,13	7112,93	173,3	130,4

a Dane dotyczą podmiotów o liczbie pracujących 10 i więcej osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących.
a Data concern entities employing 10 and more persons as well as budgetary sphere units regardless of the number of employed persons.

W województwie opolskim w analizowanym okresie nadal utrzymywało się znaczne terytorialne różnicowanie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto. Wyższy jego poziom obserwowano w podregionie opolskim, przy czym szybsze średnie roczne tempo wzrostu wynagrodzeń w latach 2015–2023 odnotowano w podregionie nyskim (8,5% wobec 7,7%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2023 r. w podregionie nyskim wynosiło 6548,33 zł i stanowiło 91,8% wynagrodzenia w podregionie opolskim (w 2020 r. – 89,5%, w 2015 r. – 86,7%). W odniesieniu do 2020 r. szybciej rosły płace w podregionie nyskim aniżeli w opolskim, tj. odpowiednio: 39,8% wobec 36,4%. W porównaniu z 2015 r. tendencja była podobna i wynagrodzenia w podregionie nyskim wzrosły bardziej niż w opolskim (91,5% wobec 81,0%).

Mapa 5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto^a w 2023 r.
 Map 5. Average monthly gross wages and salaries^a in 2023

a Dane dotyczą podmiotów o liczbie pracujących 10 i więcej osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących.
 a Data concern entities employing 10 persons and more as well as budgetary sphere units regardless of the number of employed persons.

Wysokość wynagrodzenia przekraczającą przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w województwie w 2023 r. odnotowano w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim, w m. Opolu oraz w powiecie krapkowickim. W grupie o najniższych wynagrodzeniach znalazły się natomiast powiaty: oleski, nyski i opolski. Najwyższe wynagrodzenia otrzymali pracownicy w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim (107,9% przeciętnego wynagrodzenia w województwie), a najniższe wypłacono w powiecie oleskim (89,7%). Różnica między wynagrodzeniami w tych powiatach wynosiła 1273,22 zł.

W odniesieniu do 2020 r. poprawę warunków płacowych obserwowano we wszystkich powiatach województwa opolskiego. Skala wzrostu wynagrodzeń wahała się od 46,2% w powiecie głubczyckim do 30,7% w krapkowickim.

Zróznicowany poziom wynagrodzeń w powiatach można zauważyć w poszczególnych rodzajach działalności. W 2023 r. największą różnicę między najniższym, a najwyższym wynagrodzeniem (2-krotnie wyższe płace) odnotowano w handlu; naprawie pojazdów samochodowych. Spośród analizowanych sekcji najczęściej (cztery sekcje) najwyższe wynagrodzenia w województwie otrzymywali pracownicy w powiecie krapkowickim.

Tablica 18. Najniższe i najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto^a według sekcji i powiatów w 2023 r.Table 18. The lowest and highest average monthly gross wages and salaries^a by sections and powiats in 2023

Wyszczególnienie Specification	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto Average monthly gross wages and salaries			
	najniższe w zł lowest in PLN	powiat powiat	najwyższe w zł highest in PLN	powiat powiat
Ogółem Total	6255,53	oleski	7528,75	kędzierzyńsko- -kozielski
w tym: of which:				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo rybactwo Agriculture, forestry and fishing	5768,58	krakowicki	9767,42	strzelecki
Przemysł Industry	5707,94	prudnicki	7923,54	krakowicki
Budownictwo Construction	4510,60	prudnicki	7746,13	strzelecki
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a Trade; repair of motor vehicles ^a	4896,40	kluczborski	9121,19	kędzierzyńsko- -kozielski
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	5762,64	namysłowski	7986,49	krakowicki
Zakwaterowanie i gastronomia ^a Accommodation and catering ^a	3697,07	namysłowski	4864,29	krakowicki
Obsługa rynku nieruchomości ^a Real estate activities	4654,76	namysłowski	7386,64	kędzierzyńsko- -kozielski
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	5550,94	prudnicki	8287,48	kluczborski
Administrowanie i działalność wspierająca ^a Administrative and support service activities	4269,72	brzeski	5839,00	namysłowski
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	7158,52	namysłowski	8989,26	m. Opole
Edukacja Education	6293,71	opolski	6952,92	m. Opole
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	6549,88	kluczborski	9226,54	m. Opole
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	5074,38	głubczycki	6384,68	krakowicki

a Dane dotyczą podmiotów o liczbie pracujących 10 i więcej osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących.
a Data concern entities employing 10 and more persons as well as budgetary sphere units regardless of the number of employed persons.

W województwie opolskim w 2023 r. przeciętna liczba emerytów oraz rencistów wynosiła 208,8 tys. osób i była niższa o 2,6 tys. osób, tj. o 1,2% od notowanej w 2020 r., natomiast wyższa o 7,0 tys. osób, tj. o 3,5% w porównaniu z 2015 r.

Tablica 19. Emeryci i renciści
Table 19. Retirees and pensioners

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2022	2023		
	w tys. in thousands				2015=100	2020=100
Ogółem^a Total^a	201,8	211,4	208,6	208,8	103,5	98,8
Pobierający świadczenia wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Persons receiving benefits paid by the Social Insurance Institution	176,2	189,3	188,7	189,5	107,5	100,1
emeryci retirees	127,7	147,4	148,9	151,0	118,2	102,5
uprawnieni do rent z tytułu niezdolności do pracy entitled to disability pensions	15,3	10,2	8,6	7,9	51,7	77,9
uprawnieni do rent rodzinnych entitled to survivors pensions	33,2	31,8	31,1	30,6	92,0	96,2
Rolnicy indywidualni Farmers	25,5	22,1	19,9	19,3	75,7	87,6
w tym: of which:						
emeryci retirees	21,9	19,0	17,1	16,7	76,1	87,6
uprawnieni do rent z tytułu niezdolności do pracy entitled to disability pensions	2,9	2,3	2,1	2,0	70,6	85,9
uprawnieni do rent rodzinnych entitled to survivors pensions	0,8	0,7	0,7	0,7	83,7	93,0

a Emeryci i renciści; przeciętna w roku.
a Retirees and pensioners; annual average.

Emerytów i rencistów pobierających świadczenia z ZUS było 189,5 tys. (więcej o 0,1% niż w 2020 r., a o 7,5% wobec 2015 r.), co stanowiło 90,7% wszystkich emerytów i rencistów w województwie. Liczba emerytów zwiększyła się zarówno w porównaniu z 2020 r., jak i 2015 r., tj. odpowiednio: o 2,5% i o 18,2%. Zmniejszyła się natomiast liczba rencistów otrzymujących świadczenia z tytułu niezdolności do pracy (odpowiednio: o 22,1% i o 48,3%), jak również liczba osób pobierających renty rodzinne (o 3,8% i o 8,0%). W 2023 r. wśród świadczeniobiorców pobierających świadczenia wypłacane z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych największą grupę, podobnie jak w poprzednich latach, stanowili emeryci (79,7%), a najmniejszą osoby pobierające rentę z tytułu niezdolności do pracy (4,2%).

Przeciętna liczba emerytów i rencistów uzyskujących świadczenia z KRUS wynosiła 19,3 tys. i zmniejszyła się zarówno w porównaniu z 2020 r. (o 12,4%), jak i w stosunku do 2015 r. (o 24,3%). Największy procentowo spadek zaobserwowano wśród osób pobierających renty z tytułu niezdolności do pracy, tj. o 14,1% w odniesieniu do 2020 r., a o 29,4% w porównaniu z 2015 r. W następnej kolejności odnotowano spadek w przypadku emerytów, tj. o 12,4% w relacji do 2020 r., a o 23,9% w stosunku do 2015 r. Liczba osób otrzymujących renty rodzinne zmniejszyła się o 7,0% wobec 2020 r., a o 16,3% w porównaniu z 2015 r. W grupie rolników indywidualnych również dominowali emeryci (86,1%). Najniższy udział, tj. 3,5% ogólnej liczby świadczeniobiorców KRUS w województwie opolskim odnotowano wśród osób pobierających renty rodzinne.

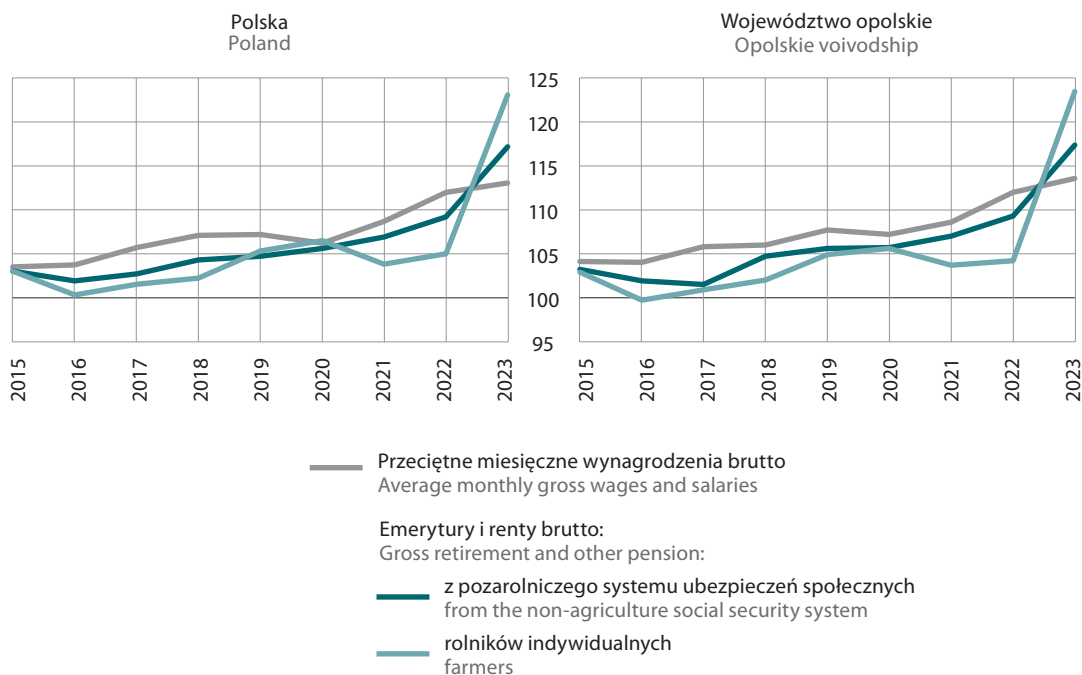
Tablica 20. Świadczenia emerytalne i rentowe brutto
 Table 20. Gross retirement and other pension benefits

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2022	2023		
	w zł in PLN				2015=100	2020=100
Przeciętna miesięczna emerytura i renta wypłacana z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych Average monthly gross retirement and other pension paid from the non-agriculture social security system	1948,36	2354,95	2754,55	3233,65	166,0	137,3
emerytura retirement pension	2035,67	2426,30	2839,31	3339,34	164,0	137,6
renta z tytułu niezdolności do pracy disability pension	1593,13	1969,30	2241,02	2594,50	162,9	131,7
renta rodzinna survivors pension	1776,36	2147,48	2491,22	2877,08	162,0	134,0
Przeciętna miesięczna emerytura i renta rolników indywidualnych Average monthly gross retirement and other pension of farmers	1245,08	1413,98	1527,66	1886,05	151,5	133,4
w tym: of which:						
emerytura retirement pension	1267,07	1416,46	1523,81	1885,91	148,8	133,1
renta z tytułu niezdolności do pracy disability pension	1059,48	1280,15	1398,12	1719,29	162,3	134,3
renta rodzinna survivors pension	1308,46	1780,68	2014,54	2385,72	182,3	134,0

W 2023 r. przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w województwie opolskim wynosiła 3233,65 zł i stanowiła 98,9% przeciętnej emerytury i renty w kraju. Świadczenie to wzrosło o 37,3% w stosunku do 2020 r., a o 66,0% w odniesieniu do 2015 r. (w kraju odpowiednio: o 36,8% i o 65,1%). Średnie roczne tempo ich wzrostu w latach 2015–2023 wynosiło 6,5%. Świadczenia wypłacane przez ZUS w województwie opolskim w 2023 r. były wyższe w porównaniu z 2020 r., jak i wobec 2015 r. Przeciętna miesięczna emerytura wynosiła 3339,34 zł i wzrosła o 37,6% w stosunku do 2020 r., a o 64,0% w odniesieniu do 2015 r. Renta z tytułu niezdolności do pracy kształtowała się na poziomie 2594,50 zł, tj. wyższym o 31,7% niż przed trzema laty, a o 62,9% niż w 2015 r. Renta rodzinna w 2023 r. wynosiła 2877,08 zł i wzrosła o 34,0% wobec 2020 r. oraz o 62,0% w relacji do 2015 r.

Wykres 32. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto oraz przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto
Rok poprzedni = 100

Chart 32. Indices of average monthly gross wages and salaries as well as retirement and other pension
 Previous year = 100

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w 2023 r. kształtowała się na poziomie 1886,05 zł, tj. o 2,1% wyższym niż przeciętnie w kraju. W porównaniu z 2020 r. emerytury i renty rolników wzrosły o 33,4%, w stosunku do 2015 r. odnotowano ich wzrost o 51,5% (w kraju odpowiednio: o 34,2% i o 56,6%). Średnie roczne tempo wzrostu emerytury i renty rolników indywidualnych w latach 2015–2023 wynosiło 5,3%. Przeciętna miesięczna emerytura brutto w województwie opolskim wypłacana z KRUS wynosiła 1885,91 zł i była wyższa o 33,1% w porównaniu z 2020 r. oraz o 48,8% w odniesieniu do 2015 r. W przypadku przeciętnej miesięcznej renty z tytułu niezdolności do pracy odnotowano wzrost 34,3% wobec 2020 r. oraz 62,3% w relacji do 2015 r. Przeciętna miesięczna renta brutto z tytułu niezdolności do pracy w 2023 r. osiągnęła poziom 1719,29 zł. Renta rodzinna rolników indywidualnych w 2023 r. kształtowała się na poziomie 2385,72 zł, tj. wyższym o 34,0% niż przed trzema laty, a o 82,3% wobec 2015 r.

Wysokość świadczeń w województwie opolskim w 2023 r. wypłacanych przez ZUS kształtowała się poniżej średniej krajowej, natomiast realizowanych przez KRUS osiągała poziom wyższy niż średnio w kraju. Emerytura wypłacana przez ZUS była niższa niż średnia krajowa o 1,5%, renta z tytułu niezdolności do pracy o 1,0%, a renta rodzinna o 2,4%. Wyższe natomiast od średniej krajowej były wypłaty realizowane przez KRUS, tj. emerytura o 1,4%, renta z tytułu niezdolności do pracy o 2,2% oraz renta rodzinna o 3,0%.

Warunki pracy

Working conditions

Warunki pracy stanowią zespół czynników występujących w środowisku pracy mających wpływ na jej jakość oraz wydajność. Są one istotnym zagadnieniem z punktu widzenia zarówno pracodawcy, jak i pracownika. Pracodawcy zobowiązani są do identyfikacji czynników szkodliwych i ich wpływu na zdrowie zatrudnionych osób, zapewnienia warunków pracy zgodnych z obowiązującymi normami oraz podejmowania działań profilaktycznych w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

W województwie opolskim na koniec 2023 r. w zakładach objętych badaniem warunków pracy zatrudnionych było 133,8 tys. osób, tj. o 1,7% więcej niż w poprzednim roku, a w porównaniu z 2021 r. na tym samym poziomie. Spośród tej grupy 7,9 tys. osób pracowało w warunkach zagrożenia, co stanowiło 5,9% zatrudnionych w zakładach objętych badaniem (w 2022 r. – 6,6%, a w 2021 r. – 6,9%). Przeciętnie w kraju odsetek zatrudnionych w warunkach zagrożenia kształtował się na poziomie 6,4% (w 2022 r. – 6,5%, a w 2021 r. – 6,6%). W relacji do 2022 r., jak i 2021 r. liczba osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia zmniejszyła się w województwie odpowiednio: o 8,5% i o 14,2% (w kraju – o 1,8% i o 2,0%).

Tablica 21. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia^a

Stan w dniu 31 grudnia

Table 21. Exposure to risk factors at work^a

As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2021	2022	2023		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			2021=100	2022=100
Ogółem Total	9200	8630	7898	85,8	91,5
w tym kobiety of which women	2114	1893	1717	81,2	90,7
zagrożenia: risks arising from:					
Związane ze środowiskiem pracy Work environment	5841	5407	4948	84,7	91,5
Związane z uciążliwością pracy Strenuous work	1919	1846	1393	72,6	75,5
Czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi Mechanical factors associated with particularly dangerous machinery	1439	1377	1557	108,2	113,1

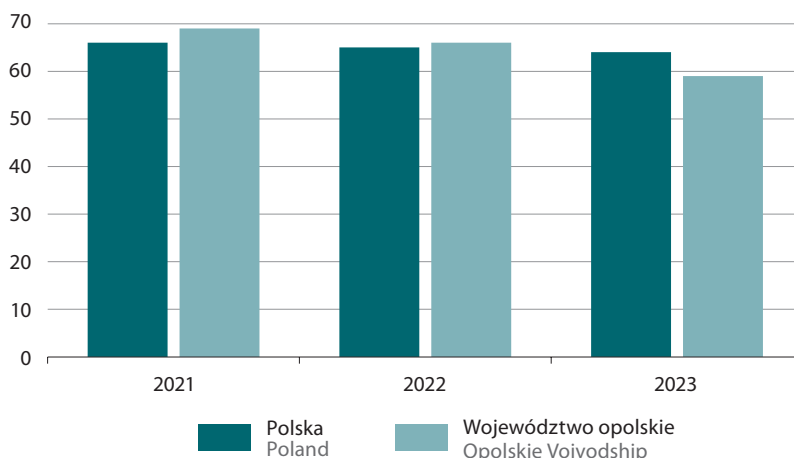
^a Liczeni raz w grupie czynnika przeważającego.
^a Employees listed once by predominant factor.

Wśród ogółu zatrudnionych w warunkach zagrożenia 21,7% stanowiły kobiety, tj. blisko co piąta zatrudniona osoba. W porównaniu z 2022 r., jak również 2021 r., liczba kobiet i mężczyzn zatrudnionych w warunkach zagrożenia zmniejszyła się odpowiednio: o 9,3% i o 18,8% (wobec o 8,3% i o 12,8% w grupie mężczyzn). W efekcie w ogólnej liczbie zatrudnionych w warunkach zagrożenia obniżył się udział kobiet wobec porównywanych okresów (odpowiednio: o 0,2 p. proc. i o 1,3 p. proc.).

Istotną miarą obrazującą skalę zatrudnienia w warunkach zagrożenia jest liczba zatrudnionych w warunkach zagrożenia w przeliczeniu na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem. W 2023 r. wskaźnik ten wyniósł 59,0 wobec 65,6 w 2022 r. i 68,7 w 2021 r. (w kraju odpowiednio: 64,0, 65,3 i 66,3). W układzie województw najwyższą wartość wskaźnika odnotowano w województwie śląskim – 139,1, a najniższą w województwie mazowieckim – 28,9. Największe zagrożenie w województwie opolskim mierzone tym wskaźnikiem wystąpiło w przemyśle (99,4) oraz w edukacji (72,4).

Wykres 33. **Zatrudnieni w warunkach zagrożenia^a na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem Stan w dniu 31 grudnia**

Chart 33. **Exposure to risk factors at work^a per 1000 employees in units covered by the survey As of 31 December**

^a Liczeni raz w grupie czynnika przeważającego.
^a Employees listed once by predominant factor.

Osoby zatrudnione na stanowiskach pracy mogą być narażone na czynniki szkodliwe związane ze środowiskiem pracy, uciążliwością pracy oraz na czynniki mechaniczne związane z kontaktem z maszynami szczególnie niebezpiecznymi. Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące osób liczonych tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy.

W warunkach zagrożenia czynnikami związanymi ze środowiskiem pracy na koniec 2023 r. zatrudnionych było 4,9 tys. osób. Grupa ta stanowiła ponad połowę (62,6%) wszystkich zatrudnionych w warunkach zagrożenia (w kraju – 58,8%). Liczba zatrudnionych w omawianej grupie zagrożeń zmniejszyła się zarówno względem poprzedniego roku (o 8,5%), jak i w odniesieniu do 2021 r. (o 15,3%). W analizowanej grupie zagrożeń, podobnie jak w latach poprzednich, dominował przemysł (91,4%). W przeliczeniu na 1000 zatrudnionych również największe zagrożenie (66,0) wystąpiło w przemyśle.

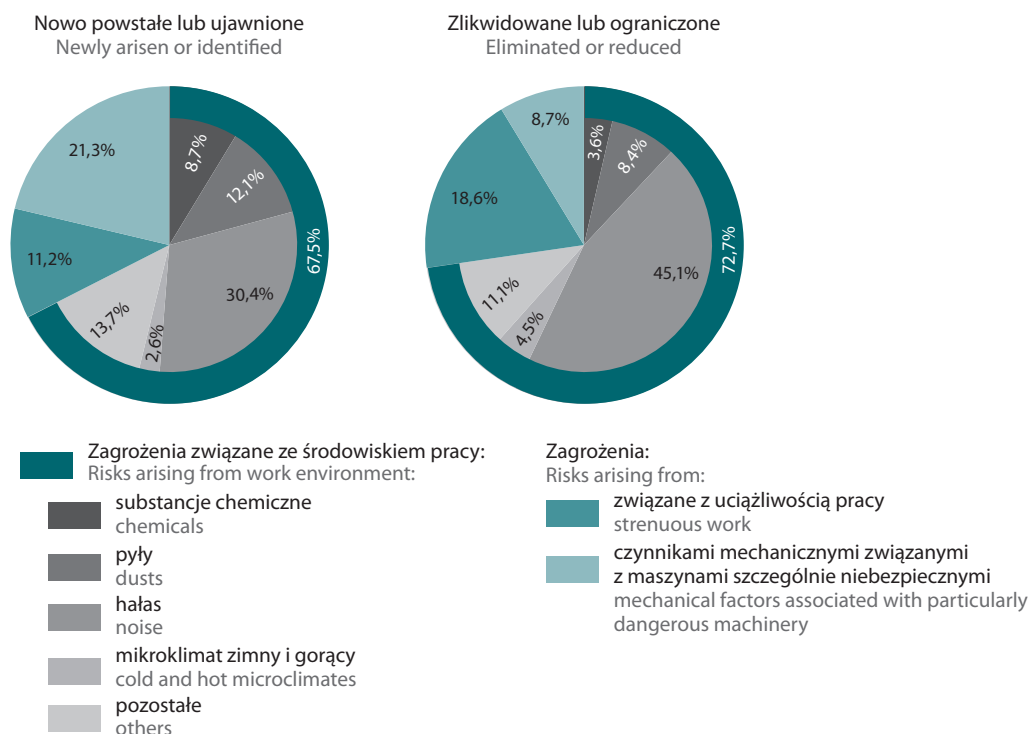
Na zagrożenia związane z uciążliwością pracy na koniec 2023 r. narażonych było 1,4 tys. osób, tj. 17,6% wszystkich zatrudnionych w warunkach zagrożenia (w kraju – 22,5%). Liczba zatrudnionych narażonych na zagrożenia związane z uciążliwością pracy zmniejszyła się w województwie (o 24,5%) w ujęciu rocznym oraz (o 27,4%) w relacji do 2021 r. Najwięcej osób narażonych na tego typu zagrożenia odnotowano w przemyśle (78,0%). W przeliczeniu na 1000 zatrudnionych największe zagrożenie wystąpiło w edukacji (69,1).

Trzecią i zarazem najmniej liczną grupą zagrożeń, na które narażone były osoby zatrudnione na stanowiskach pracy były zagrożenia czynnikami mechanicznymi związanymi z kontaktem z maszynami szczególnie niebezpiecznymi. Na koniec 2023 r. w województwie opolskim, podobnie jak przeciętnie w kraju, na te zagrożenia narażony był co piąty zatrudniony w warunkach zagrożenia. W 2023 r., pod względem rodzaju działalności, najczęściej zatrudnionych narażonych na te zagrożenia odnotowano w przemyśle (77,1%). W rozpatrywanej grupie największe zagrożenie na 1000 zatrudnionych również wystąpiło w przemyśle (17,5).

Osoby zatrudnione w warunkach zagrożenia mogą być narażone jednocześnie na czynniki szkodliwe związane ze środowiskiem pracy, uciążliwością pracy oraz na czynniki mechaniczne związane z maszynami szczególnie niebezpiecznymi. Na poprawę warunków pracy istotny wpływ ma proces likwidacji lub ograniczenia zagrożeń oraz proces ujawnienia zagrożeń istniejących lub nowo powstałych.

W 2023 r. zlikwidowano lub ograniczono 4,4 tys. wszystkich zagrożeń, tj. o 12,2% więcej niż w 2022 r., natomiast mniej o 16,4% w stosunku do 2021 r. Równocześnie ujawniono (łącznie z nowo powstałymi) 2,6 tys. zagrożeń. Ich liczba w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła o 71,1%, natomiast zmniejszyła się o 11,9% względem 2021 r.

Wykres 34. Zatrudnieni^a w warunkach zagrożenia według grup zagrożeń w 2023 r.
Chart 34. Exposure^a to risk factors at work by groups of threats in 2023

^a Liczeni tyle razy, na ile czynników są narażeni.
^a Employees listed as many times as many risks they are exposed to.

Na koniec 2023 r. liczba osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia wyniosła 9,2 tys. i była mniejsza (o 5,1%) niż przed rokiem oraz (o 12,7%) niż przed dwoma laty. Ponad połowa osób, tj. 60,6% (5,6 tys.) była zatrudniona w warunkach zagrożenia związanego ze środowiskiem pracy. W 2023 r. w tej grupie zlikwidowano lub ograniczono 3,2 tys. zagrożeń, przy jednoczesnym ujawnieniu (łącznie z nowo powstałymi) 1,7 tys. zagrożeń. Spośród czynników związanych ze środowiskiem pracy największe zagrożenie stanowił hałas, którym zagrożonych było 67,1% wszystkich osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia związanego ze środowiskiem pracy. W ciągu 2023 r. zlikwidowano lub ograniczono 2,0 tys. zagrożeń związanych z hałasem, co stanowiło najwyższy odsetek (45,1%) wśród ogółu zlikwidowanych lub ograniczonych zagrożeń związanych ze środowiskiem pracy.

Liczba zagrożeń związanych z uciążliwością pracy na koniec 2023 r. wyniosła 1,9 tys. W tej grupie zagrożeń w ciągu roku zlikwidowano lub ograniczono 0,8 tys. zagrożeń i jednocześnie stwierdzono 0,3 tys. zagrożeń nowo powstałych lub ujawnionych. Wśród czynników szkodliwych związanych z uciążliwością pracy nadmierne obciążenie fizyczne stanowiło 48,4%, a niedostateczne oświetlenie stanowisk pracy 19,0%.

W grupie zagrożeń czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi w 2023 r. zlikwidowano lub ograniczono 0,4 tys. zagrożeń wobec 0,5 tys. zagrożeń nowo powstałych lub ujawnionych. W końcu 2023 r., na zagrożenia czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi narażonych było 1,8 tys. zatrudnionych.

W badaniu warunków pracy istotne znaczenie mają informacje dotyczące działań profilaktycznych związanych z oceną i eliminacją ryzyka zawodowego. W 2023 r. dokonano oceny ryzyka zawodowego dla 52,3 tys. osób zatrudnionych na stanowiskach pracy w zakładach objętych badaniem warunków pracy. Większość osób zatrudniona była w przemyśle (57,6%) i budownictwie (15,2%) oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (9,8%). W wyniku zastosowania środków technicznych, organizacyjnych i ochrony indywidualnej wyeliminowano lub ograniczono ryzyko zawodowe u 34,2 tys. zatrudnionych, w tym 17,4 tys. w przemyśle. Wśród wymienionych środków przeważały środki ochrony indywidualnej, które otrzymało 24,6 tys. osób.

Wypadki przy pracy są zagadnieniem ściśle związanym z rynkiem pracy, a zwłaszcza z bezpieczeństwem oraz warunkami pracy. Gromadzone w tym zakresie informacje są podstawą do analizy rozmiarów, struktury, przyczyn czy konsekwencji wypadków i podejmowania odpowiednich działań znacznie je ograniczających.

W 2023 r. odnotowano 1,8 tys. wypadków przy pracy, w tym 3 wypadki zbiorowe. Najwięcej wypadków odnotowano w podmiotach prowadzących działalność w zakresie: przemysłu (48,2%), handlu; naprawy pojazdów samochodowych (9,3%), opieki zdrowotnej i pomocy społecznej (8,6%) oraz budownictwa (7,9%). W wypadkach przy pracy zgłoszonych w 2023 r. poszkodowanych zostało 1,8 tys. osób, w tym 7 osób w wypadkach zbiorowych. Liczba poszkodowanych w wypadkach przy pracy zwiększyła się (o 7,5%) w stosunku do 2020 r., natomiast zmniejszyła się (o 18,1%) w porównaniu z 2015 r. W ogólnej liczbie poszkodowanych 61,7% wykonywało pracę w zakładach (jednostkach lokalnych) o liczbie pracujących do 249 osób, w tym ponad 36% w przedziale o liczbie pracujących od 50 do 249 osób.

Tablica 22. Poszkodowani w wypadkach przy pracy^a według skutków wypadków
Table 22. Persons injured in accidents at work^a by consequences of accidents

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2022	2023		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			2015=100	2020=100	
Ogółem Total	2181	1663	1706	1787	81,9	107,5
w tym kobiety of which women	710	529	529	662	93,2	125,1
w wypadkach: in accidents:						
Śmiertelnych Fatal	10	5	5	–	.	.
Ciężkich Serious	21	19	11	17	81,0	89,5
Z innym skutkiem With other effect	2150	1639	1690	1770	82,3	108,0

^a Zgłoszone w danym roku; poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie.
^a Registered in a given year; excluding private farms in agriculture.

W porównaniu z 2020 r. liczba poszkodowanych w wypadkach przy pracy wzrosła w dziewięciu sekcjach. Największy bezwzględny wzrost odnotowano w przemyśle, edukacji oraz opiece zdrowotnej i pomocy społecznej. Spadek wystąpił w siedmiu sekcjach, a największy w budownictwie, handlu; naprawie pojazdów samochodowych oraz w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie. W stosunku do 2015 r. wzrost liczby osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy w wartościach bezwzględnych odnotowano w dwóch sekcjach: pozostałej działalności usługowej oraz działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją. Spadek natomiast liczby osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy wystąpił w trzynastu sekcjach, a największy w handlu; naprawie pojazdów samochodowych, w przemyśle i budownictwie oraz rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie. W edukacji liczba osób poszkodowanych ukształtowała się na poziomie 2015 r.

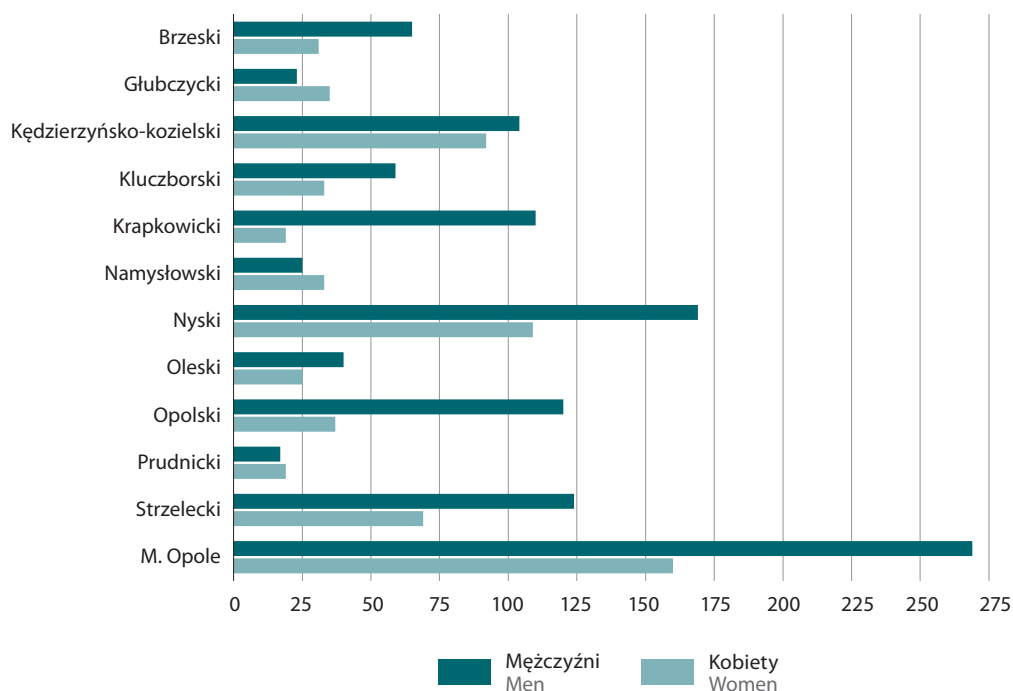
Ocena częstości występowania zdarzeń wypadkowych przy pracy jest możliwa po dokonaniu analizy wskaźnika wypadkowości, tj. liczby osób poszkodowanych na 1000 pracujących. Omawiany wskaźnik w 2023 r. wynosił 6,22 i był wyższy w porównaniu z 2020 r. (5,67), natomiast niższy w zestawieniu z 2015 r. (7,93).

Ważnym aspektem analizy okoliczności wypadków przy pracy jest charakterystyka demograficzno-zawodowa osób, które w tych wypadkach zostały poszkodowane. Wypadkom przy pracy częściej ulegali mężczyźni. W 2023 r. mężczyźni stanowili niemal 2/3 poszkodowanych w wypadkach przy pracy (63,0%, tj. mniej o 5,2 p. proc. niż w 2020 r. i o 4,4 p. proc. niż w 2015 r.). Wśród ogólnej liczby poszkodowanych blisko połowa (49,4%) to osoby w wieku 35–54 lata.

W 2023 r. pod względem stażu pracy na zajmowanym stanowisku najliczniejszą grupę poszkodowanych w wypadkach przy pracy stanowiły, podobnie jak w poprzednich latach, osoby ze stażem pracy 1 rok i mniej (32,0% wszystkich poszkodowanych). Najbardziej niebezpieczną pracę wykonywali pracownicy w grupach zawodów: robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni, operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych oraz robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków). Odsetek poszkodowanych w wypadkach przy pracy w tych grupach zawodów wynosił odpowiednio: 14,6%, 9,6% i 8,8%.

Większość osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy (ponad 70%) notowano w podregionie opolskim. W 2023 r. najwięcej osób uległo wypadkom w m. Opolu (24,0%) i w powiecie nyskim (15,6%), natomiast najmniej w powiatach: prudnickim (2,0%) oraz głubczyckim i namysłowskim (po 3,2%).

Wykres 35. Poszkodowani w wypadkach przy pracy^a według płci i powiatów w 2023 r.
Chart 35. Persons injured in accidents at work^a by sex and powiats in 2023

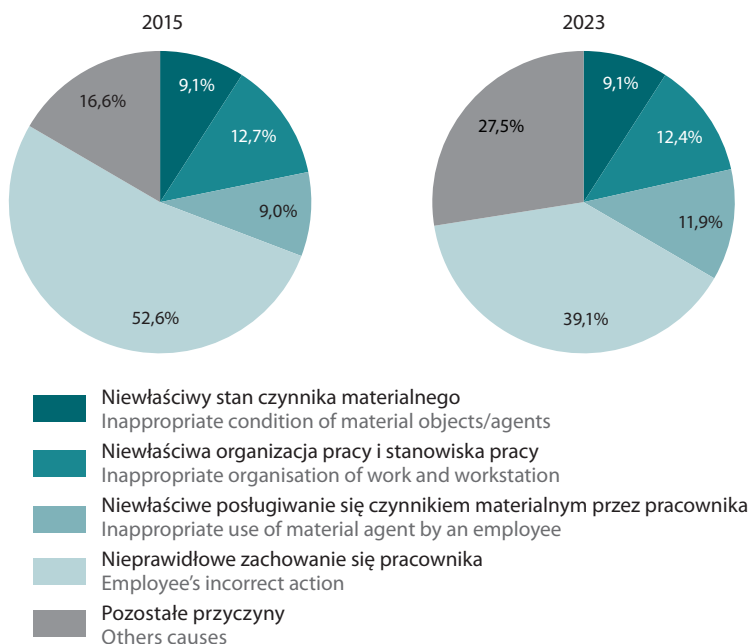
^a Zgłoszone w roku; poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie.
^a Registered in the year; excluding private farms in agriculture.

Ważnym etapem w dążeniu do poprawy warunków pracy, zwłaszcza w zakresie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników, jest identyfikacja przyczyn, wydarzeń oraz czynników powodujących niebezpieczne zdarzenia. Analiza tych informacji jest bardzo ważna z punktu widzenia działań profilaktycznych.

Wypadki przy pracy dzielą się na dwie grupy: wypadki będące odchyleniem od stanu normalnego i wypadki powodujące uraz. Biorąc pod uwagę pierwszą z wyodrębnionych grup w 2023 r. najczęściej poszkodowanych uległo wypadkom w wyniku poślizgnięcia lub potknięcia się – upadku osoby (26,8% poszkodowanych), w konsekwencji utraty kontroli nad: maszyną, środkami transportu, transportowanym ładunkiem, narzędziem, zwierzęciem, obrabianym materiałem lub przedmiotem (22,1%) oraz uszkodzenia, rozerwania, pęknięcia, ześlizgnięcia, upadku, załamania się czynnika materialnego (16,0%). Z analizy grupy wypadków powodujących uraz wynika, że najczęściej osób zostało poszkodowanych w następstwie uderzenia w nieruchomy obiekt (30,2% poszkodowanych), wskutek kontaktu z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym lub twardym (21,8%) oraz uderzenia przez obiekt w ruchu (20,9%).

W 2023 r. w województwie opolskim odnotowano 3,5 tys. przyczyn powodujących wypadki przy pracy, tj. mniej o 9,8% niż w 2020 r., a o 26,7% w stosunku do 2015 r. Najczęstszą przyczyną powodującą wypadki przy pracy było nieprawidłowe zachowanie się pracownika, które w 2023 r. stanowiło 39,1% ogólnej liczby przyczyn wypadków i przeważnie spowodowane było poruszaniem się (34,8% analizowanej grupy przyczyn) oraz operowaniem przedmiotami (18,9%).

Wykres 36. Przyczyny wypadków przy pracy^a
Chart 36. Causes of accidents at work^a

^a Zgłoszone w danym roku; poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie.
a Registered in a given year; excluding private farms in agriculture.

W 2023 r. w wyniku wypadków przy pracy, ciężkiego urazu doznało 17 osób, a poszkodowanych z innym skutkiem było 1,8 tys. osób. Najwięcej osób doznało urazów kończyn górnych i dolnych (odpowiednio: 46,7% i 34,0% poszkodowanych). Ze względu na rodzaj urazu najczęściej występującymi były rany i powierzchowne urazy (49,7%) oraz przemieszczenia, zwichnięcia, skręcenia i naderwania (24,2%).

Jedną z ważniejszych konsekwencji wypadków przy pracy dla danego zakładu, a ostatecznie dla całej gospodarki narodowej, jest niezdolność do pracy skutkująca absencją pracowników. Liczba dni niezdolności do pracy w 2023 r. wynosiła 74,5 tys., a w przeliczeniu na 1 poszkodowanego (bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych) – 41,7 dnia. Najczęściej osoby poszkodowane były niezdolne do pracy przez okres 4–13 dni oraz 31–90 dni (odpowiednio: 26,8% i 24,4%).

Uwagi ogólne

Dane prezentuje się:

1. w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. Nr 251 poz. 1885, z późniejszymi zmianami).

W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

2. według sektorów własności:
 - **sektor publiczny** – grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,
 - **sektor prywatny** – grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

„Własność mieszaną” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

Jednostka **lokalna** jest to zorganizowana całość (zakład, oddział, filia) położona w miejscu zidentyfikowanym odrębnym adresem, pod którym lub z którego prowadzona jest działalność przez co najmniej jedną osobę pracującą.

Dane prezentowane są w układzie **Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS)** obowiązującej w krajach Unii Europejskiej, wprowadzonej rozporządzeniem Nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. (Dz. Urz. UE L 154 z 21 czerwca 2003 r., z późniejszymi zmianami). Klasyfikacja została ustanowiona w celu zbierania, opracowania i rozpowszechniania na obszarze Unii Europejskiej porównywalnych danych dla statystyk regionalnych. Od 1 stycznia 2021 r. obowiązują zmiany wprowadzone Rozporządzeniem Komisji (UE) 2019/1755 z dnia 8 sierpnia 2019 r.

Podregiony (poziom 3) grupują jednostki szczebla powiatowego.

Informacje w podziale według **województw i powiatów** oraz w podziale na **miasta i wieś** podano w każdorazowym podziale administracyjnym. Przez miasta rozumie się gminy miejskie oraz miasta w gminach miejsko-wiejskich, przez wieś – gminy wiejskie oraz obszary wiejskie w gminach miejsko-wiejskich.

Dane o ludności, a także współczynniki demograficzne oraz przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) opracowano przy przyjęciu liczby ludności zbilansowanej:

- dla lat 2015–2019 – w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011,
- od 2020 r. – w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 (dla lat 2020–2021 zastosowano podział administracyjny z dnia 31 grudnia 2021 r.).

Przez ludność w **wieku produkcyjnym** rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18–64 lata, dla kobiet 18–59 lat.

Prezentowane informacje zostały przedstawione stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i – jeśli nie zaznaczono inaczej – obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- 50 osób i więcej.

Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano zgodnie z **każdorzadowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

Dane w podziale według sekcji PKD 2007 oraz w podziale administracyjnym opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

Z ważniejszych klasyfikacji, według których zaprezentowano dane w publikacji – obok PKD 2007 – należy wymienić **Klasyfikację Zawodów i Specjalności (KZiS)**, na podstawie której dokonuje się grupowania zatrudnionych i ich wynagrodzeń oraz bezrobotnych; klasyfikacja wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2015 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 227), w miejsce obowiązującej do dnia 31 grudnia 2014 r.

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki – w przypadku zmian metodycznych, obliczono w warunkach porównywalnych.

Do przeliczeń danych według liczby ludności – jeśli nie zaznaczono inaczej – przyjęto liczbę ludności według krajowej definicji zamieszkania, opracowaną metodą bilansową. Przy **przeliczeniu na 1000 ludności** itp. danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 grudnia, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 czerwca.

Od 4 kwartału 2023 r. w BAEL do uogólniania wyników badania na populację generalną zastosowano dane o ludności rezydującej z bilansów opracowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021. Dane za okres od 1 kwartału 2021 r. do 3 kwartału 2023 r. zostały przeliczone zgodnie z nową podstawą uogólniania wyników, w związku z czym różnią się od prezentowanych w poprzedniej edycji Publikacji. **Od 1 kwartału 2021 r. w BAEL wprowadzono zmiany** metodologiczne wynikające z wdrożenia rozporządzenia ramowego dla statystyki społecznej, tj. Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1700 z dnia 10 października 2019 r. oraz jego aktów implementacyjnych. Zmiany dotyczyły m.in. zakresu podmiotowego badania (badanie zasadnicze obejmuje osoby w wieku 15–89 lat, do 2020 r. włącznie były to osoby w wieku 15 lat i więcej) oraz definicji i sposobu wyodrębniania poszczególnych populacji osób na rynku pracy, tj. pracujących, bezrobotnych i biernych zawodowo.

Dane o **pracujących w gospodarce narodowej** (stan na ostatni dzień miesiąca) od grudnia 2022 r. są prezentowane według miejsca zamieszkania, bez zagranicy na podstawie administracyjnych źródeł danych. Dane dotyczą pracujących we wszystkich podmiotach gospodarki narodowej.

Do wyliczenia **stopy bezrobocia rejestrowanego** przyjęto liczbę pracujących uwzględniającą pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych – dla lat 2015–2019 na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010, dla lat 2020–2021 r. – na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2020, a od 2022 r. – na podstawie administracyjnych źródeł danych.

W 2021 r. zmianie uległa metoda badania **warunków pracy** z pełnej na metodę reprezentacyjną na dobranej celowo próbie, w związku z czym dane od 2021 r. są nieporównywalne z danymi za lata poprzednie.

Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

U w a g a. Od 1 stycznia 2017 r. brak porównywalności danych z latami poprzednimi dla powiatu opolskiego i miasta Opola, ze względu na zmiany w podziale terytorialnym województwa.

Niektóre informacje za ostatni rok zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

W publikacji zastosowano skróty nazw niektórych sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności — PKD 2007; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót	pełna nazwa
sekcje	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

Źródła danych

W publikacji zaprezentowano dane opracowane m.in. przez niżej wymienione instytucje i jednostki:

- Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej,
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych,
- Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

General notes

Data are presented:

1. according to the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007, was introduced on 1 January 2008 by the decree of the Council of Ministers dated 24 December 2007 (Journal of Laws No. 251 item 1885, with later amendments).

The item **"Industry"** was introduced, including NACE Rev. 2 sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" as well as "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities", as an additional grouping.

2. according to ownership sectors:
 - **public sector** – grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), the ownership of local government units as well as "mixed ownership" with a predominance of capital (property) of public sector entities,
 - **private sector** – grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as "mixed ownership" with a predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

"Mixed ownership" is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company's registration application.

The **local** unit is an organised whole (plant, branch, subsidiary) located at the site identified by a separate address at which or from which the activity is carried out by at least one employed person.

Data are presented in accordance with the **Classification of Territorial Units for Statistics (NUTS)**, obligatory in the countries of the European Union, introduced according to the Regulation No. 1059/2003 of the European Parliament and of the Council of 26 May 2003 (Official Journal of the EU L 154, 21 June 2003, with later amendments). Classification was established to enable the collection, compilation and dissemination of harmonised regional statistical data in the European Union. From 1 January 2021 there are changes applied by Commission Regulation (EU) 2019/1755 of 8 August 2019.

Subregions (level 3) group powiat-level units.

Information by **voivodships** and **powiats** as well as by **urban** and **rural areas** is presented according to administrative division in a given period. The term urban areas is understood as urban gminas and towns in urban-rural gminas, while the term rural areas is understood as rural gminas and rural area in urban-rural gminas.

Data about the population and also demographic rates as well as indicators per capita (per 1000 of population etc.), were prepared assuming the number of population balanced on:

- for the years 2015–2019 – the basis of results of the National Population and Housing Census 2011,
- since 2020 – the basis of the results of the National Population and Housing Census 2021 (for the years 2020–2021 the administrative division of the country obligatory as of 31 December 2021 was applied).

The **working age** population is understood as population in the age of working capability. It refers to males aged 18–64 and females aged 18–59.

Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, considering entities classified according to the criterion of the **number of persons employed** and – unless otherwise indicated – include entities employing:

- up to 9 persons,
- from 10 to 49 persons,
- 50 persons and more.

Data – unless otherwise indicated – are compiled in accordance with **the respective organisational status of units of the national economy**.

Data according to PKD 2007/NACE Rev. 2 sections and divisions, as well as according to administrative division are compiled – unless otherwise indicated – using the enterprise method.

In the **enterprise (entity) method**, the entire organisational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organisational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity. The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and services) on their own-account in order to earn a profit.

Other than PKD 2007/NACE Rev. 2, among the more important classifications, according to which data are presented in the publication, the **Occupations and Specialisations Classification (KZiS)**, should be mentioned, on the basis of which paid employees and their wages and salaries as well as unemployed persons are grouped; the classification was introduced on 1 January 2015 by the decree of the Minister of Labour and Social Policy dated 7 August 2014 (Journal of Laws 2018 item 227), replacing the classification valid until 31 December 2014.

Relative numbers (indices, percentages) are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Indices – in case of methodological changes – are calculated in comparable conditions.

For the purpose of calculating data by population number – unless otherwise indicated – the population number according to the national definition of residence, compiled using the balance method, was adopted. When **computing per 1000 population**, etc. data as of the end of a year, the population as of 31 December was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year – as of 30 June.

From the 4th quarter of 2023 LFS uses, as a basis to generalise the survey results on general population, data on resident population from balance sheets prepared on the basis of National Population and Housing Census 2021. Data from the period of 1st quarter of 2021 to the 3rd quarter of 2023 was recalculated in accordance with the new basis of generalising results, therefore it differs from those presented in the previous edition of the Publication. **Since the first quarter of 2021, there have been introduced methodological changes in the LFS**, resulting from the implementation of framework regulation for social statistics, i.e. Regulation (EU) 2019/1700 of the European Parliament and of the Council of 10 October 2019 and its implementing acts. The changes mainly concern the subjective range (the core part of the survey covers persons aged 15–89, until 2020 included, these were persons aged 15 and over) as well as definition and method of distinguishing individual populations on the labour market, i.e. the employed, unemployed and economically inactive.

Data about **the employed in the national economy** (as of the last day of the month) since December 2022 are presented by place of residence, excluding abroad, based on administrative data sources. The data concerns people working in all entities of the national economy.

To calculate the **registered unemployment** rate, the number of employed persons taking into account persons working on the private farms in agriculture was adopted in the case of: country and the voivodship estimated – for the years 2015–2019 based on the results of the National Agricultural Census 2010, for the years 2020–2021 – National Agricultural Census 2020 and since 2022 – on the basis of administrative data sources.

In 2021, the **working conditions** survey method was changed from a full scale to a purposive sampling method, drawn on a purposive sample, therefore the data from 2021 are incomparable with the data for the previous years.

Data – unless otherwise indicated – do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

Note. Since January 1, 2017 – lack of data comparability with the previous years for the Opolski powiat and the city of Opole, due to changes in the territorial division of the voivodship.

Selected information for the last year, presented on the basis of preliminary data, may change in subsequent publications of the Statistical Office.

Due to the rounding of data, in some cases sums of components can slightly differ from the amount given in the item „total“.

The names of some sections of the Polish Classification of Activities – PKD 2007 used in publication have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

abbreviation	full name
sections	
Electricity, gas, steam and air conditioning supply	Producing and supplying electricity, gas, steam, hot water and air conditioning supply
Water supply; sewerage and waste management; remediation	Water supply; sewerage and waste management and remediation activities
Trade; repair of motor vehicles	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
Accommodation and catering	Accommodation and food service activities
Real estate activities	Activity related to real estate market management
Administrative and support service activities	Activity in administration services and support activity

Sources of data

The publication presents data compiled i.a. by the following institutions and units:

- Ministry of Family, Labour and Social Policy,
- Social Insurance Institution,
- Agricultural Social Insurance Fund.